

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Вересень

8

September

1968

Таня Бульба:

Осінні дерева, офорт

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXV. ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

М. Вінграновський: І є народ
Рушійні сили
С. Пушкар: Слово голови
Л. Храплива: Дитяча книжка і національна ідентичність
Зустрічі з Їх Блаженством
В. Мушинська: Волинь незабутня
У. Любимич: Історія корсетки
Л. Буря: Наша молода гостя
Один із хлопців: Інакший погляд
Конвенційний Комітет
О. Цегельська: Як Лесик дізнався правди
І. Кульська: Оса і бджола
О. Литвин: Кульбаба
Г. Чернобицька: Молитва
М. Федорович: Чудові квіти для всіх
І. Кульська: Дощик
М. Куропа: Human Rights in Ukraine
М. Дашнюк: Greetings
Reports of Chapters 32, 60, 80
Р. Коцик: Чим закрити?
З. Терлецька: Баранина
М. Струтинська: Який чистий сніг!

На обгортці:

З нагоди градації в Академії Мистецтв Таня Бульба влаштувала виставку своїх праць. З-поміж них вибираємо офорт „Осіньні дерева“, що добре характеризує делікатний рисунок молодої мисткині.

OUR LIFE

VOL. XXV SEPTEMBER No. 8

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August, of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/c No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Forcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 27
Rauchstr. 22

On the Front Page:

Tetiana Bulba: Fall Trees, etching.

На терені США

22. вересня — Виховний Семінар — Окр. Рада у Філядельфії
29. вересня — Виставка Дитячої Творчості — 64 Відділ США в Нью Йорку.
6. жовтня — Нарада Культ.-Освітньої Комісії США у Філядельфії
20. жовтня — Маніфестація Округи в Честері — Окр. Рада США у Філядельфії

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

АНЦІО — Anzio. Фільм змальовує події 2. світової війни, себто десант альянтів в Італії. Головну ролю грає Роберт Мічум.

ДВІЙНИК — The Double Man. — Шпигунський фільм розгортається в австрійських Альпах. Головну ролю грає Юл Бріннер як член американської розвідки та двійник свого советського партнера.

ДАЛЕКО ВІД ТОВПИ — Far from the Madding Crowd. Джулія Хрісті грає Батсебу, героїню повісті Томаса Гарді.

ГАРЯЧКА — Fever Heat. Любовна історія, переплетена автомобілевими перегонами. Головну ролю грає Нік Адамс.

П'ЯТЬ МІЛЬЙОНІВ РОКІВ — Five Million Years to Earth. Англійський фільм, що змальовує інвазію марсіян на землі, що сталася 5 мільйонів років тому.

РУШНИЦІ ДЛЯ САН СЕБАСТІАНУ — Guns for San Sebastian. — Гарні кольорові світлини мекіканського села, роз'яснені грою Антона Квіна.

ГАЙДИ — Heidi. Дитяче оповідання Йоанни Спірі, перероблене в австрійський фільм.

ОПІКУНИ Й ДОБРОДІЇ МУЗЕЮ

Наш Музей Нар. Творчості США в Нью Йорку знайшов Опікунів і Добродіїв серед Відділів США, що зобов'язались підтримувати його річною вкладкою. Опікунами Музею були до тепер — 28 Відділ США у Ньюарку і 82 Відділ США на Бронксі. Недавно тому прибув третій — 91 Відділ ім. Олени Кислевської з Бетлегему, Па. Відділи зобов'язались вплачувати 50 доларів річної вкладки.

Добродіями Музею є — 1 і 83 Відділи США в Нью Йорку і 59 Відділ США в Балтиморі. Вони вплачують 100 дол. річної вкладки на підтримку Музею. Хто черговий?

Наше життя

РІК XXV.

ВЕРЕСЕНЬ, 1968

Ч. 8.

Микола Вінграновський

Рушійні сили

І є народ...

На сизих пагорбах рясне село горіє,
І сірі вітряки докрилюють свій вік.
В брунатних берегах ріка багряна мріє,
І гай засмучений стоїть, як чоловік.

Ні лету літака, ні шурхотіння гуми,
Тут тільки я, тут я і неба тло.
І дума про народ, моя студумна дума
Навшпигіньках заглядає у чоло.

Як міниться усе! І дурень той, хто зміни
Незмінно заміня вчорашнім днем без змін.
Народ в путі. Та він тавра не зніме
Із тих, хто за народ являв себе взамін,
І, відрізаючи живі шматки з народу,
Пророкував народові майбуть.
Та бр'їв народ. Де бродом, де без броду,
Без нас, нетяг, тягнувсь з не бути в буть.

Бо він народ. Бо він глагол життя.
Він зміна змін. Йому нема заміни.
Бо він один крізь весни і крізь зими
Веде свій слід з не бути у буття.

А ми? Хто ми? Себе ми знаєм зразу.
Чимало віддало нас жаху в рот.
Лиш ті не віддалися, хто народу
Віддав себе і ствердив свій народ.
Ми знову є. Ми — пізні. Найпізніші.
Що нарости з худеньких матерів
в саду порубаним.
Я знаю, не для тиші
вулкани дивляться
з-під ваших юних брів.

Є — віра. Є — свобода. Кров і шмаття.
Естрада, сало, космос, кавуни.
І є народ, в якого є прокляття,
Страшніші од водневої війни.

Із збірки „Сто поезій“

Духовою віссю нашої Конвенції, що відбулась у днях 5.—7. липня ц. р. у Шикаго — були події в Україні. Їх навітленню була присвячена доповідь Ірини Пеленської, що в переконливий спосіб вказувала на глибину нашого спротиву, який поклав край сталінському теророві. Коли давніше згадка про переслідуваного у вільному світі була для нього смертним засудом, то тепер переслідувані чекають того, щоб про них говорили, щоб їх засуди й переслідування свідчили про систему, якої жертвою вони є. Це й повинно захопити і змобілізувати нас до живішої дії. Адже наша Батьківщина чекає і сподіється її від нас.

Другим духовим рушієм нашої Конвенції були думки і твердження, висловлені англомовною дискусійною лавою. Від авторитетних промовців почули ми про проблеми країни нашого поселення, що торкається нашого побуту і майбутнього наших дітей. Це є ті глибокі течії, що нуртують і потрясають країною і які ми теж відчуваємо. Вони теж вимагають нашого освідомлення і нашої співдії у їх розв'язанні. До того мусимо знайти відповідну дорогу і в нашій організації, що подала і виросла на цьому ґрунті.

На перехресті цих двох рушійних сил зарисувалась третя прикмета нашої Конвенції — її рухомість. У кожную хвилину нарад чи врочистостей відчувалося, що організація йде вперед, переминюється, шукає нових доріг. Це виявилось у доборі тем, у припливі нових людей і організаційних форм. А вже наявно кидалось у вічі у перевазі молодих облич, що заповнили місця, призначені для делегаток. Нове членство це є та молода сила, що ставить свої перші громадські кроки на нашому терені. Внедовзі вона буде готова до проводу.

Стоїмо на порозі нового етапу. Його духові напрямні накреслила наша Конвенція, а форму їх здійснення вирішить саме життя. Треба, щоб ми були готові зустріти його та його вимоги. Від нашої готовності залежить, чи схопимо кличі нашої доби та виповнимо місце, призначене історією для нас.

З Головної Управи СУА

П-ні Стефанія Пушкар, Голова СУА, відчитує звіт Союзу Українок Америки на Річних Зборах Нац. Ради Жінок Америки.

Mrs. Stefania Pushkar
UNWLA President

Слово голови

На сході Європи проходять тепер великі переми. Сателітні країни бунтуються проти советської диктатури і це широко обговорюють у пресі. Заговорила світова преса також про спротив в Україні. Для нас ці вістки стали причиною великої радості, але й хвилювань — бо вони знов свідчать про переслідування та гніт, на які виставлений наш народ. Та незалежно від того цей спротив діє і кріпне. Про те свідчать відомості про дальші арештування та сам факт, що ті відомості можуть продістатись загралицю. На те потрібно співпраці багатьох людей, що тому співчують.

Цей спротив кличе й нас до співдії. Ми не можемо йому безчинно приглядатись. Цей спротив вимагає багато жертв і крові. Адже знаємо, що це є советські тюрми і концтабори. Знаємо, як советський режим поборює всяке змагання нашого народу до самостійного життя. Ця боротьба молодого покоління може прибирати різні форми, але може ще тягнутись роками. І ми тут мусимо старатись усіми силами йому допомогти.

Які дороги маємо до того? Перша й найважливіша — це розголос, інтервенції, старання різного роду.

Це є найсильніша зброя, якою можемо дошкулювати советам на міжнародньому ґрунті. Домагання й інтерпеляції, оперті об добрі аргументи, знайдуть прихильний послух у рішальних чинників Заходу. І коли навіть не принесуть якогонебудь рішення, то промостять дорогу, будують опінію в користь нашої справи.

Друга дорога — це є заходи матеріальної допомоги в'язням чи їх родинам. Для тієї цілі можна рухати Міжнар. Червоний Хрест, міжнар. церковні організації й інші міжнар. допомогіві товариства. Ця ділянка вимагає, як і перша, довготривалих заходів та вміння. А передусім багато фондів.

А третя дорога — це є скріплення нашого власного життя. Всякі осяги нашого середовища є свого роду тиском на советський окупаційний режим. Видавання Енциклопедії Українознавства спонукало советську владу видати Українську Радянську Енциклопедію, двигнення пам'ятника Тараса Шевченка у Вашингтоні привело до поставлення пам'ятника нашому поетові в Москві, а наш пам'ятник Лесі Українки у Клівленді дав почин до створення такого ж пам'ятника у Києві. Ще не завершиться наша Катедра Українознавства в Гарвардському Університеті, коли совети напевне в чомусь поступлять у домаганнях українського народу.

Та всі ці три дороги вимагають повної нашої участі в організованому житті. Щоб скріпити і змобілізувати наші сили до цієї боротьби, нам потрібна і дорога кожна одиниця. Молода чи старша, менше чи більше освічена, з центральних чи західних земель, давня емігрантка чи новоприбула. Всі вони можуть вложити свою частинку у цю допомогу визволенню України. Ніхто не сміє відмовлятись чи стояти осторонь!

Бо й справді — тих кілька тисяч, що станули в рядах Союзу Українок Америки — це лиш невелика частина нашого жіноцтва. Скільки ще є докруги нас несвідомих, байдужих або й неохочих! Їх мусимо освідомити і пригорнути, до них треба донести цей клич про ве-

НАШІ КОНКУРСИ

Вже наближається реченець

Наукового Конкурсу

на

історичну працю

з ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА
КОВАЛЕВИХ

Темою може бути якийнебудь відтинок історії України з позитивним державницьким наслідженням. Наукове Жюрі у складі проф. Олександр Оглоблин, голова, д-р Григор Лужницький і Дмитро Левчук, члени, провівши оцінку надісланих творів (щонайменше 100 ст. машинопису), признає одну нагороду у висоті 400 дол.

Реченець Конкурсу — 31. грудня 1968 р.

Твори надсилати у 3-ох примірниках на адресу Централі СУА.

Вже недовгий реченець

Конкурсу

на

обрядову сценку

проголошений Централю СУА

Для показу наших обрядів заохуємо до написання сценічної картини — Андріївського Вечора, Вертепу, коляди, Маланчиного Вечора, гагілок, свята св. Юрія, свята Івана Купала, обжинок.

Учасниками Конкурсу можуть бути всі прихильники обрядовости, що знають вимоги сцени.

Нагороди Конкурсу: перша 100 дол., друга 75 дол., третя 50 дол. Нагороджені й відзначені твори призначені для виключного користування Відділів СУА.

Реченець Конкурсу — 31. грудня 1968 р.

Твори слід надсилати на адресу Централі СУА з допискою „Конкурс на Обрядову Сценку“.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

лику потребу нашої Батьківщини. Настала велика хвилина і її не сміємо прогавити.

Україна кличе своїх розгублених дітей і просить допомоги. Чи можемо відмовити їй?

Стефанія Пушкар

Дитяча книжка і національна ідентичність

Ствердження національної ідентичності в модерному розумінні сягає не давніше, як Ж. Ж. Руссо та європейського романтизму. Але коли поглянемо на велетенські переміни, не раз порядку всесвітніх катастроф, які зайшли від того часу для здобуття можливостей самовияву поодиноких народів, треба одначе ствердити, що маємо тут до діла з чинником дуже глибоко закоріненим у людській психіці. Він найшов щойно біля 200 літ тому своє нове оформлення — не початок.

Повоєнні, післянацистичні часи у світі старалися затушувати акутність національних проблем — і не впоралися з цим завданням. Змагання за суверенність навіть найменших народів — стало на сьогодні наймодернішим кличем, до тієї міри, що комуністичний світ вміло використовує його для своїх цілей.

Найновіший рух в Україні, якому приглядаємося всі з запертим віддыхом, це рух національного самоствердження у всіх його прошарках, від культурного до глибоко біологічного:

У кожному подиху живе Україна,

Допоки спадок прадідів у генах.
Допоки засуджений Михайло Осадчий.

І ми, розкинені по всіх континентах, в українській діаспорі — стоїмо в обличчі необхідности задержати нашу національну ідентичність та що більше — передати її нашим грядучим поколінням. Це завдання не з малих — бо ж людина мусить вростати частиною свого побуту у своє дійсне оточення — навіть при найсильнішому бажанні відгородитися від нього. Найкращий доказ трудности розв'язки цієї проблеми — у наших спорах за чи проти „гетта“. Цієї проблеми зрештою і не розв'язати, як довго буде вона предметом незгоди груп та їх козирем у взаємному поборюванні. Бо насправді це проблема чисто квантитативна: як далеко доцільно віддати данину „цісареві“ життя, що окружає нас, щоб одначе не зменшити ні в чому належного „Богові“ нашої національної ідентич-

ности; щоб не лиш її не затратити, а навіть і не поставити на дальше, підрядне місце.

Крім тиску неукраїнського оточення — наша найбільша трудність у переданні українства дітям — це відсутність рідного ґрунту. Отець Маркіян Шашкевич міг пояснювати у своїй читанці:

„Як вийдете зі села, то взглянете вколо... зелені луки, пашні поля, високі гори... густі діброви... А коли много сел і городів... суть під одною властю, творят государство або державу. А знаєте, як ся зове тая держава, в котрій ми жієм? Тая зовесе Австрія... В тій Австрії єсть королевство Галицке і Володiмiрське і в тiм королевствi Галицкiм жієм ми, Русини...“

Такого наочного виводу саме не можуть дати дітям наші сучасні педагоги. „Королевства Галицкого“ не ідентифікувати з тим, що дитина може сама побачити. Хоч дитина по своїй природі починає власне із цього своє пізнання світу, ми мусимо вже дуже швидко впоювати їй свідомість того абстрактного українського світу, який, невидимий, має одначе важити на її житті. „Я не знаю Тебе, Україно моя“... деклямують сьогоднішні діти і це ствердження паде величезним тягарем на плечі виховників. Дальше бо йде вичислення всього того, що одначе в'яже дитину з цією Незнаною, і що її треба якось передати.

Безперечно, є доволі елементів, які можуть зв'язати, бо мають на це досить сили та приманливости. Що більше, які мають досить різnorodности й багатства, щоб зробити життя людини важним і повновартісним. Це українська культура — що необмежена тільки нашою землею. А її підстава — це українська мова. Ми були знов же свідками запальних дискусій — чи справді необхідна вона. Тільки в цьому запалі ті, хто вважає її важким для себе обов'язком, забули, що боронять парадокс: що знаючи менше є можна досягнути більше. Що на те, щоб ґрунтовніше щось зглибити, треба тим старанніше оминати його...

Зрештою — слухаймо знов „голосу ґрунту“:

„Чи не слід дослідити причини, які породили тип громадянина, а вірніше людину без роду і племені, для якого „все равно какой язык“. Сьогодні українська мова, завтра російська, а згодом з такою ж легкістю можна переключитись на англійську чи німецьку. Мені огидний тип такого безбатченка!“

— сказав підсудний Михайло Горинь у заключному слові свого процесу. Не в дискусійному клубі, а там, де за кожне слово доводилося платити дуже дорого!

Мова — це основа. Мова — це щоденний, щоразовий засіб ствердження ідентичности. Мова — незвичайно сильний формуючий психологічний чинник, як ствержував вже проф. Олександр Потєбня. Але мова, очевидно, це лиш початок життя людини у повній свідомості своєї національної приналежности. А можливий діяпазон цієї свідомости дуже широкий. як для людського інтелекту, так і для емоцій. І все це треба якось передати нашим дітям.

„Слово матері“ не втратило й сьогодні своєї суверенної сили над душею дитини. Навпаки, сьогодні стверджують цю його силу не лиш сентименталісти та поети, але й модерні вчені на чолі з З. Фрейдом.

Тільки ж у наші поспішні та „скупі“ часи — ледви чи можна вимагати від кожної матері чи навіть бабусі, щоб могла дати дитині все, що потрібне для росту її духа. Тому мусить тут ввійти в гру чинник, відомий як справжній початок людських культур — **письмо і книжка**. Цей чинник може постачити тільки спільнота. І якщо спільнота турбується про виховання своїх дітей у бажаному їй напрямі, вона мусить подбати про книжку, що обслужила б читача від віку славного „Дзень-бом, дзелень-бiм“ чи „Казка вигадка смішна про ведмедя ласуна“ аж до історичної повісти, як „Ніч проминула“ чи наукової фантастики, як „К-7“, які вводять молоду людину у світ літератури для дорослих.

Становище нашої спільноти у діаспорі — виняткове. Не лиш, коли йдеться про літературу для дітей, а й для дорослих, про науку, суспільні та харитативні організації, політику, словом — про все наше життя. Сказав дід-характерник у книжці Б. Лепкого „Батури“: — А ми їм на злість жити будемо! — І так саме й розвивається наше життя у всій його многогранності, без зовнішньої допомоги але й без зовнішнього примусу, як спонтанний вияв бажання кожного з нас, бути частиною українського народу, і власне жити.

Отже живемо. З морального боку — це наша вищість над тими, в кого своя держава. Але в практиці — це не раз величезна трудність. Головно там, де треба заангажованості не лиш одиниць — а й цілості громадянства.

Не інакше стоїть справа і з нашою літературою для дітей. Вона має за собою вже більше, як столітній шлях, і то не лиш від появи букварів Федьковича та Шевченка, читанки Шашкевича, але й від перших спроб творити не підручники, а такі літературу для дітей: від Марка Вовчка. Має вона між своїми авторами таких творців нашої літератури взагалі, як Іван Франко, Олена Пчілка, Леся Українка, Михайло Коцюбинський, Леонід Глібів, Борис Грінченко, Катря Гриневичева, Олександр Олесь, Уляна Кравченко та багато інших. Всі вони, попри свою працю над літературою для дорослих, вважали своїм обов'язком, писати теж і для дітей, і то вкладаючи всі свої сили і вміння.

„Дитячий письменник — поклонник Богом дане. Писати для дітей — священна служба, що до неї треба вкладати ризи на себе.“ — казала Катря Гриневичева. Першим же редактором журналу для дітей „Дзвінок“, який об'єднував саме всі ці визначні сили „золотого віку“ нашої дитячої літератури був відомий вчений-етнограф Володимир Шухевич.

Та годі переповідати тут всю історію нашої дитячої літератури. Досить ствердити, що вона література і що має свою історію. Зацікавлених відсилаємо до збірника „Ми і наші діти“, що саме появився. В ньому маємо чи не най-

повніший досі її огляд. Видало його Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, під редакцією Богдана Гошовського.

Це Об'єднання постало в Авгбурзі в 1946 році, як частина загального тоді оживлення українського культурного руху, при першій же скромній до цього можливості. А рівночасно привело до його оснування намагання згуртувати всі творчі сили нашої дитячої літератури й мистецтва для дітей та встановити обов'язуючі мистецькі й виховні стандарти для них. Спершу під головуванням Юрія Тищенко-Сірого, далі Богдана Гошовського, Об'єднання це діє й до сьогодні. Дало вже кілька десятків справді вартісних видань, своїх власних та інших, позначених печаткою ОПДЛ „Нашим дітям“, яка гарантує вартість книжки. Члени ОПДЛ редагують дитячі журнали, як ось „Веселку“ та „Готуйсь“.

Одначе велика байдужність нашого діаспорного загалу до справ дитячої літератури — виявила необхідність розвинути ще одну діяльність, яка за інших обставин не повинна б бути ніяк доменою письменників. Довелося організувати пропаганду збуту, а то й сам збут книжок для дітей — бо грозила катастрофа не лиш цій книжці, а й національній свідомості вже найближчого, підрастаючого тепер нашого покоління. Зорганізовано отже на терені самих ЗДА понад 30 представництв ОПДЛ в різних місцевинах, нав'язано зв'язки з молодечими, жіночими організаціями та шкільництвом, посилено пресову кампанію, влаштовувало вже двічі акцію „Двомісячника Української Дитячої Книжки“, завжди в осінні місяці, та притягнуто до цієї акції велике число наших організацій, що мають лиш якенебудь відношення до виховання.

Не на славу нашій громаді було б описувати всі ті труднощі, які доводилося переборювати на цьому шляху, але все таки за останні роки збут дитячих книжок на північно-американському континенті числився вже тисячами. Старі наклади починали вичерпуватися, що вможливило видання нових книжок, щораз кращих. Поплили книжки за сотні доларів щедрих

жертводавців у країни Південної Америки та Європи, де через різниці валюти українська книжка вважається досі недосяжним люксом. Реакція обдарованих дітей — був соняшний ентузіазм.

Віriamo й хочемо вірити, що наша дитяча література в діаспорі сьогодні на шляху вгору. Маємо живих і творчих письменників та письменниць, таких, як Роман Завадович, Микола Погідний, Леонід Полтава, Галина Чернобицька, Дмитро Чуб, Олена Цегельська, Катерина Перелісна, Ірина Наріжна, Ганна Черінь, Лідія Гаєвська, Ірина Винницька, Ніна Мриць — і багато інших. Навіть і літературний нарибок поволі підростає, хоч із його вирощуванням куди більші труднощі, як із молодими ілюстраторами для дітей. А твори покійних недавно Володимира Радзиковича, Теклі Білецької, Марії Дмитренко, Олексі Кобця будуть ще довго просвічувати радістю дитячі серця.

Одначе напрямна вгору — це ще не досягнений верх. Є в нас родини, а навіть на перший погляд добре зорганізовані цілі українські осередки, де про існування української книжки для дітей нічого не знають. На чому й як виховують ці люди своїх дітей на українців, свідомих своєї ідентичності — такі нелегко відповісти на це питання.

Та це завдання не лиш для ОПДЛ. Плекання культу української дитячої книжки — це завдання всієї нашої спільноти. Кожен відповідальний за те, щоб не було української дитини без власної української бібліотечки, щоб не було дитини, яка не знала б всього барвистого світу української казки та дитячої літератури, не мріяла її героями від зайчика-Клаповуха до Михайлика, юного розвідчика УПА.

Бо з тих дітей може вирости нова Україна, без уваги на територію поселення — українська до глибин свідомості своєї національної ідентичності, і — готова жити згідно з цією свідомістю.

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

Зустрічі з Їх Блаженством

День 20. липня 1968 р. запам'я-тається на все. Тоді то велика гро-мада, що складалася з відпоруч-ників організацій, згуртувалася на летовищі м. Філядельфії у дожиданні літака, що мав привезти до нас Достойного Гостя. Тут мав він вперше ступити на американську землю, а ми перші мали привітати його.

І справді, коли приземлився лі-так, то в ритм його мотору заби-лись живіше наші серця. Промай-нули подорожні, зійшли і Влади-ки, що прибули в супроводі. І врешті величня постать Його Бла-женства спинилась на верху схо-дів і окинула нас своїм спокійним поглядом. Це тривало одну мить. Аж ось піднеслася рука і широ-ким рухом хреста поблагословила нас. Якась дрож перебігла по кож-ному з нас і віддих радісної полег-ші підніс груди. Блаженніший є з нами!

Перша нагода для зустрічі з на-шою організацією настала 22. лип-ня ц. р. Тоді то у складі делегації Централі УККА, яку Їх Блаженство прийняв у Філядельфії, зложила йому поклін п-ні Стефанія Пуш-кар, голова СУА.

Авдієнція тривала доволі довго. Після звідомлення містоголови УККА п. Йосипа Лисогора Їх Бла-женство висловився до деяких справ. Коли прийшла черга на п-ні Стефанію Пушкар, яку представ-лено, як містоголову УККА і го-лову СУА, тоді Їх Блаженство за-явив, що знає і цінить ролю жі-ноцтва у нашому суспільстві. Під час недавнього побуту в Канаді переконався про те.

— Колись у нас на різних кон-гресах була лиш невелика група жінок. А тепер я бачу їх багато, може й більш як половину учасни-ків і то таких, що активно беруть участь у програмі. У деякому на-прямі вони впливають на хід подій.

Це найвище признание взяла з собою наша голова, щоб передати його своєму членству.

Дня 23. липня ц. р. відбулась у Філядельфійській катедрі збірна

В часі свого побуту у Філядельфії Верховний Архиепископ Кардинал Йосиф Сліпий прийняв на авдієнції Екзекутиву СУА.

Зліва до права: пп. Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Ірина Качанівська, Лідія Бурачинська, Стефанія Пушкар. З правого боку стоять пп. Марія Дашо і Леонія Федак.

During his sojourn in Philadelphia the Archbishop Major Cardinal Joseph Slipyj received the audience of the UNWLA Executive Board

авдієнція наших організацій. Ек-зекутива СУА явилась під прово-дом голови п-ні Стефанії Пушкар. Були приванні — п-ні Лідія Бура-чинська, містоголова, п-ні Ірина Качанівська, касієрка, п-ні Ірина Пеленська, пресова референтка. До нас долучились представниці інших організацій — д-р Марія Струтинська, секретарка Марій-ської Дружини і п-ні Леонія Фе-дак, голова Жін. Секції ОБВУА.

Щирим словом привітання п-ні С. Пушкар звернулася до Їх Бла-женства. — Ми вдячні Господеві, що дозволив Вам відвідати нас та прохаємо в Нього всіх ласк для здійснення Ваших намірів і плянів. Гаряче підтримуємо ідею україн-ського католицького патріархату і послужимо їй усіми нам доступ-ними засобами. А над усе дякуємо Вам, Ваше Блаженство, що своєю особою Ви згуртували нас в од-ну велику об'єднану громаду!

— Ви більше можете зроби-ти в тому напрямку, як я, з лагід-ною усмішкою відповів Кардинал. Вручивши в коверті наш Дар Любови, ми відійшли зворушені. Не було багато слів і запевнень, але обмін думок великої ваги. Чи

дійде це слово до нашого член-ства? Чи зрозуміє воно те велике довір'я, що ним його обдарував Блаженніший?

Остання наша зустріч відбула-ся 10. серпня ц. р. у Нью Йорку. Тоді то, відвідуючи Український Інститут Америки, Блаженніший зайшов оглянути наш Музей Нар. Творчости. До цього запросила його Екзекутива СУА ще в часі побуту у Філядельфії.

Його Блаженство зацікавлений Музеєм, бо заходить коло за-снування українського музею при Українському Університеті у Ри-мі. Отже бистрим оком окинув згуртовані в 4-ох кімнатах скарби нар. мистецтва та вислухав корот-ку історію нашої етнографічної збірки.

— Прашуйте над збереженням нашої культури, заохотив він тих, що дбають про Музей — п-ні Ми-рославу Гординську, мист. керів-ника і п-ні Марію Ржепецьку, ре-ферентку нар. мистецтва. — Цей вклад праці повернеться сторицею. Ви зібрали великі скарби, плекайте їх!

Волинь незабуття

**Волинь незабуття, країна славутия
У пишній красі Ти красуєш...
Здавен Твою бачу українську вдачу
Здавен мою душу чаруєш...**

Такими словами Улас Самчук, великий син волинської землі, згадав свою тіснішу Батьківщину, цитуючи слова Лесі Українки. Переповнена заля Укр. Нар. Дому у Дітройті привітала його радісними оплесками на волинському вечорі. А мої думки полинули на Волинь, де я вродилась і де пройшли мої дитячі літа.

У дорослої людини завжди зростає сентимент до тих літ. Мабуть тому, що вони безжурні, повні радості і надій. Пригадалось мені, як я бігала боса з моїми товаришками по шовкових відмоху лугах, купалась у прозорих річках, зривала смачні овочі в сусідських садах, а ночами слухала журливого шуму вітру. Так бувало улітку, бо зима приносила щось іншого. Це був чар першого снігу, їзда санками, запах ялинки і спів коляди. Це все і багато більше тоді пережитого витиснуло в моїй душі свою печать на все життя.

Ці мої спогади пов'язані не тільки з багатою природою та руніями замків на Волині, але також із українською гімназією в Рівному, де я вчилася. Крім моїх товаришів і вчителів незатертий образ залишила в мене наша невелика гімназійна церква. Коло неї гуртувалося все свідоме громадянство нашого міста. Прикрашували церкву вишивками та всяко підтримували її. Не пригадую собі неділі чи свята, щоб у нашій церкві наші люди не стояли аж надворі, особливо у літі, бо ж у цій церковці служилося по-українському, а в великому соборі, що стояв по-середині міста на чудовій площі, там служилося все по-московському і тому туди ніхто з українців, принайменше свідомих, не йшов.

Мені довелося прожити 18 років у Півд. Америці, де зовсім інший клімат, пори року й рістня ніж у нас в Україні. Образ рідної

землі прийшлося зберігати тільки в моєму серці. Але коли я слухала доповіді нашого письменника, я наче відчула подих тієї країни. Мені пригадалась та наповнена жахом новорічна ніч з 1939 на 1940 рік. Саме в ту рідкісно морозну і темну ніч ми три дівчини (моя старша сестра, її товаришка і я) переходили нелегально границю з Волині на Холмщину. Та найгірше з усього було те, що ми не дістали ніякого провідника і самі також не знали околиці. Ми йшли майже навмання, шукаючи ріки Буг, що була границею між большевиками й німцями. Нашій мандрівці здавалося не було кінця. Ми перелазили кількакратно через густі колочі дроти, що рвали нам одяг, ми брели полями по глибокому снігу, а ріки все одно не могли знайти.

І коли по довгій, майже безнадійній мандрівці ми вийшли на беріг широчезної ріки, тоді зустрілись із невідрадним явищем, що середина ріки була незамерзла і переправа на другий бік виглядала неможливою. Нас огортала розпука і ніхто з нас не знав, звідкіля бралася в нас сила шукати виходу. Ми продовжували йти дальше попри ріку аж доки знайшли місце, де лід покривав ціле річище. Тоді ми відважились на перехід. Ми відчували, що нас провадила Божя рука. Про це я переконана й досі.

В таку ніч, переповнену страхом і морозом я покинула мою Волинь... Тоді мені було 15 років. В тім віці, я не застановлялася над тим, чи повернуся коли на рідну землю, чи ні. Я навіть не сказала моїй Волині тихе „прощай“, бо вся моя істота тремтіла від страху перед московськими пограничниками, яких нам вдалося оминати. І коли я звертала мій погляд назад на Волинь, то він був нажалі сповнений тривогою, а не сентиментом прощання.

Переїшло багато літ від тої ночі. Більша частина мого життя перейшла далеко від України, а зокрема від Волині... І нараз, після тих великих і довгих мандрівок

НОВІ ВИДАННЯ

Іван Розгін: ВАЛЕНТИНА РАДЗИМОВСЬКА. Накладом УВАН, Вінніпег — 1968. За редакцією М. І. Мандрики. Ст. 48.

Це монографія про життя і громадську діяльність Валентини Радзимовської, яка була професором, доктором медичних наук і фізіології. Вступ англійською мовою д-ра Василя Плюща. Монографія ілюстрована фотографіями з життя цієї вченої. Книжка зображує не тільки шлях жінки-вченої, для якої здобуття у ті часи вищої освіти було отримане з різними перепонами і яка мусіла виказати неабиякі прикмети ума та характеру, щоб добитися вченого ступеня та працювати фахово. Ціла доба стає перед очима, коли читати історію цієї вченої та громадської діячки. Цікаве не тільки для фахівців, але й для всякого читача, а нам жінкам особливо.

Д-р Михайло Гуцуляк: УКРАЇНЕЦЬ — СПІВТВОРЕЦЬ КОРДОНІВ КАНАДИ Й АЛЯСКИ (Історично-географічний нарис). В-во НТШ. Бібліотека Українознавства, том 24. Накладом автора. Ванкувер, 1967. Присвячено в сторіччя Канади — Петрові Полетиці співбудівничому кордонів Канади та в сторіччя прилучення Аляски до ЗДА — о. Агапіві Гончаренкові, опікунові українців.

Ця книжка — наукова розвідка, але для кожного пересічного читача відкриває незвичайно цікаву історію договору між Великою Британією і Росією, підписаного у 1825 р. в Петербурзі, в якій неабияку роль відіграв Петро Полетика. У книжці найдемо теж історію цього українського визначного роду. Цитуючи автора скажемо: „Напевне в той час Полетика не подумався, що він співвизначує межі держави, яка в недалекому майбутньому стане прибраною батьківщиною частини його народу.“ **У. С.**

світами, я почула щось дуже рідного моєму серцю. Щось, що приносить запах молодості, улюблених синіх волошок і шуму золотих колосків... Це був безсумнівний „Волинський вечір“, влаштований 81 Відділом США у Дітройті.

Історія корсетки

С п о г а д

Мітинг мав бути на майдані серед села. До нього притикали вулиці, де всі важні установи цього районного села — і НКВД, і пошта, і райфінотдел, і банк. При банку місце, де можна прив'язати коні, чи верблюди, або залишити віз, запряжений волами. Це для тих, хто прибуває з далеких совхозів, чи аулів. По середині майдану церква. Бувша церква; тепер там клуб, кіно, місце зборів. Хтось, хто не боявся нас так, як своїх односельчан, розказував, як то церкву „розкулачували“. Про того, що його післали знімати хрест, казали, що він впав із церковного даху. Дехто казав, що не один впав, а кожен, хто намагався туди вилізти. Може це правда, а може легенда з тих часів, коли церкву ще вважали Домом Божим, а хрест домінував над селом, як знак Бога. Тепер він надломаний, звисає в долину з цибулястої бані теперішнього Дому Культури — клубу.

У цьому селі навіть є трохи дерев, а біля церкви на майдані старіються насадити тополі. Вони стоять тепер невеличким гайком. Їм важко рости — тополям. Що весни виганяють працівників різних установ на майдан досаджувати тополі, обкопати їх. Тополі важко борються зимою з вітрами та снігом, літом з вітрами та сушею, а круглий рік із худобою, коровами, верблюдами, козами, вівцями, що ламають їх так улітку, як і зимою. Бо сельсовет, хоч виганяє людей садити й обходити тополі, то й на тому кінчить своє піклування.

Це дивні тополі. Вони пахнуть. Їхне молоде, весняне листячко пахне чимсь ніжним, трохи медовим, а трохи як екзотичні пахощі. Уже коли в'їздити весною в село, а вітер подує від майдану — несе цей ніжний запах. Листочки молоді, весняні, розтерті в руках, лишають зелений сік — пахучу кров на долоні. Улітку листя швидко темніє, а то й жовкне на палючому сонці і вже не пахне.

Отже там мітинг. Якась перемога —

задержали німців у їхньому поході. Всіх із праці туди зганяють. Ніби все одне чи працювати чи туди йти, але ж працю і так треба буде відробити вечорами та ночами, а при тому мені важко йти, бо я все у війні із черевиками. На валянки за тепло, а босоніжки все рвуться і спадають із ніг. Тож іду позаду всіх, що вирушили з заводу, вберу коли буде колоти надто в ноги, або коли пісок так розігріється, що годі на нього ступити.

Все таки гарні ті тополі, тріпочуть молодим ще зеленим листячком. Видаються якимись неприємними до того сірого кругом. Сонце хоч весняне — вже припікає, гаряче. Хтось щось говорить, зібрані вітають, а ми ждемо, коли скінчиться. Аж ось якась дефіляда! Я поза спинами других бачу, як проходять діти, школи, колгоспи. А там здалека видно надіжджають казахи на конях. Гиц... гиц... немов би підскакували характеристичним степовим стилем на своїх конях-іноходцях. Лікті вбік, махають ніби крилами. Здалека бачу молодого казаха в тибетейці на голові і... Боже мій... що це? Пропахуюся безцеремонно поміж тих, хто передо мною. Тепер бачу його цілого, а на ньому, щось знайоме. Моя корсетка — „касах“ із вшитого сукні. Синя шовкова корсетка, обшита золотою тасьмою, широкі, прозорі рукави, вишиті золотим та синім. Лікті казаха махають мов би крила птаха і рукави, мої чудові вишивані рукави, мають рівномірно під такт їзди. Розвіваються теж поли темносинього „касах“. Не можу відірвати від нього очей. А він гордий видно зі свого строю та з шаленої їзди, кілька разів проїздить чвалом то сюди то туди.

З-перед очей зник мені майдан із людьми у фуфайках, з казашками у завоях, сіра, безбарвна товпа. Навіть зелені тополі ділись кудись. Моя корсетка, моя кохана корсетка!

Казах на коні, якби завзявся —

Стилізовані сукні, оперті на народньому вбранні, мають свою історію. Ось модель, виконаний у робітні кооп. „Труд“ у Львові. Біла шовкова блузка на взір народньої сорочки, до того спідничка й корсетка з синього шовку, обшита довкруги золотим шнурком. До цього синій капелюшок із золотою прикрасою.

Dresses in the 30's were already modeled after Ukrainian folk costumes. A cocktail dress made on the design of the Poltava region costume

то сюди то туди передо мною. І от все видається нереальним, недійсним, а справжнім тільки корсетка. Не тополі шумлять, а грають вальса. Останній вальс на забаві. Всі кружляють у шаленому ритмі. Не тополі шумлять, а музики грають романтичного вальса „Гей там у Вільхівці“, як це бувало над раном. А на кожному розі великої залі жде хтось, щоб „відбити“ і повести, закрутити в танці далі... до слідуючого рогу. А хтось закрутить в середину сали, щоб згубитися від тих, хто „відбиває“.

Темно-синя вузька спідничка, темно синій „касах“, скроєний як при народньому строї, обшитий золотою тасьмою. Білі, вишивані

золотим та синім рукави. А на голові золота із лями коса, вища над чолом, вузенька ззаду над шиєю. Вона відбиває від мого чорного волосся і навіть я, що ніколи не рада була зі свого вигляду, мушу признати, що воно зовсім гарно виглядає. А на шії згарда із хрестиків, зі збірки діда.

**

Наперед був показ народньої нощі. Тишковецький стрій, в якому я виступала, признано найбільш мальовничим. І хоч нагорода була для строю, але й на мене впала частина того „блеску“. А стрій прислала тітка з Тишковець. Вона там родилася, там жила і вже задалегідь мала приготований якийсь стрій, щоб у ньому її поховали. Цей прислала вона уложений так, щоб знати було як що вдягати, а те, що мало бути на голові, прибила цвяшками до... поліна. Але хоч як ми старалися все точно відробити, то тітка нарікала, що ми крайку довгу на кілька метрів, яка повинна була стиснути мене немов би корсетом, якось не так зав'язали. Але стрій був гарний. А найгарніша корона із червоної волічки на голові.

А після показу була ревія української моди. Сукні з самоділів, мальованих і інших тканин, но і моделі, що своїм кроєм оперті були на народніх строях. Як ось ця моя візитова сукня, проекту мабуть пані Нижанківської.

А потім була ще забава, що закінчилася аж рано веселим, хоч сентиментальним вальсом, який співала вся саля під акомпаніємент оркестри може „Ябця“, може Коса.

Очевидно трудно сказати, яким чином ця сукня найшлася в наших клунках, що поїхали з нами до Казахстану. Збиратися треба було під штиками у мінуті і у тишковецьку плахту, зняту зі стола попадали різні випадкові речі, а потрібні залишались.

Спершу міняли те, що ми хотіли, а потім вже ми просили, щоб нам дали їжу за будь що з нашої одежі і річей. Бувало, подобається те, що на тобі — даєш, бо їсти треба. Але мама ховала цю сукню — корсетку десь на дно;

Із листів до Редакції

Ще на виховні теми

...Рубрику „На виховні теми“ прочитую завжди спершу, як лиш дістану Ваш цінний журнал. Живий спосіб подавання матеріалу до виховних проблем, у формі запитів матерів та відповідей Редакції — влешує сприймання та збуджує зацікавлення. Мені — працівниці в ділянці виховання — ця рубрика служить своєрідним „барометром“ найпекучіших актуальних виховних проблем — і мушу признатися, що завжди відчуваю правдиве вдоволення, що Редакція розв'язує ці, нераз дуже важкі проблеми, завжди в глибоко релігійно-моральному дусі та бере до уваги особливості виховання українського патріотизму поза межами Батьківщини.

дуже хотіла, щоб я його заховала. Хоч би самі вишивані рукави.

— Вернешся — це сказано так впевнено, що неправдоподібно ставало якби можливим — пришиєш рукави до чогось і буде. А других таких вже мати не будеш.

Коли мама захворіла і ми старалися добути для неї хоч ложку масла за всяку ціну, ми ствердили, що в речах, які ще осталися, не було ніодної з її речей. Вона в першу чергу проміняла все своє, а наше ховала на пізніше. Там теж і була ця корсетка. На самому дні. Але й на неї прийшла черга. Не було вже мами, щоб її боронила, а треба було виряжати брата в „трудоармію“. А мені... мені було все байдуже. Якось казашка взяла корсетку і навіть добре, як на цей голодний рік, заплатила. А я забула, що вона у мене була. Аж ось тепер.

Стою босяком на землі, яка щораз більше розгрівається (невдовзі не ступиш босою ногою, попарисься). У руках держу босоніжки. На мені полотняна суконка і я навіть не знаю, яка вона і дивлюся на цього казаха, що гарцює в моїй корсетці у честь якоїсь побіди.

Зашуміли, залопотіли, заплескали в долоні після якоїсь промови. Замовк вальс у моїх ушах. У ноги заколов пісок. Вертаємося на завод, я знову позаду всіх, оминаючи колючі місця. Казах у моїй корсетці переїхав побіч нас і зник у бічній вулиці.

Вважаю, що де як де, а в жіночому журналі така рубрика необхідна. Її нестача до недавніх літ відчувалась дуже боляче. Кожний професійний журнал присвячує свої сторінки в першу чергу типовим своїм професійним питанням, а хіба є щось більше типове для жінок, більш загально-жіноче, як саме виховання? І то виховання у найширшому розумінні цього слова — аж до тих висот, до яких зуміли піднятися наші Матері в Україні, виховуючи на руїнах, спричинених голодом і терором, при масовій русифікації шкіл — одначе нове, свідоме українське покоління. Ця місія не має нічого спільного з дрібничковістю славних трьох німецьких „К“ (діти — кухня — церква) — вона впливає вирішно на долю всього народу, а тому й варта окремого обговорення. Бо, приглядаючись способам виховання наших молодих мамів, доводиться ствердити, що часто вони роблять дуже поважні й важкі у наслідках помилки, отже зрозуміло, що треба й то дуже треба їм піддержки і вказівок зі сторони нашої зорганізованої спільноти.

Бажаю отже паням, що займаються сторінкою „На виховні теми“, якнайбільше снаги до їх праці, та якнайбільше заслуженого признання й уваги зі сторони читачок, бо це найкраща винагорода за такий труд!

Леся Храплива

МУЗЕЙ НАР. ТВОРЧОСТИ СУА

Наспіло звідомлення про пожертви для нашого Музею. Герб міста Львова, вишитий хрестиком, роботи Станіслави Чекалюк у рр. 1915-18, подарувала п-ні Ольга Савчук, членка 89 Відділу СУА з Керкгонсону. Довгакана верета, чорно біла, з с. Пристань, пов. Жовква, роботи Матвія Євуша з 1913 р., подарував Михайло Євуш із Нью Йорку, принесла п-ні Катерина Пелешок. Два довгі пояси-гердани з с. Підгайці з 1930 р., подарувала п-ні Марія Форгач із Нью Йорку. Щиро дякуємо всім жертводавцям!

Прохаємо й інших членок, що мають у себе вироби нар. мистецтва чи народного побуту — передавати їх до збереження в нашому Музею. Там вони послужать для показу нашої народньої культури.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Наша молода гостя

Щороку в червні Окружна Рада США у Філядельфії закриває свій громадський рік зворушливою імпрезою. Це є товариська зустріч для вшанування іменин почесної голови США п-ні Олени Лотоцької.

Так і цього року зійшлися пані з Окружної Ради погідного літнього дня. Заля Дому США загомоніла жіночими голосами, а з появою іменинниці пролунало й „многолліття“. А коли всі засіли довкруги довгого стола, пішли жарти й привітання. Аж поки не відчинилися двері й не увійшла до залі струнка дівоча постать.

Хто це?

— Маю за шану представити вам нововибрану Королеву Волі п-ну Лідію Величко, промовила врочисто п-ні Лідія Дяченко, голова Окружної Ради. — Ми запросили її на сьогоднішню зустріч, щоб пізнати цьогорічну красуню Філядельфії. Для нас це велике відзначення, що святкування волі в цьому історичному місці Америки вестиме молода американська українка.

Про вибір Королеви Волі, а радше Дзвону Свободи у Філядельфії всі читали в часописах. Вже десятий раз у цьому місті вибирають таку королеву з-поміж учительок американської історії. Це святкування починається в перших числах червня, а завершується 4. липня, в день американського національного свята. Воно прийняло за символ Дзвін Свободи, що вміщений в Історичному Домі Незалежності у Філядельфії. Колись цей дзвін провістив самостійність Злучених Штатів Америки, а й тепер повинен сколихувати серце кожного американця живим почуванням любови до своєї батьківщини.

Вшанування Дзвону Свободи найбільше спрямоване на американську дітвору й молодь. Тому й господинею його встановлено вчительку американської історії. Вона репрезентує це вшанування перед зовнішнім світом, вона й проведитиме безконечні відвідини шкіл, що починаються в Домі Незалежності.

Всі присутні радісно привітали молоду дівчину-українку, що сповнятиме таку важливу функцію. На наше прохання панна Ліда розказала нам про своє життя.

Вона народилася у Перемишлі у часі 2. світової війни. Малою дитиною подалась із батьками у далеку мандрівку. У Сиракюзах ходила до парохіяльної школи, була членкою Пласту і вчилася у школі українознавства. Там же почала студіювати історію в Ле Мойн Каледжі, який закінчила у 1965 р. Тепер навчає історії в сер. школі ім. Мастбавма у Філядельфії, маючи рівночасно змогу готуватись до магістерії.

Як проходив вибір, хотіли присутні знати.

— Мою кандидатуру зголосила школа, де я вчителюю. Потім мене запросила Комісія Тижня Волі на розмову. Там мені ставили різні питання, що торкались мого дотеперішнього життя, моєї фахової праці і моїх дальших плянів. Я відповідала на все, підкреслюючи моє українське походження, а навіть у своїх плянах намітила поїздку в Україну. Мені здавалось, що в мене немає виглядів, бо ж я не народжена в Америці. Отже зовсім не хвилювалася, як воно завжди при таких виборах буває. Аж потім довідалась із здивуванням, що вибір Комісії впав на мене.

Слухаючи спокійного голосу панни Ліди та сприймаючи її милу усмішку, всі уявляли собі сувору Комісію для оцінки. Справді, не можна їй дивуватись! Може й саме те українське походження, яке вона так гідно й уміло відмічувала, тут заважило? Адже часописи підкреслювали, що це перша Королева Дзвону Свободи, народжена поза Америкою.

Справді, дивні шляхи призначення! Велика й могутня країна вибрала нашу дівчину для передання символів історії її ж дітям. Видно промовило тут відчуття особистості, її кругозір, її постава.

Чому саме намічена поїздка до Лондону, було чергове питання.

П-на Лідія Величко
Miss Lydia Welychko was chosen
"Miss Liberty Bell" in June 1968

— Бо ж Дзвін Свободи там колись виливався. Дзвонарня та ще існує і має тепер зладити меншу копію того дзвону, яку я повинна перебрати. Пізніш маю відвідати місцевість, з якої походив Вільям Пен, основник Пенсилвенії. Взагалі маю ширити легенду Дзвона Свободи не лиш серед американських, але й англійських дітей.

Церемонія дбайливо випрацьована. Своє завершення вона мала знайти у Тижні Свободи (27. червня до 4. липня), коли то прибули до Філядельфії діти з 13 штатів-основників, щоб доторкнутися Дзвону Свободи. В урочистостях 4. липня п-на Ліда Величко буде вітати Віцепрезидента Г. Гомфрі, що прибуде на це свято.

Питаємось, як батьки панни Ліди сприйняли це відзначення.

— Моя мати дзвонила недавно тому, що вона теж „славною“ стала у Сиракюзах, бо тамошня газета написала про цей вибір. Отже і її розпитують та вітають із цим вибором. А батько більш спокійно ставиться до цього відзначення. Мама обіцяла приїхати сюди на сам Тижень Свободи. Коли про це почули репортери, зараз запо-

На актуальні теми

Інакший погляд

З великим зацікавленням сліdkую за дискусією на актуальні теми. Кожну проблему, навіть контрoверсійну, можна обговорити на сторінках преси. Це допомагає її зрозуміти та наблизитись до розв'язки в такий чи інакший спосіб.

Мене заціпила дискусія про мішані подружжя, що започаткувались у Нашому Житті. Мені здається, що обидві авторки — Ірина Коваль і Христя Стасів досить односторонно підійшли до цієї проблеми. Вони складають вину за мішані подружжя на українських хлопців, що начебто не люблять вчених жінок, тримаються купи (вважаю це за їх прикмету) і не мають відваги підійти до дівчини, що їм подобається, але стоїть остронь великого гурта. Рівнож твердження, що рівень заінтересування і вимоги дівчат є більші як у хлопців, що вони здібніші, скоріш кінчать студії і трудно їм знайти між українськими хлопцями когось, хто їм заімпонував би — не має підстави. Можна зробити підсумки градуантів в одному тільки осередку і переконатись, що так не є. А коли йдеться про те, щоб комусь заімпонувати, то хіба є мова про таких дівчат, що їм усе, що чуже, більш імпонує, як своє.

На щастя, процентoво кількість мішаних подруж серед української молоді, Богу дякувати, — не є висока. Загалом молоді одружуються в більшості в крузі своїх ближчих заінтересувань, серед молодечих і студентських організацій. Тому воно дивно звучить, що дівчина-докторант не мо-

віли, що буде наша спільна світлина...

Америка хоче вшанувати матір цьогорічної королеви. І нам здається, що найбільше признання за цей вибір належиться й батькам панни Ліди. Бо ж не тільки виховали вони дочку-красуню і дали їй освіту. Але виціпили їй те почуття особистої й національної гідності, що з'єднало їй допитливих членів Комісії Тижня Свободи.

Л. Бура

гла знайти собі товариша життя серед українських студентів, ще в тому часі, коли сама була студенткою. Та й тепер це не є для неї неможливе, якщо вона не є залюблена в собі і не дивиться на своїх товаришів згори, тому що вони хвилево не можуть похвалитись такими самими осягами в науці. А що ця „чар-дівчина“ не збудила заінтересувань серед своїх товаришів, то ще один доказ на те, що не сама краса притягає увагу хлопців. Більш потрібні інтелігенція, товариськість і погідна вдача (не насупленість і зарозумілість).

Обидві пані дискутантки забули у взаєминах між молоддю про людське почуття, дружню підтримку, що її мусять хлопець у дівчини відчуті.

Наприклад — наші хлопці воюють у В'єтнамі. Від'їжджаючи, вони попрощалися з друзями та з подругами. Чи багато їх старається пам'ятати про них, написати їм, привітати їх із святами, з іменинами? А в трудних життєвих умовах таку підтримку наші вояки дівчатам не забули б.

Ще одне — наші дівчата доволі матеріалістично наставлені до вибору товариша життя. Чи це підо впливом родини, чи може власних міркувань, вони часто недобачують залицання товариша-студента. Мовляв, йому ще далеко до женячки! Вони задивляються на градуантів чи докторів, бо ті вже „готові“ й їм усі будуть „завидувати“. Тоді, коли серед американських студентів часто трапляються молоді подружжя і жінки допомагають вибранцям серця докінчити студії.

Як воно не було б, недобре є надавати спорадичним випадкам великого значення і генералізувати їх. А вже найбільш небезпечним є — розчаруватись, замкнутися в собі й сторонити від українського товариства. Невдачі можуть кожному трапитись на його шляху і від цього ніхто в ніякому суспільстві не є забезпечений. Та коли ми народились від українських батьків і виростили в українському середовищі, то ми до нього належимо і повинні продовжувати його існування.

До того зобов'язана кожна людина, свідомо всіх дарів, що ними Господь Бог її наділив.

Я не вірю, щоб молода інтелігентна дівчина з активною поставою до життя не могла знайти на своєму життєвому шляху товариша і подруга з такими самими прикметами.

Один із хлопців

Новинки з Централі

Дня 27. червня ц. р. п-ні Марія Душник, референтка зв'язків, провела в Українському Інституті Америки у Нью Йорку нараду з представницями поневолених народів. Наміром її було обговорити участь жіноцтва у програмі цьогорічного Тижня Поневолених Націй. З огляду на те, що це вже 10-ий раз проголошується цей Тиждень Поневолених Народів — бажано було б, щоб жіноцтво зайняло становище та долучилось до програми своїм протестом. Усі погодились із цією думкою і відчитали разом запропоновану заяву. Її підписали — Білорусько-Американська Жіноча Асоціація, Грузинський Національний Жіночий Союз, Союз Українок Америки і Т-во „Жінки за Свободу“.

Меморіал, зладжений Злученими Організаціями Центральної і Східньої Європи у Міжнар. Рoці Прав Людини був внесений дня 8. травня до Конгресового Рекорду. Так само заява жіноцтва поневолених Націй у липні ц. р. увійшла до Конгресового Рекорду завдяки заходом посла Е. Дервінського.

Національна Рада Жінок Америки встановила в Міжнар. Раді Прав Людини особливе відзначення. Воно призначене для жінок всіх складових організацій, що в своїй громадській праці причинились до оборони прав людини. З-поміж членів проводу Союзу Українок Америки Жюрі Нац. Ради вибрало п-ні Анастасію Вокер, містоголову Гол. Управи. У часі Річних Зборів Нац. Ради Жінок Америки, що відбудуться 15. жовтня ц. р. — всі відзначені будуть представлені і візьмуть участь у дискусійній лаві на тему прав людини.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Конвенційний Комітет XV. Конвенції СУА в Шикаго:

Сидять зліва на право: пп. Ія Мацюк, Марія Юзефович, Анна Васильовська, Любослава Шандра, Марія Наваринська, Віра Хрептовська, Любомира Денисюк. Стоять зліва на право: пп. Марія Ріпецька, Ліна Басюк, Дарія Менцінська, Анізія Струц, Ярина Гарасовська, Ярослава Фаріон, Люба Шеремета, Уляна Терлецька, Віра Маркевич. — Неприсутні: пп. Олена Турула, Іванна Горчинська, Надія Голіяш, Галина Янчишин, Рома Турянська.

Convention Committee in Chicago, Ill.

Конвенційний Комітет

Коли в жовтні 1967 р. на Річних Зборах Гол. Управи у Філадельфії виринула думка, що нашу XV. Конвенцію можна б відбутися в Шикаго — не всі йняли віри цьому. Такого досі не бувало! У цьому великому осередку ще не було нашої Конвенції чи якогонебудь З'їзду нашого жіноцтва від пам'ятного 1918 року!

Але ця думка знайшла підтримку. Хоч це була тільки пропозиція — її підхопили Союзанки Шикаго. Їх запал закрив усіх до такого почину, а їх громадська зрілість казала, що справляться з тим. Вже в січні 1968 р. створився **Конвенційний Комітет** і ввійшов у дію.

Його головою стала невтомна голова Округної Ради п-ні Люба Шандра. Її організаційним здібностям завдячує Округна Рада Шикаго свій ріст і своє значення. Отже й завдання — провести Конвенцію СУА було їй не тільки

під силу, але й становило новий визов для її здібностей. Доказом того стала Екзекутива Конвенційного Комітету. Це були відомі, досвідчені діячки місцевого осередку, що вже мали за собою не один осяг. Спільно з ними це велике завдання ставало можливим до здійснення.

Заступницею стала п-ні Анна Васильовська, довголітня працівниця і референтка зв'язків в Окр. Раді, що могла — окрім іншої праці — стати лучником із американським світом. Секретаркою — п-ні Олена Турула, голова 74 Відділу СУА, яка своєю діловою поставою допомогла розв'язати багато справ. Касієркою п-ні Марія Юзефович, голова 22 Відділу СУА, яка вносила в роботу милий погідний настрій своєї владі.

До помочі їм стали поодинокі Комісії. **Організаційну** очолила п-ні Марія Наваринська, що вміло кермувала підготовою цілого ви-

ступу. Членами Комісії були пп. Віра Хрептовська, Віра Маркевич і Люба Шеремета.

Головою **Фінансової** Комісії обрано п-ні Ярославу Фаріон. Завдяки її енергії вдалося побороти багато труднощів фінансового характеру. Членами Комісії були пп. Ліна Басюк, Іванна Горчинська і Надія Голіяш.

Велике завдання припало **Видавничо-Пресовій Комісії**. Вона мала подбати про розголос Конвенції та видати Конвенційну Книгу. Комісію очолила п-ні Любомира Денисюк (для видання Книги) і п-ні Уляна Терлецька (для розголосу в пресі). Членами стали пп. Рома Турянська і Вероніка Чемерес.

Комісію Мистецької Програми очолила п-ні Оріся Гарасовська, відома з талановитих виступів та проведення імпрез у Шикаго. Їй до помочі стали членки пп. Ія Мацюк, Люба Коломиєць і Ореста Пі-

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 17. березня 1968 р. упокоїлася в Бозі бл. п. **Параскева Багринівська**. Походила з центральних земель, але більшу частину життя прожила на Волині. Була довголітньою головою Союзу Українок Волині та членом Гол. Ради Всесвітнього Союзу Українок. Заарештована більшовиками перейшла страхіття більшовицької тюрми. Вічна їй пам'ять!

Екзекутива СУА

НЬОАРК, Н. ДЖ.

Дня 27. травня відійшла від нас одна з краших членок бл. п. **Марія Федчишин**. Вона прибула до Америки 16-літньою в 1911 р. з с. Руди, пов. Рогатин. У 1914 р. виїшла заміж за Василя Федчишина. Господь Бог поблагословив щасливе подружжя трьома синами. Іван, Михайло і Микола за великим старанням батьків, а головно дбайливої матері, покінчили вищі студії.

Цілих 20 літ бл. п. Марія Федчишин була членкою 28 Відділу СУА. Як членка була дуже обов'язкова, все присутня на сходинах та імпрезах СУА. Впродовж 6 літ сповняла уряд доглядачки хворих, а коли недуга серця вже не дозволила на те, то жертвами старалась допомогти Відділові.

лецька. Їх завданням було оформити мистецьку програму двох Вечорів — Зустрічі Гол. Управи з Окр. Радою та Конвенційного бенкету.

Влаштуванням **Виставки Жіночої Творчості** займалась окрема Комісія. На чолі її станула п-ні Дарія Менцінська, що з увагою і дуже дбайливо підійшла до того завдання. Членами Комісії були пп. Галина Янчишин, Анізія Струц і Марія Ріпецька.

Оцей відданий і дбайливий гурт провів XV. Конвенцію СУА. Про її перебіг подаємо на іншому місці. А тут стверджуємо, що успіх цього діла в великій мірі залежав від їх справності і завзяття. Ми горді з них!

Треба зазначити, що навіть у день своєї смерті жертвувала ще на бабусю і пресовий фонд СУА.

Покинула у смутку чоловіка, синів, 2-ох внуків, сестру і брата в Україні і членок 28 Відділу СУА в Ньюарку, що збережуть добру пам'ять про Покійну.

О. Муссаковська

голова 28 Відділу СУА

З жалем повідомляємо членство СУА, що 27. травня відійшла від нас на вічний спочинок членка нашого Відділу бл. п. **Марія Федчишин**. Щоб ушанувати пам'ять Покійної, гурток її приятелів, членок СУА, і чоловік Покійної зложили на народні цілі 100 дол., а саме — п. Василь Федчишин 50 дол., п-ні Анна Настюк 7 дол., по 5 дол. пп. П. Кучкуда, Ф. Дорошенко, О. Тарнавська, К. Боднар, М. Рій, М. Зелінська, по 2 дол. пп. О. Муссаковська, М. Віслоцька, Е. Кобільник, по 1 дол. пп. М. Мосора, А. Сидорович, К. Кузьма, М. Янчишин, З. Воробець, А. Назарук, Г. Матляк. З того пожертвовано 70 дол. на будову Нар. Дому в Ірвінгтоні, 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і 10 дол. на „Свободу“.

Анна Настюк

ФІНІКС, АРІЗОНА

Дня 30. травня 1968 р. залишила на віки ряди СУА наша членка бл. п. **Анна Маленчак**. Прийшла на світ у 1922 р. Не мала легкого життя, бо втратила батька малою дитиною, а молодістю дівчиною взяли її на працю до Німеччини. Була членкою Управи СУМА і жертвувала чимало часу для розвитку цієї молодечої організації, не щадячи свого слабого здоров'я. Останніми часами дуже терпіла, бо розвинулася в неї тяжка, безвихідна недуга, що рідко трапляється — пістряк костей. Одиноким її бажанням перед кінцем було дочекатися, щоб її доня закінчила студії. Не дочекалася, але все таки мрії матері сповнилися, бо до тижня її одинока дитина одержала ступінь бакалавра в доглядництві хворих.

На цвинтарі при відкритій могилі попрощала її від СУА д-р Домна Ясінчук словами: „Передчасно залишаєш наші ряди дорога Союзяно, передчасно залишаєш сво-

го чоловіка і свою одинокую дитину. Залишаєш їх у великому смутку і печалі. Спи спокійно, дорога Подруго, у приятельській землі, у землі, що прийняла нас як своїх. Спи спокійно і сни про нашу далеку, незабутню і незаступну Батьківщину. А там, ближче Престола, благай Всевишнього, щоб мав милосердя, щоб змилювався над нашим нещасним народом. Неже ж йому ніколи не судилося бути хазяїном у своїй хаті? За що, Боже милостивий, нам даєш ці муки? Благай Всевишнього, дорога Подруго, благай і прощай нам на віки!“

Д-р Домна Ясінчук
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членками СУА, що по довгій недужі відійшла на вічний спочинок наша довголітня членка бл. п. **Марія Машгалір**. Походила з с. Котузів, пов. Підгайці. Була довгі роки активною та щирою членкою Відділу, як рівнож доброю парохіянкою своєї Церкви. Полишила у глибокому смутку дочку Теодору Морозовську та зятя Йосипа — синів, Степана й Володимира, сім внуків, шість правнуків і дальшу рідню. Похорон відбувся 20. травня з Церкви Неп. Зачаття Преч. Діви Марії. Членки Відділу явились у жалібних відзнаках та провели Покійну на вічний спочинок. На цвинтарі попрощала Покійну п-ні Феся Сіділо, членка 5 Відділу СУА, а дочка Покійної зложила даток 5 дол. на Наше Життя.

Управа 5 Відділу СУА
ім. княгині Ольги

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Ділимося сумною вісткою з нашими читачками, що дня 15. березня 1968 р. відійшла у вічність наша передплатниця бл. п. **Михайлина Остап**. У рідному краю працювала в Союзі Українок та очолювала Кружок у Равщині у рр. 1938/39. На еміграції у таборі Фрайман-Варнер у Мюнхені провадила Делегатуру ОУЖ. Полишила у смутку чоловіка д-ра Володимира Остапа.

Вічна їй пам'ять!

Адміністрація Нашого Життя

Олена Цегельська

Як Лесик дізнався правди

Відколи Лесик пам'ятає — він все жив високо в горах, далеко від інших дітей. Його батьки мали простору хату, та стайні повні овечок і худоби. Був у них старий дядя Микола, що випасав усю худібку на полонині, недалеко хати. Лесик цілими днями просиджував там біля дядька. Помагав йому підганяти вівці, грався з ягнятами і псом Кудлаєм, або слухав прекрасних казок, що їх йому розказував дядько. Він не раз майстрував хлопчикові сопілочку, на якій чудово грати. Щасливо та весело жилось Лесикові там високо в горах.

Аж от одного дня мама синочка причесала, прибрала гарно і сказала: — Лесику, час уже записати тебе до школи. Вони пішли. Лесик був несміливий до других дітей, які також прийшли записуватись. Він лиш здалека приглядався, як вони пустували. А пана вчителя, то він навіть трохи боявся.

І так незабаром Лесик став школярем. Щодня вставав раненько і поснідавши — йшов стежечкою в долину, до школи. А вертався йому дещо тяжче, бо треба було карабкатись під гору.

Бувало зимою, коли на стежці була ожеледа, або впав глибокий сніг, чи надійшла завірюха — тато сідав верхи на коня, саджав Лесика перед себе і так завозив свого школярика до школи, або привозив додому.

От одного весняного дня було дуже душно. Тяжко було Лесикові йти під гору додому. Небо захмарилось, почало блискати, гриміти. Зірвався сильний вітер, надійшла буря. А така велика буря в горах, то може і дерева вирвати з корінням, а не то повалити хлопчика з ніг. Лесик як міг, так змагався з бурею — хапався руками то кущиків, то припадаючи на стежку хапався травички, щоб лиш не

полетіти стрімголов у пропасть. А татка не видно, певно десь забарився у місті.

Але на щастя мама побачила з гори, в якій він потрібі. Скоро осідлала коня і поїхала зустрічати синка. Вони встигли приїхати до хати ще перед великою зливою. В хаті мама скинула з Лесика китарик, розщіпнула сорочку і рушником обтерла спітніле личко. При цьому дуже його жалувала: — О, мій малий школярику, так змучився, спітнів, спочинь, синочку! Ось тобі склянка молочка! На, випий! Так мама промовляла до нього та він якийсь такий невеселий сидів, такий нахмурений, дивився на маму спідлоба і навіть не подякував за її ласкавість.

На це увійшов тато, мокрий від дощу і відразу до Лесика: — Щастя, що ти в хаті, Лесю. Але ж змучила тебе буря! Та Лесик відповів похмуро: — То мама всьому винна, що я так мучусь з тою школою. Мама здивувалась: — Я винна? А то чому? — А так — якби ви тоді не були завели до школи і не

записали мене, то я жив би собі у горах і ніякий вчитель нічого про мене не знав би.

На це батьки добру хвилину не відповідали. Потім тато зачав з Лесем поважну розмову. — Ти, Лесику, одного не знаєш. А то послухай: Кілька днів після твого народження ми завезли тебе до церкви. Там пан-отець охрестили тебе і записали у велику книгу, а твої хресні тато і мама підписалися. — Не може бути! здивувався Лесь, — то я вже так давно у цій книзі записаний? А тато продовжав: — Мало того. Ще є в уряді такі книги, де кожна дитина записана — де живе, коли народилась, ну і коли має стати школярем. Після цих записок повідомляють батьків, що час вже записати дитину до школи, під опіку учителя. Отже при чому тут вина мамі?

Лесик хвилинку задумався: — Ой дурник же я, великий дурник! Та ж я такий важний, про мене всі знають! Він пригорнувся до мамі. — Мамо, матусю! Прошу вибачення, що я так нечемно поведився.

ОСА І БДЖОЛА

На квіточці Бджілка
Співала росу.
На квіточці Бджілка
Зустріла Осу.

— Сестрице, — звернулась
До Бджілки Оса, —
Хіба не однакова
Наша краса?
Ми схожі з тобою,
І дивно мені,
Що людям ти люба,
А я чомусь — ні.

Ой, сестро, — тут Бджілка
Спинила Осу.
— Хіба ж бо нас люблять
Лише за красу?
Багато гарніших комах у гаю...
Мене поважають
За працю мою!

Інна Кульська

Кульбаба

На широкій леваді, серед зеленої трави і розкішних квітів, росла кульбаба. Вона розстелила своє різьблене велике листя в один і другий бік й утворила гарну зелену корону в траві. В середині корони виростили три стеблини і на кожній вгорі сиділа згорнута брунька. Коли сонце добре погріло, бруньки пороздувались і одного ранку розгорнулися у великі жовті пухнати квітки.

„Цвіту!“ гукнула кульбаба, щоб було чути далеко на леваді. „Цвіту, цвіту!“ раділа вона. Земляна жабка, що її звали Жабіта і яка жила недалеко в ямці під лопухом, почула голос кульбаби і висунула свою голову. — Чого задерла жовтого носа і репетуеш на всю леваду? Ти не даєш мені спати! — незадоволено загукала до кульбаби. — Ну, цвітеш, але чого так голосно репетувати?

Бачите, Жабіта всю ніч гуляла і квакала, а вранці шойно вклалася спати, аж тут кульбаба її збудила. Та кульбаба не звертала жадної уваги на бурмотіння Жабіти.

— Цвіту, цвіту! — Бджілки, метелики, комашки! В моїх засіках повно меду. Ласуйте! — гукала вона на всі боки.

Вітер підхопив її мову і поніс по леваді, по полях, по діброві, та покликав усіх, хто був охочий посмоктати меду.

Перша прилізла комашка. — Добридень кульбабо! Який гарний день сьогодні! Даси меду? — Дам! Лізь вгору до засіків, тільки обережно, не помни квіточок! — Ні, тіточко! Я полізу дуже уважно! Я знаю, як поводитися з квітами!

І комашка полізла вгору ласувати медом. Коли вона наїлася, то сказала: — Ото наїлася, як на Спаса! Дякую Тобі красенько! І комашка обережно злізла додолу і почувалася до своєї хатки.

Прилетіла бджілка. — Даси меду, тіточко? — Дам! Бери стільки, скільки зможеш донести! — Дякую. Потребуємо багато меду, бо вже скоро Спаса, а самі ж знаєте, що на Спаса людям треба стиглих яблук, грушок, маку і меду до пампушок!

Тимчасом Жабіта далі скаржи-

лася. — Ото сьогодні збіговисько якесь! Не дають мені заснути! Іди собі геть, бджілко, базикаєш так багато і так голосно! — Що то за мова? Сама йди собі геть у свою ямку, накрийся лопухом і спи. Ми всі працюємо вдень і не тобі заводити свої порядки!

Жабіта надулася і полізла геть під лопух. Бжілка набрала повне відерце меду, подякувала кульбабі і полетіла до вулика.

Цілий тиждень літали до кульбаби метелики, бджілки, комашки. Літали, аж доки не вибрали всього меду. Тоді квіти кульбаби почали міняти свій колір і одного ранку були вкриті білими парашутиками. До кожного з них було причіплене насіннячко.

— Щось ти побіліла, сусідко! Вже не гукаєш: „Цвіту, цвіту!“ — насміхалася Жабіта. — Не маю потреби гукати „цвіту!“ — відповіла кульбаба. — Я вже відцвіла і завтра прилетить вітер і рознесе мої насіннячка на парашутиках геть кругом по полях і лугах. Вони приземляться, де кому з них пощастить. Там вони будуть зимувати і спати до наступної весни. А коли пригріє сонечко, вони пустять корінчики, виростуть і зацвітуть! — Ова! — буркнула Жабіта. Вона завжди мала поганий настрій вдень.

Вранці другого дня прилетів вітерець, підхопив парашутики з насінням і вони залітали в повітрі. Жабіта почула зпросоння, що щось гуде. Виглянула і побачила як щось літає. Вона подумала, що то комарі — плигнула, вхопила одного і проковтнула. Йй задерло в горлі, гірко засмакувало. Аж тоді вона зрозуміла, що то не комар, а насіння кульбаби. — Порозкидала свої парашутики з насінням геть усюди! — бубоніла Жабіта. — І не розбереш, де комар, а де парашут! Кульбаба сміялася. — Маєш такі банькати великі очі, а не можеш відрізнити насіння від комаря! Жабіта не мала що на це відповісти і сховалася під лопух зі своїми банькатими очима. А вітер кружляв парашутиками, підносив вгору і передавав іншим вітрам. Деяких спускав до долу і притуляв до землі. Може не всі на-

сіння попадуть на добре місце. Може декого з них з'їдять птахи. Але кожне насіннячко, що попаде в землю, виросте весною, розгорне різьблене листя, зацвіте і виростить багато парашутиків з насінням.

І так буде без кінця, або так, як спочатку написано в цій казці.

МОЛИТВА

(Вірш написаний на прохання п-ні Марії Дейко для нової читанки „Рідне Слово“)

Боже

Дай мені і силу, й розум,
щоб я в школі добре вчився,
віру теплу, серце чисте,
щоб неправді не корився.

Нам усім даруй здоров'я —
мамі, татові й родині.
Дай Твій захист, волю й долю
нашим людям в Україні.

Г. Чорнобицька

Маруся Федорович

ЧУДОВІ КВІТКИ ДЛЯ ВСІХ

У лісі на поляні
Біжить малий струмок,
Кругом повиростало
Аж тисяча квіток.

І жовті там, й червоні,
Рожеві й голубі!
Хотіла б я нарвати
Усіх — усіх собі.

Низенько я нагнуся,
Аж три собі зірву.
Додому їх матусі
Скоренько понесу.

Решту квіток залишу
Ведмедеві, серні...
Щоб звірі і комахи
Теж тішились усі.

ДОЩИК

Він у хмарці прилетів
Та й хлюпнув, залопотів
Над грушками, сливами
Краплями грайливими.

Всі листочки, трави, квіти
Хочуть пити, пити, пити
І в свої зелені жменьки
Ловлять крапельки ясенькі.

І. Кульська

- Ukrainian Woman -

Human Rights in Ukraine

by Myron B. Kuropas

Excerpts from a paper read at the UNWLA National Convention at Chicago, Ill., July 5, 1968

There is an irony of sorts in the fact that today, in observing the 20th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights, our attention should once again focus on Ukraine. It is ironic because for the past 50 years, despite the untiring efforts of countless Ukrainians in the free world who have borne witness to the obliteration of human rights in Ukraine, the western world has remained largely indifferent and occasionally even hostile to the plight of 45 million Ukrainians living in the Soviet Union. In terms of priorities, it would seem that to the western mind the granting of independence to an underdeveloped piece of African jungle or a remote coral island is of infinitely greater significance than the subjugation of East European nations that were politically visible a thousand years ago.

Fortunately, the apathetic attitude of the western world has not dismayed the Ukrainians living under Soviet rule. Today there is irrefutable evidence that the modern Ukrainian political renaissance which had its genesis in the era of Shevchenko and Franko, lives on in the words and deeds of Symonenko, Dziuba, Svitlychny and Chornovil.

There has been considerable debate concerning the post-Stalin years and the supposed changes that have taken place in Ukraine. There have been certain changes since the 20th Party Congress which not only condemned Stalin but also leaned over backwards to pacify the national republics. Lenin's original stand on the nationality question was placed in ideological juxtaposition to the stance maintain-

ed by Stalin in order to justify the new cultural pluralism of the regime. On the surface, at least, it appeared that a new Ukrainianization campaign was on the way.

A result of this relaxation of restrictions during the Khrushchev era was the emergence of young and dynamic Ukrainian Marxist intellectual elite under the spiritual leadership of Vasyl Symonenko, a poet. Symonenko, unfortunately, died of cancer in 1963 at the age of 29. His poems and diary were saved and have since circulated widely on both sides of the iron curtain. Their impact was brought out by Ivan Dziuba at a literary meeting in Kiev in 1965 commemorating Symonenko's thirtieth birthday. "Vasyl Symonenko," declared Dziuba, "is first and foremost a poet of the national idea... It is real for us today and it represents the concept of a fully sovereign state and cultural existence for the Ukrainian socialization." For his unequivocal stand

Dziuba was subsequently arrested along with Ivan Svitlychny, another outspoken admirer of Symonenko. Released in 1966, Dziuba delivered a sensational speech at Babi Yar, scene of the Nazi massacre of 60,000 Ukrainian Jews during World War II, when he spoke of Nazism and Communism as almost identical manifestations of the same phenomenon.

We now know that any concessions made to Ukrainians during the Khrushchev period were also a sham. Large scale arrests had started in Ukraine as early as 1958 highlighted in 1960 with the arrest of members of the Ukrainian Worker-Peasant Alliance. The Alliance had urged Ukraine's secession from the Soviet Union as guaranteed by Article 17 of the Soviet Constitution. In their proposed resolution, couched in precise Marxist-Leninist rhetoric, members of the Alliance accused the Soviet government of the murder of millions of persons, of mass fa-

Oleksa Vlyzko

S A I L O R S

Strongly steeled by the winds and hot weather,
Sailing over the ocean and fear,
We know never a gate or a tether,
But the alien sphere.

We hurl hearts at the storm with sheer courage,
We have spat in Beelzelub's face
And compute by the miles and the tonnage
Our perpetual race.

Our protection — the sharpened stiletto.
And our image — sea-flowering storms.
All our hearts live in port near the meadow
Where the anthracite swarms.

Translated by Yar Slavutych

mines, of suppressing human rights in Ukraine concluding with the statement that 'in reality, Ukraine is a colony of Russia.' All of the accused were sentenced to 15 years imprisonment.

In time, arrests grew in intensity. Dozens of intellectuals were tried and convicted with a total disregard for Soviet law. Trials were held in almost all major cities of Ukraine in an effort to stem the tide of the national renaissance. In the end, the trials backfired on the Soviet leadership. Huge crowds gathered to cheer the accused and in time the nature of these trials came to the attention of the Western world. Viacheslav Chornovil, a young journalist covering the trials, was asked to render a false deposition against four of the accused who had been close friends of his. When he refused, he was severely rebuked by the authorities. Facing imminent arrest, Chornovil collected every scrap of information concerning a number of trials and managed to smuggle these documents out of Ukraine. Chornovil was arrested last November but his testimony is safe. Early this Spring his papers were published in Ukrainian and more recently, McGraw-Hill came out with an English edition.

Adding credence to the testimony of Marxists in Ukraine are the voices of Communists outside of the Iron Curtain. An example is a work entitled "Education in Soviet Ukraine" by John Kolasky, a Ukrainian-Canadian communist for over 30 years. Kolasky attended the Higher Party School of the Central Committee of the Communist party of Ukraine where he had first hand access to statistical information concerning the present status of education in Ukraine. In his well-documented book he writes:

"The aim of Russian policy is to maintain a tight control over education in Ukraine and other national republics, to restrict Ukrainians and other nationals from progressing beyond the el-

ementary and secondary level, to denationalize them . . . to increase . . . the continuous influx of Russians to occupy posts in government, education, science, and other fields."

In addition, a special delegation from the Communist Party of Canada, led by Tim Buck, visited Ukraine in April of 1967 and upon returning, vigorously objected to Russian discrimination in Ukraine.

Thus we see that from the historical perspective, the question of human rights in Ukraine has almost come full circle. We began with the obliteration of Ukrainian freedom during the third Bolshevik offensive and the ensuing period of militant Communism. We then witnessed a period of heroic effort on the part of Ukrainian Marxists such as Skrypnyk, Khvylovy and Shumsky to obtain a modicum of the rights guaranteed Ukraine by the Soviet Constitution. Then came Stalin. Following his death there was another period during which time a second heroic effort was made by Ukrainian Marxists such as Symonenko, Dziuba and Chornovil. The question now is, is it possible that the events occurring in Ukraine today are a prelude to another Stalinist period?

As we reflect on the present stance of Ukraine's continuing human rights revolution, it is well to remember what enlightened, supposedly progressive thinkers in this country were saying and writing about the non-Russian people of the USSR a few short years ago. George F. Kennan, for example, referred to them as "bewildered linguistic groups," and labeled their feeble struggles for cultural autonomy the result of "Irresponsible nationalism." In response to a letter from the editor of the Trident Quarterly who protested the reference "Russian" to Ukrainian athletes participating in the Olympics, the editors of Life magazine wrote:

"Though we realized that Miss Latynina is Ukrainian and that others belong to different nationalities, it has become the

custom in this country to call all citizens of the USSR "Russians." This is partly a matter of convenience and partly a result of the fact that the USSR is the successor of the Russian empire."

George Weller, a noted foreign correspondent spent two weeks in Ukraine in 1961 and in a subsequent series of articles concluded that "Ukrainian nationalism is dead." Finally Dean Rusk, in commenting on the proposal to establish a permanent Captive Nations Committee in 1961, said:

"The United States Government's position is weakened by any action which confuses the rights of formerly independent peoples or nations with the status of areas such as Ukraine, Armenia, or Georgia, which are traditional parts of the Soviet Union. References to these latter areas places the United States Government in the undesirable position of seeming to advocate the dismemberment of a historic state."

One can only wonder why it is that in their zeal to eradicate colonialism in Africa and Asia, so-called progressives in this country are perfectly willing to accept and even encourage the continued existence of the most nefarious colonial empire the world has ever known. Isn't it time that we realized that any attempt to obtain human rights for all men in this world is doomed to failure unless at the same time, we repudiate categorically the discrimination policies of the Soviet Union.

REGIONAL COUNCIL EXHIBIT

The UNWLA Regional Council in Rochester, N. Y., has begun work on a permanent Folk Art Exhibit, which will serve the needs of the entire Region. The first project was Ukrainian native dolls, which will be followed by Easter eggs and embroideries.

W F U W O N E W S

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

Mrs. Helen S. Prociuk, Editor

Mrs. Kay Lucyshyn, Co-Editor

September, 1968

No. 9

Women in the Better World

More than 30 years have gone by since the majority of immigrant women left their homeland. With them they took their meager material possessions and a wealth of national culture and traditions, customs, and beliefs, which they subsequently tried out in various lands of their settlement and according to which they have been trying to live. These traditions cherished and cultivated have been passed on and instilled in the younger generations.

One of the strongest feelings women brought with them was the appreciation for the community work, understandings and compassion for the needs of their fellow countrymen. In an effort to fulfill these needs women worked on to build and maintain a machinery through which this work could be accomplished — women's organizations.

Creating and maintaining women's organizations in a foreign land was by no means an easy task. While, basically ethnic communities did not openly oppose their existence, questions were repeatedly raised as to the wisdom of creating a separate body of women and it was felt that women and men should join their forces and work together in community organizations. This feeling prevailed primarily in small communities who feared loss of extremely active element, fragmentation or duplication of work. In some areas where the community organizers were successful in preventing establishing women's organizations, women indeed joined community organizations. However, only a few of them remained active and productive. A majority content-

ed themselves with lesser tasks, leaving responsibilities and leadership to men. Another factor which should not be overlooked was apathy of some men, lack of interest and lack of understanding for far reaching goals. All this eventually resulted in withdrawal of majority of women from work in communities where there were no women's organizations.

Women's organizations in countries of settlement were hardly able to help ethnic women's organizations. Language barrier and then a feeling on the part of indigenous women's organizations that immigrant women should join THEIR organizations, was preventing close cooperation and exchange of ideas.

However, in spite of all the obstacles, (or perhaps because of them) a number of ethnic organizations not only survived but grew up into national and even international organizations. This was because of able leadership, relevant goals, and interesting programs that responded to women's needs at that time. The goals were appealing: cultivating national traditions, culture, education of children and youth, helping churches. Women's organizations devoted themselves to community work filling out gaps and taking up tasks no one wanted to take. Ethnic women's organizations did not specialize, they attracted and recruited women from all walks of life who felt at home within their organizations, protected from the outside world so new and different from the one they were familiar with, so difficult

to understand and, therefore threatening and frightening.

However, as the time went by, the new world began to penetrate ethnic communities and their organizations. Women as a group were invited to participate in a variety of exhibitions, folk art and cooking contests, talent shows, folk dances, costume displays. Although cooperation was quite friendly, contacts often were limited to these occasions and cooperation and interest on both sides ceased after the event. On the other hand women, after a period of time tired of such somewhat superficial participation were looking for more meaningful contacts; further step in involvement of ethnic women's organizations in overall women's movement was their accession to the local National Councils of Women in countries where these Councils were amenable to such an idea, primarily in Canada, Australia and the U.S.A. In European countries attitudes toward ethnic women's organizations were different due to traditional and conservative approach of European women of both indigenous and ethnic groups.

It took quite some time before women's organizations reached international forum. In most cases this was achieved through membership in national organizations of countries of their settlement. However, independent status still escapes them, as international organizations are more concerned with national standing of women's organizations than with the goals an organization pursues and work it does in the community segment it represents.

Mrs. Amy Bush is shown an article of folk art by Mrs. Stefania Pushkar in the UNWLA Folk Art Museum in New York City

PROMINENT VISITOR

In March 1968 Mrs. Amy Bush, Executive Secretary of the International Women's Alliance came to New York City to attend the Sessions of the Women's Commission of the UN. On this occasion a small meeting with Ukrainian women was arranged. It was held in the Ukrainian Institute of America. It was attended by Board members of WFUWO and UNWLA — Mrs. Helen Lototsky, Vice-President, Mrs. Helen S. Prociuk, International Relations Chairman, Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA President, Mrs. Maria Dushnyck, Public Relations Chairman, and Mrs. Irene Padoch, Vice-President.

The talk centered on the relations of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations with the International Women's Alliance, which are on the basis of Fraternal Organizations.

A far more important and significant break in isolation of ethnic women's organizations occurred through their own membership, younger women, born or brought up and educated in the new countries. The new members bring with them new trends and new interests. They continue to be deeply attached to the

culture and traditions of their homelands, however, they no longer have as close ties with their homelands as the older members had. They often no longer speak the language. These are the members that search intensively for new ways of adjusting the old ways of thinking and living to the new ones. Majority of them works and it is hard to find nowadays among them a traditional type of a club woman whose life and interests centered around and were devoted almost exclusively to a women's organization. There is no longer time available, and whatever time is left today's woman wishes to use it as effectively as possible. Furthermore she gains a lot of satisfaction from her daily work and no longer sees work in an organization as a sole source of satisfaction giving her a sense of achievement, and success. The latter is in a striking opposition to attitudes and feelings of a number of older members who often compensated loss of their social position or professional standing with successes on the organizational field. (It must be pointed out that the above mentioned changes occur in almost all women's organizations, regardless of their origin). Also, there are no longer spectacular goals to be achieved, not longer dazzling successes to be talked about. What remains is a hard day's work in depth.

New woman does not refuse to work for her community welfare, however she is also asking what a community can do for her, how a community could contribute to her welfare. She may see the need to focus her thinking at her own welfare: better education for herself, better jobs, taking up and discharging more responsibilities as a citizen. She will eventually wonder about her own organization devoting a great deal of attention and work to satisfy everyone's needs so little to her own.

The questions asked point out the need for re-evaluating and broadening of old goals and programs. While this question is of

primary importance in ethnic women's organizations it is the feeling of this writer that in a majority of women's organizations this question is of no lesser importance. Welfare of women, their personal development, help toward achieving higher status in family and society is, or at least should be a common goal of all women's organizations on national and international level. Working for common goals should bring about break in isolation on all levels, better understanding among all women and cooperation of women's organizations, regardless of their national origins.

Focus on woman herself and her needs should not be considered as deterrent to community work, to national pride, or as selfish. A better enlightened woman means a better community and ultimately a better world.

Helen S. Prociuk

OUR TELEGRAM TO THE UN CONFERENCE PRESIDENT IN TEHERAN

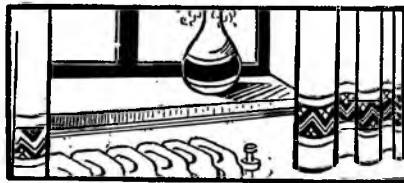
On the occasion of the UN Conference of Human Rights, held in Teheran, Iran April 22-May 13, 1968 a telegram was sent to its President Princess Ashraf Reza Pahlevi.

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations representing 15 Ukrainian women's organizations in 10 countries of the Free World wishes to express their great satisfaction for the election of Your Excellency for President of the U.N. Human Rights Conference.

We wish to express our deep concern about the destiny of Ukrainian women political prisoners, tried in secret trials and sentenced to 15-25 years of prison where conditions are completely inhuman.

We also wish to express our deep concern about the hardship and persecution of hundred of thousands of women and children whose husbands have been sentenced for not criminal but ideological reasons in USSR.

(Continued on page 23)

У НАШІЙ ХАТІ

Роман Коцик

Чим закрити?

Хто має город, все хоче мати в ньому щось нового, щось кращого. Там якась билина вироста зависоко, тут є вільне місце і вид на чуже подвір'я або облупаний мур. Та й город коло хати стає для нас продовженням мешкання. Коли по праці сядемо в городі, хочемо, щоб нас окружала зелень.

Шпалір із садовини чи винограду не все нам вдається зробити. Сонце не доходить і треба 5—6 літ часу на те. Та постійно ростучі, пнучі рослини все виручать.

1. Дикий виноград у відмінах (*Ampelopsis* і *Parthenocissus*) дає ціле літо зелену, а восени кольорову стіну. Треба викопати яму, глибоку на 18 інчів, а широкую на 12 інчів, дати там компосту і посадити весною або восени придбані садженці. Під час посухи добре їх підливати. Чіпляючись муру вони виростуть до літа на 5-6 фітів угору. Улітку його листя зелене, а восени жовте, помаранчеве, ясно-червоне.

2. Плющ (*Efeu*) дуже добре розростається там, де нема сонця. Щодо ґрунту дуже невибагливий. Сам чіпляється стін.

3. Полігонум авберті (*Polygonum auberti*) годиться до скорого зазеленення стіни чи паркану. Росте в кожній городовій землі, але мусить чіплятися гонами лат або дротів. Витривалий на зиму.

4. Клематис (*Clematis*) — це найкраща з-поміж усіх пнучих рослин. Є кілька відмін, цвіте біло, рожево, червоно і фіолетно. Потребує доброї землі з додатком компосту, а також лат або дротів, до яких треба прив'язати поодинокі гони. Найкраще росте на східній стороні. Для охорони перед холодом треба прикрити землю навколо рослини листям або чатинням.

5. Пнучі троянди в різних відмінах ростуть при стінах, що добре наświetлені сонцем, однак їх треба прив'язувати до лат. По двох роках можна сплести гони і троянда творить одну стіну. У березні треба усунути зломані, сухі і зайві гони.

Всі ці рослини слід садити у віддалі 6 фітів одна від одної, два фіти від стіни будинку й один фіт від межі.

Де не бажаємо мати постійних заслон, тоді можна посадити також однорічні, себто вирощені весною з насіння пнучі рослини, як:

1. Оздібна квасоля (*Phaseolus multiflorus*) висіваємо в травні, квіт огнисто-червоний, потребує соняшного місця.

2. Кобея (*Cobaea scandens*) висіваємо вже в лютому у вазоні, у травні висаджуємо в добру землю у соняшному місці і добре підливаємо.

3. Повій (*Ipomoea purpurea*) англ. „морнінг глорі“, сіяти весною в теплому й соняшному місці. Невибагливий на ґрунт, високий на 10-12 фітів, цвіте синьо й рожево.

4. Японський хміль (*Humulus japonicus*) посіяний у травні досягає нерідко і 10 фітів височини. Дуже гарна відміна з білими квітами.

5. Пнуча настурція (*Tropaeolum majus*) треба посіяти в травні на місці, досягає 6-9 фітів висоти, має гарне листя, жовті помаранчеві й темно-червоні квіти. Годиться для терас.

6. Пнучий горошок (*Lathyrus odoratus*) висівати в березні, вдовольняється менш соняшним місцем. Квіти в усіх кольорах. Коли їх обтинати, щоб не зав'язувалось насіння, цвістиме постійно.

Куховарські назви

НА БУКВУ М

Масло вершкове — м. сметанкове.

Масляний, маслянистий, масний, масляно.

Масніця, маснічка — посудина до збивання масла.

Маслянка, сколотини — рідина, що лишається при збиванні масла; культивоване молоко.

Маслянка, масельнічка — посудина для масла.

Масляна — їжа з борошна і молочних продуктів напередодні Великого посту (масляна неділя).

Мастило — всяка сіль (товщ), що мастить їжу.

Масляк, масліок — рід грибів.

Маца — тоненькі коржики з прісного тіста. Обрядове жид. печиво.

Мачанка — страва з яєць.

Мачка — страва з оселедця на Різдво, в деяких місцевостях.

Мед, мід — природний бджоляний цукор; алькогольний напій з меду. Медовий.

Медянік, медівнік, медяничок, медовік, медяній.

Меляса — відхід цукро-бурякового виробництва.

Меню (фр.) — стравопіс.

Мечовіс — риба (swordfish).

Меч-риба — з род. меч-риби.

Мигдаль, непр. мігдал — росл. мигдальний торт.

Мінь, миньок — риба (burbot).

Мідія — їстівна моллюска.

Мінога, миніога — безщелепні, круглороті водні тварини (lamprey).

Міножачий.

Млинєць, млинці, росс. блини (pancake) — коржі з дріжджевого тіста, печені на сковороді, з пшеничного або гречаного борошна.

Мокка — 1. гатунок арабської кави; 2. інші страви або печиво з додатком кави.

Молозиво — коровяче молоко інших ссавців по народженні малят.

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

Б а р а н и н а

Це поживне і легко стравне м'ясо своїм складом найбільше зближене до яловичини. Молоду баранину пізнаємо по ясно-червоному кольорі та білому крихкому товщі. Найкраще м'ясо з молодих баранів, що їм ще нема року. Звичайно їх різали восени і тоді був головний сезон баранини, а тепер баранину можемо дістати впродовж цілого року.

Смак баранини підносить додаток часнику. Маринована баранина може зовсім заступити дичину.

У нашому харчуванні на жаль баранини мало вживають. А це поживне і смачне м'ясо повинно увійти у наш стравопис. Воно годиться для щоденного вжитку, а також на добірну гостину.

Печеня з молоді баранини

Потрібно:

- 1 окіст (задня шинка) 5—6 фунтів
- ½ горнятка оцту
- ½ горнятка води
- 6—7 зубців часнику
- сіль, перець
- 4 ложки товщу
- спеції (запашний перець, лавровий листок)
- 1 ложечка борошна (муки)
- 1 цибуля

М'ясо обмити і зняти з нього цілковито товщ. Вийняти кістку, м'ясо потовкти, залляти оцтом, розпученим з водою і залишити на 2 години. Раз обернути. Вийнявши з оцту, намочити на пів години у воді. Часник розтерти з дрібною солі й перцю, натерти ним м'ясо і покласти до посудини на гарячий товщ. Накрити, всунути до печі на 400 ст. на 20 хвилин. Коли обсмажиться з усіх боків, тоді вибрати м'ясо, виляти товщ і зішкрябати трохи часник. Наново розтопити товщ у посудині, вложити печеню, додаючи спеції (запашний перець і лавровий лист), цибулю покращую на чвертки. Пекти м'ясо на 350 ст. ще около 2 години. Час від часу поливати соком з-під печені. Коли вже м'ясо

м'яке, вийняти його, а сік припорошити борошном. Нехай раз закипить. Перетерти через ситко. Печеню покроїти, виложити на полумисок і полляти підливою.

Бараняча поребринна з часником

Потрібно:

- 3—4 фунти баранячої поребрини
- 2—3 зубці часнику
- сіль
- 2 ложки олії (оливи)
- 1 цибуля

М'ясо обмити, порізати на кусники і обібрати з товщу. Спарити окропом, посолити і натерти часником із сіллю. Розігріти товщ у посудині і покласти поребрину на нього. Всунути до печі на 350 ст., підолляти трохи водою і додати цибулю, покращую на чвертки. Накрити і пекти одну годину аж зарум'яниться. Під час печення поливати соком з-під м'яса.

Подавати з городиною, фасолею у квасній підливі, картоплею і капустою.

Баранина з городиною

Потрібно:

- 2—3 фунти поребрини
- сіль
- городина (морква, горошок, калярепа, цибуля)
- 1 ложка товщу
- спеції (запашний перець, лавровий листок)
- 2 картоплини

Поребрину порізати на кусники. Обібрати з товщу і спарити окропом. Посолити. Городину почистити і покроїти на кусники. Вимстити ринку товщем і виложити на спід верству м'яса, на те покласти городину, знов верству м'яса і знов городину. Залляти водою, щоб прикрила, досолити, додати спеції і накривши — всунути до печі на 350 ст. на півтори години. Під кінець покласти зверху верству картоплі, покращую в кістку. Коли готове, викладати відразу на тарілку, як густу юшку.

Шашлик по-турецькому

Потрібно:

- 2 фунти баранини
- 2 ложки товщу
- сіль, перець
- 2 цибулі

М'ясо обмити, обібрати з товщу і покроїти на скибки. Посолити й поперчити. Насилити на залізну штабку з ручкою і помастити товщем. Пекти на рожні, повертаючи повільно ручкою. Пробувати чи м'яке. Окремо всмажити кружальця цибулі і виложити на полумисок разом із м'ясом.

Можна теж насилити кусники м'яса на дерев'яні патички, вложити до посудини, поливаючи товщем і водою і пекти при 350 ст. одну годину. Під кінець дати на 15 хвилин кружальця цибулі.

Подавати з рижом.

Гуляш із баранини

Потрібно:

- 2 ф баранини з кісткою (лопатка)
- 2 ложки товщу
- 1 ложка борошна (муки)
- 2 помідори
- 2 цибулі
- сіль, гостра паприка
- 1 ложечка січеної зеленої петрушки

М'ясо обмити, вийняти кості, почистити з товщу і покроїти на кусники. Посолити і припорошити борошном, а тоді обсмажити з усіх боків на сильно розігрітому товщі. Окремо всмажити на товщі цибулю, покращую на кружальця. М'ясо і цибулю переложити до ринки, вляти горнятка води і тушкувати під покришкою, аж зм'якне. По середині тушкування додати зварені й перетерті помідори. Коли вже м'ясо зм'якне, тоді ще раз злегка припорошити борошном, досолити і приправити паприкою. Раз заварити, виложити до круглого полумиска і посипати січеною зеленою петрушкою.

Подавати з картоплею, галушками і сирію салатом.

Гігієнічні й сучасні приписи

НАТАЛІ КОСТЕЦЬКОЇ

Овочі й городина

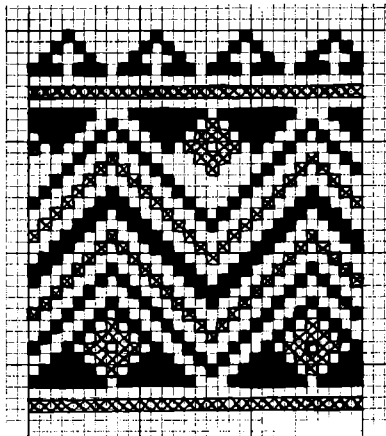
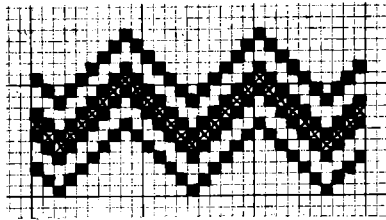
можна замовляти в Централі СУА

Ціна 60 ц.

Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНА ЗАВІСКА

На початку осіннього сезону плануємо, що ми хотіли б цього року придбати для свого дому. З вишивок, розуміється. Подушку, доріжку чи

Взір до драперії
Design for the drapery

настільник? Це все дрібні речі. Властиво найбільше хотілось би мати вишивані завіски. Такі, що годились би до сучасних меблів.

Отже розглядаємо драперії. Цю взористу смугу важкого матеріалу, що обрамовує з обох сторін наше вікно. По-середині воно прикрите сіткою, що перепускає світло. Для прикраси вона не підходить. Але драперію можна прикрасити вишивкою!

Матеріал. Коли підібрати грубу тка-

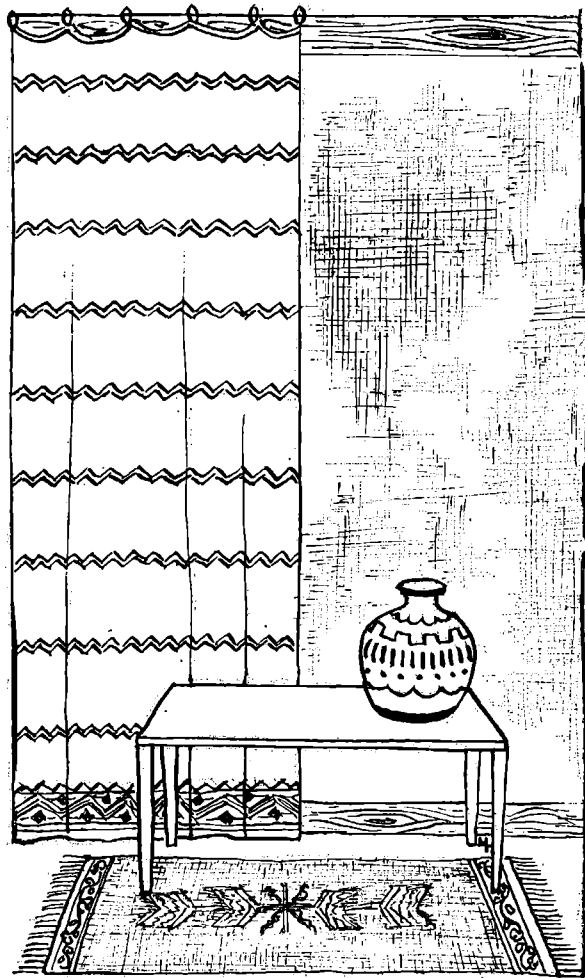
нину „бирлап“ піскової краски, то вона гарно паде, збирається у збирки, дає рубець. На ній легко вишивати.

Вишивка. Бойківський взір примінений у певних відступах. На долішньому краю драперії він вишитий у цілості. Вище повторений зикзак узору в дрібніших зарисах.

До вишивання вживати нитки Муліне або волічку.

Взір із Бойківщини

Хрестиковий взір узятий із жіночої сорочки в м. Турка на Бойківщині. До вишивання брати нитки Д.М.Ц. — чорна ч. 310, червона ч. 321 хх хх,

Драперія, вишивана бойківським узором
Embroidered drapery

За сучасний припис

Наш Конкурс на сучасний припис завершився на XV. Конвенції СУА. Там проголошено його вислід та признано відзначення. Ми дуже раді, що учасниці Конкурсу зрозуміли наш намір — знайти приписи української кухні, які подали б традиційні страви у більш сучасному вигляді.

І так відзначено припис „Яловичина з капустою“ п-ні Емілії Ганчарик із Гемилтону (ч. 1, 1968) за упрощений спосіб роботи і припис „Салата з капусти з яблуками“ та „Смажена квітна капуста“ п-ні Віри Погорецької з Нью Йорку (ч. 3, 1968) за модерний і точний спосіб подання. Обом відзначеним прилав у нагороду альбом узорів Нашого Життя.

Конкурс на сучасний припис буде-мо продовжувати. В найближчому числі проголосимо його умовини для всіх, що люблять варити наші страви й стараються їх удосконалити.

НАРОДНІ СТРАВИ

Наш запитник народніх страв, розісланий у Великодньому часі приніс нам кілька приписів. Широ дякуємо учасницям нашої анкети. Цікавіші приписи подаватимемо тут до відома, щоб читачки Нашого Життя могли впровадити їх у свій стравоспис.

ПОКУТСЬКА НАЧИНКА

Потрібно:

- 4 горнятка кукурудзяного борошна (муки)
- 1 ф вудженого сала або бекону сіль, перець
- 1 курка або 2 ф свинини закришка (морква, петрушка, салера, 2 цибулі)
- 1 ложка товщу
- 1 ложка борошна (муки)

Сало або бекон покроїти і висмажити на вишкварки. Курку або свинину приставити з закришкою і зварити так, щоб залишилось 2 літри розсолу. Процідити розсіл і на кип'ячий всипати кукурудзяне борошно і вишкварки. Замішати, додати солі й перцю до смаку і всунути до печі на 350 ст. на одну годину. В міжчасі зладити засмажку з товщу й муки і заправити тим варене м'ясо покраяне на кусники. Коли вже начинка готова, тоді виложити її на тарілки і зверху покласти кусники м'яса з підливою.

Таку страву приладжували на Покутті на весілля й гостини.

Подала Зеновія Терлецька

СЛИВ'ЯНКА

Потрібно:

- 1 ф сливкок-угорок
- 1 горнятко води
- $\frac{3}{4}$ горнятка цукру
- 1 горнятко вареної фасолі

Помиті, викістковані сливки вкинути до 3-квартової ринки (уважати, щоб не була повна, лиш до $\frac{3}{4}$, бо як кипить, то дуже похляпає плигу), влити горнятко води та як закипить — варити на легкому вогні, доки ціле не розвариться. Тоді розбити колотушкою та додати цукру. Не повинно бути солодке!

Подавати холодне або тепле з вареною дрібною білою фасолькою. Може бути фасоля „бебі Лайма“, бо таку можна купити у фермерів на ярмарку свіжу.

Таку слив'янку варили восени, коли дозріли сливки, майже щодня в околиці Бучача.

Катря Шипилява, Бофало

БОРИМОСЬ ІЗ ЗМОРЩКАМИ

Поява зморщок завдає жінкам великої прикрасі. „У мене з'явилися зморщки — значить настала старість“, думає дехто. Це не завжди так. Зморщки можуть бути і в молодих жінок. Причини їх виникнення різні. В одних це появляється в наслідок посиленої міміки під час розмови, поганої звички мружити очі, морщити лоб, піднімати брови, надувати губи. У других — спричинює це швидке схуднення або погладшання з наступним схудненням. У третіх — надмірне користування косметичними засобами, зловживання ртутними мазями, у четвертих — алкоголізм, куріння, неправильний спосіб життя. З віком пружність шкіри втрачається і вона збирається у складки. Проте старіння шкіри в одних людей проявляється досить рано, в інших пізніше, навіть у 60-их рр. Отже багато залежить від нас самих. Як же запобігти в'яненню шкіри? Як правило, вже у 25—30 років (особливо у жінок, що мають суху шкіру) помічаються перші зморщки спочатку на шії за вухами, потім навколо очей, на лобі.

Дівчатам і молодим жінкам, щоб позбутися їх, досить обмежитися звичайними гігієнічними і косметичними заходами, враховуючи індивідуальні прикмети шкіри (нормальна, суха, масна). Жінкам після 30 років слід

звернути серйозну увагу на свою зовнішність, а зокрема шкіру. Особливо важливо додержуватися нормального режиму: правильно чергувати працю з відпочинком. Якщо раніше не займались руханкою, займіться тоді. Якомога більше перебувати на свіжому повітрі. Харчуватися регулярно і стежити за своєю вагою. Короткозорим слід носити окуляри, особливо під час роботи. В яскраві соняшні дні захищати очі темними окулярами. Спати треба на спині, на невисокій подушці (інакше можуть з'явитися зморшки на шії, грудях і повіках).

Косметичка

ЗАПИТНИК ВЕЛИКОДНІХ СТРАВ

Культ.-Освітня Комісія СУА розіслала в квітні ц. р. запитник для зібрання даних про народні страви у Великодньому часі. Досі наспіли описи народніх страв із Перемишля, Любомля, Винограду і Кобак, пов. Коломия, та Жизномира, пов. Бучач. Усюди склад свяченого та святочних страв подібний. Бувають регіональні різниці у пісних стравах і печиві.

Закликаємо й інших членок, що одержали запитник, виповнити його. Зокрема цікаво було б одержати приписи страв. Їх можна подати на окремому листку.

Культ.-Освітня Комісія підготовляє до розсилки запитник Різдвяних страв. Незабаром уже розішлемо його Відділам СУА.

ПЕРЕДБАЧЕННЯ

Що приносить мода в новому сезоні? За цим розглядаємось у журналах і фільмах. А недавно тому появилось інше джерело. Кажуть, що жінки кандидатів у часі виборчої кампанії мали дбайливо підібраний одяг із поглядом у майбутнє. Що це було?

Строгі в лініях сукні зі штучної вовни. Це були картаті або гладкі матеріяли у живих кольорах. Крій „чернечий“, дво-дільний, туніковий чи з поясом. І головне: сукні все ще дуже короткі. Моделі „міді“ ще не здобули ширшого місця.

Плащі широкі з поодиноким чи подвійним застібом, часто зі стоячим коміром. Матеріал — твід у всіх відтінках, жива крата або гладкий із відмінними кишенями. До плащів — відповідні сукні у тому самому або контрастному відтінку.

Костюми заповідають основну зміну — довші поли і дзвонову спідничку. Жакети часто підперезані пояском.

Women United

This year the **Baltic Women's Council** is celebrating the 50th Anniversary of the restoration of the independence of Lithuania, Estonia and Latvia.

The solidarity and cooperation of the Baltic people are deeply rooted in the history of the national rebirth and their struggle for independence and freedom. In 1934 the idea of close Baltic ties took shape in the Baltic Entente established by a diplomatic set, signed by the foreign minister of the respective countries.

During the period of independence Baltic women contributed largely to the recovery of the countries especially in the fields of culture, social welfare and education. The modern Baltic constitution gave the women all civil rights.

Numerous national women's organizations were established. Most were concerned with welfare, the protection of mothers and children, with women's education, youth problems, etc.

Reports on activities of Baltic Women's Council and interviews with leaders of the three Baltic delegations have been broadcast annually over the Voice of America to people of occupied Baltic countries.

The first Convention of the Council was held in N.Y.C. in 1959. The Convention adopted

(Continued from p. 18)

We believe that no one more than Your Excellency who has made such tremendous efforts to promote Human Rights not only in your own country but in the whole world is better suited to promote the implementation of human rights so boldly pronounced in the Declaration of Human Rights in 1948 by members of United Nations but so ruthlessly violated by many of its signatories, especially by USSR.

Olena Salisniak
President

this motto, "Truth Is Our Weapon."

Members of the Council devote a great deal of time to working with the Baltic Youth and to acquaint them with the country, language, culture, history of their forefathers so they can make a more meaningful contribution to America. In addition they engage in charitable work as regarding their homeland, helping the needy and contributing to national schools and supporting literary funds.

They are members of the **Council of Women in Exile**, a group which is comprised of women from oppressed countries in Europe, living in the U.S. and conscious of their duties and responsibilities toward their countrymen and nations suffering under tyrannical regimes and deprived of human rights. They unite their forces and strive for justice and liberation of their homelands. The Council in Exile is also dedicated to developing friendships and understanding among women in exile and of their respective countries to the end that this would endure for all time. In addition they establish and maintain ties of friendship and cooperation with American and International Women's Organizations and take action as a united body to keep up the spirit and strengthen the courage of women in all their countries. This group is comprised of women from Albania, Bulgaria, Czechoslovakia, Hungary, Poland, Romania, Yugoslavia, and the Baltic countries.

The **Women's Division** of the **Byelorussian (White Ruthenian) American Association** was organized in 1949 when the first Byelorussian DP families arrived in the United States of America. There was a desperate need to aid other families still in Germany waiting for resettlement, and since the women were better suited to help with food and clothing, the Women's Division was formed in New York City. Those present at the first

Mrs. Galia Zilionis, President of
Baltic Women's Council

meeting were unanimous in their eagerness to offer all their resources toward the successful progress of their organization. The first chairman was Mrs. Natalia Orsa.

Soon branches sprung up, namely: in New Brunswick and South River, N. J., Cleveland, Ohio, Detroit, Mich., the New England Branch in Stamford, Conn., Los Angeles, Calif., later on in Northern New York state in Kingston, N. Y., Long Island Branch in Hempstead. Each branch worked faithfully in the direction planned. In addition to their varied responsibilities, they gave material and spiritual comfort to the sick and disabled compatriots in need; they arranged Christmas and Easter parties for the children, they planned picnics in the summer; they held lotteries of hand made creations, staged plays, were hostesses to visitors, published a cookbook, etc.

In 1956, the Central organization was founded to keep in touch with all of the branches, to inform them of all the activities; to make contact with other national women's organizations and, through the American women's organization to main-

LEAGUE OF UKRAINIAN CATHOLIC WOMEN OF CANADA

National Convention of the League of Ukrainian Catholic Women of Canada was held in Edmonton, Alberta June 28 through July 1, 1968. This organization's 6,600 members in 158 Branches sent 500 delegates to the Convention. LUCW is a founding member of WFUWO.

The National League comprises 4 Diocesan seats from Vancouver to Quebec and they have their Conventions annually. National, however, has its Convention every three years. There was a span of 4 years this time due to the important events in organization and the country.

During this period of four years the stress was laid on improvement and education in

tain contact with international women's organizations.

Their main objective is to help regain the freedom which Byelorussia enjoyed up until the end of the Eighteenth Century, when, as an independent state, it was called the Great Duchy of Lithuania. The name Byelorussia was forced upon them by the Russian occupant in the Nineteenth Century. The present chairman of the Central organization is Mrs. Vera Bartul.

The above nationality groups plus nations that are within the USSR such as Georgia, Byelorussia, and Ukraine, under the name of United Organization of Women from Central and Eastern Europe, sent a memorandum to the Government Representatives attending the International Conference on Human Rights in Teheran, Iran April 22-May 13, 1968, in which they listed all the violations of these human rights. They called attention to the fact that altho the General Assembly adopted a Resolution in 1952 called "The Rights of Peoples and Nations to Self-Determination" this fundamental right, which is a prerequisite of a full enjoyment of all human rights, has been denied to the people under the Soviet rule.

K. Lucyshyn

leadership. To aid this project Diocesan seats held their Seminars. National Board members strived to visit each Branch, and considering the distances in Canada, it was not an easy task.

LUCW is in a close relationship with the League of Catholic Women of Canada and other organizations. In 1966 Mrs. Irene Pawlykowska, National President and other Board members petitioned Premier L. B. Pearson to create a Status of Women Commission in Canada. LUCW is also a member of the World Union of Catholic Women's Organizations and sent her delegation to its Congress held in Rome in October 1967. In 1967 Canada marked her 100-years of existence and famous EXPO was held in Montreal, Canada. LUCW took an active part in these celebrations. There was a special Women's Committee created to prepare Ukrainian Week at EXPO. Each women's organization prepared its special day.

One of the many projects of the League is fostering of Ukrainian folk art. In this way they prepare exhibits, shows of applicable Ukrainian designs on dresses and making of Easter eggs. But the largest project in this line are Museum collections, started in Diocesan centers — Edmonton, Saskatoon, Winnipeg and Toronto.

The main aim of LUCW is strengthening of Christian life of their members, support of Ukrainian church, promulgation of Ukrainian culture, lifting of educational talents in women the help for Ukrainian people in distress.

The President of the League of Ukrainian Catholic Women of Canada was in 1964-68 Mrs. Irene Pawlykowska. Newly elected is Miss Irene Malyska of Toronto where, according to their By-laws the seat of the National Office will be taken.

Two good talkers . . . not worth one good listener.

STRIFE FOR HUMAN RIGHTS HERE AND ABROAD

The English Panel at the XV UNWLA Convention was held on July 5, 1968 at 6 p.m. Its theme was STRIFE FOR HUMAN RIGHTS HERE AND ABROAD.

The first address was delivered by Mrs. Olive Remington Goldman from the UN Association in Urbana, Ill. She is an educator, author and traveler and contributor of United Nations Review. At the start she presented to the audience a clipping containing the declaration of independence of Ukraine published in the New York Times on the occasion of the World Congress of Free Ukrainians in November 1967. It shows that she follows the political events of the subjugated nations. She spoke on the topic "Injustices in Human Rights" throughout the world.

Mr. Myron Kuropas of Chicago had the topic "Human Rights in Ukraine." His ideas, printed in excerpts in the editorial, covered injustices committed in Ukraine.

"The Role of Federation Women on This Problem" was treated by Mrs. Zaio Woodford Schroeder from the GFWC. She stated that the human rights as proclaimed by the Declaration of Independence of U.S.A., were enjoyed and practiced in U. S. through centuries, are still the dream of many countries. Therefore a crusade for human rights is to be launched and women could be instrumental in it.

Miss Olga Shuster spoke on the theme "How Can We, Women of Ukrainian Heritage Meet the Challenge of Today." She outlined several directions. First, she pointed out that our activities should be aimed at the education of our members, and the improving of our leadership. Democracy is an idea and we have to study it thoroughly. Then we could serve our own community and be helpful in the solving of American problems too. Beside that the most important goal would be the evaluation of ourselves.

**GREETINGS FROM THE
UKRAINIAN NATIONAL
WOMEN'S LEAGUE OF
AMERICA**

to the 77th Annual Convention of the General Federation of Women's Clubs, held in Boston, Mass., June 11-14, 1968. Delivered by Mary Dushnyck, Public Relations Chairman of Ukrainian National Women's League of America

Madame President,
Officers and Delegates:

I have the honor to present greetings from the Ukrainian National Women's League of America, associate member of the General Federation.

Our organization was founded 43 years ago in New York, and today consists of 100 branches, 7 regional councils and headquarters in Philadelphia. We are happy to have this opportunity to convey to your 77th Convention delegates our great admiration for your work and your outstanding achievements. Our mutual cooperation on all levels of our endeavors has proven rewarding and invaluable for our membership, and we treasure the privilege to exchange and evaluate information with the Federation concerning the preservation of our cultural heritage.

Organizer and moderator of this panel was Mrs. Anastasia Volker, Vice-President.

A question period followed. The questions of the delegates, were aimed at the activity of individuals in defense of human rights. The answer was an advice to join the Captive Nations Committees and other non-governmental organizations, to ask action from our senators and congressmen and to deal with economics, as an important factor in political life. A valuable advice was given in regard to American situation — to enter in relations with an organization of Negro women. Ukrainians suffered hardships similar to slavery and should understand the strife to equality.

Mrs. Maria Dushnyck, Public Relations Chairman, greeted the 77th GFWC Convention on behalf of the Ukrainian National Women's League

Inspired by this administration's theme to Build with Youth for a Better World, we have devoted much of our efforts this year to fostering better communications with graduates and young mothers of Ukrainian descent. We succeeded in organizing 12 new junior branches and are initiating interesting educational and social service progress. We have 18 day centers for small children and 2 social service centers in Chicago and Philadelphia.

In this Human Rights Year, we also initiated an ad hoc committee of 12 organizations of women from Central and Eastern Europe, which issued a Memorandum on violations of Human Rights.

We were pleased to read of Mrs. Pearce's visit to Radio Liberty in Munich where she learned at first-hand through letters received from countries behind the Iron Curtain, including Ukraine, that messages beamed to captive nations are getting through and bringing hope to the captive peoples under Communism.

Last year in an interview by Voice of America, I spoke to the women of Ukraine of our close relationship with the General

Federation and what the Federation means to the women of the world.

Our 15th convention will be held in Chicago on July 4th. Our motto will be to strive for realization of Human Rights in our country and in the whole world. This is a challenge for us all, and we are sure we shall find moral support from the General Federation.

Thank you from the Ukrainian National Women's League of America.

**NEWS FROM UNWLA
BRANCH 80 IN WARREN,
MICHIGAN**

Branch 80 has been progressing beautifully under the capable leadership of its president Mrs. Louise Saks, who, incidentally, is going on another jaunt — this time to Israel and the Holy Land.

On February 19 — the Branch members enjoyed a delightful Brunch at the Holiday Inn and reviewed the program and the activities of the Branch for the first six months of its Club year.

Sofia Boan, the Program Chairman, has some interesting impressions to share with Branch members. Sofia visited

Mrs. Dorothy Lozowy is greeted by Mrs. Rosalie Polche (on the left) at her arrival at the UNWLA Folk Art Museum in New York City

Museum Tour of UNWLA Branch 32

Branch 32, Newark, N.J. gave a pleasurable bus trip to the Ukrainian Folk Art Museum on E. 79th St. off Fifth Avenue in New York City.

Mrs. Rosalie Polche, President of N. Y. Branch 72 of the Ukrainian National Women's League met us at the door and took us on a tour of this memorable museum. We were impressed by the beauty of Ukrainian folk art items, stemming from different regions of Ukraine. It was interesting to hear that the beginning of these collections dates from the Chicago World Fair in 1933. In 1927 the UNWLA Board decided to acquire a complete collection of folk art in Ukraine in order to present it at the World Fair. After the

Ukraine last summer and has a tremendous report to give which will include her slides of the entire trip. Here's hoping that 37, 58 and 81 will get her for a program on the West Side.

UNWLA Buletin

World Fair the collection served at different UNWLA exhibits until when the Folk Art Museum of UNWLA was opened.

During this tour we understood what is the meaning of this Museum of Ukrainian Folk Art in New York City and why should we support this idea.

After the tour of the Museum the bus took us to Lincoln Center, where we were met by guides and escorted through this beautiful complex. We enjoyed hearing a part of a performance by the N.Y. Symphony in a soundproof balcony and strolled about in the flagstone azalea gardens.

A raffle for a Ukrainian ceramic butterdish was held on the bus ride going home. Mrs. Polansky of Branch 24 in Elizabeth was the lucky winner.

We expressed our thanks to Mrs. Maria Rzepecky, UNWLA Folk Art Chairman and sent a donation of \$10 to the Museum Fund.

Dorothy Lozowy

OUR EASTER DISPLAY

In March 1968 our UNWLA Branch 60 in Cleveland took part in a celebration of the opening of a shopping center enclosed Mall. In conjunction with this opening a Baking Contest was held. Groups participating were invited to have a display table and sell bakery goods. Half of the proceeds from the sale were to go to a local Cancer Home.

Our Club decided to set this table up according to the Ukrainian Easter tradition. On it were placed all foods traditionally blessed and eaten on Easter Sunday. It was a beautiful display and our Club received first prize.

And now I would like to stress what a great part Miss Irene Kashubynska had in making this display possible. She aided us in obtaining the correct linens, dishes and foods. She also baked the "paska" and "babka" and made the cheese mold. The touches that made it truly traditional, were to her credit.

Miss Irene Kashubynska has been a valuable asset to our area and we feel fortunate in having her around to call upon when we need help. She is very sweet and gracious and we think very highly of her. Thank you for making her a part of the UNWLA Board and available to us.

Jennie Bochar
Pres. of UNWLA Br. 60
in Cleveland, Ohio

A leader sees things through the eyes of his followers. A leader puts himself in their shoes, and helps them make their dreams come true.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Вісті з Централі

Вітаємо Вас по повероті з вакацій, дорогі Союзянки! Відпочивши серед зелені й на березі моря, віддавши рідню чи приятелів, Ви набрали вражень і сили для нового громадського року. На перших ширших сходинах Ви мали нагоду привітатись з усіми. Отже сміло можна приступати до роботи!

XV. Конвенція СУА вже поза нами. Вона принесла багато цікавих ідей і висунула нові працівниці до проводу. Її гасло „Станьмо в обороні прав людини в Україні і підтримуймо це змагання в цілому світі“ буде нам присвічувати у дальшій роботі. Багато з матеріалів Конвенції використаємо в журналі чи в доповідях.

Напередодні Конвенції відбулись основні збори нового молодечого Відділу СУА у Філядельфії. Їх скликала ініціативна група молодих жінок під проводом п-ні Ірини Мельник-Юрчак. Зборами провела п-ні Наталія Даниленко, референтка молодечих Відділів в Окр. Раді СУА. Збори постановили оснувати Відділ, що дістав пор. ч. 98. Вітаємо їх голову п-ні Мельник-Юрчак і все їх членство в наших організованих рядах!

Звертаємо увагу Управ Відділів на впорядковане ведення ширших сходин. Це від них залежить у великій мірі, чи членство добре почуватється в Відділі чи ні. Добре поділений час дасть місце на ділову нараду, доповідь і товариську гутірку. До програми ширших сходин належить відчитання обіжника з Централі, а де це неможливе, тоді переповідження його найважливіших думок.

На початку громадського сезону треба також розглянути свої зобов'язання до Централі. Перед нами кілька місяців часу, щоб вирівняти їх у 1968 р. Отже тому треба обчислити і старатись якнайскоріше вирівняти їх.

Екзекутива СУА

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ, 1968

Вітаємо!

Ми закінчили перегляд новоприєднаних членок в округах і можемо подати підсумки. На першому місці стоїть округа Ньюарку зі своїми 54 членками. Це й не диво, коли зважити, що в останній каденції там постало 5 нових Відділів! На другому місці округа Рочестеру з 31 членками, а на третьому округа Філядельфії з 29 членками.

Подаємо додатково членок, яких вступлення Округи не надіслали в час. Вітаємо їх у нашій організованій сім'ї!

ОКРУГА НЬЮАРКУ, Н. ДЖ.:

45 ВІДДІЛ СУА, ЕЛИЗАБЕТ:

Іванна Бемко
Марія Бокало
Оксана Бокало
Е. Боднаренко
Франка Танчак

86 ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК:

Орися Винник
Оксана Кузьмак

ОКРУГА РОЧЕСТЕРУ, Н. Й.:

45 ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР:

Ольга Бучовська
Анна Бутенко-Бейлі
Анна Білоус

Ірина Гринчишин

Люба Дінгер
Галя Кавин
Ірина Копі
Катерина Кузиляк
Зоя Литвинець
Оксана Мазоля
Катря Пукирис
Ольга Сухенко

ОКРУГА ДІТРОЙТУ, МИШ.:

63 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:

Т. Блашкевич
А. Кордуба

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Машталір, довголітньої членки 5 Відділу СУА, складаємо 5 дол. на прес. фонд Нашого Життя.

Управа 5 Відділу СУА
ім. кн. Ольги в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Павлини Пелех, матері нашої членки п-ні Софії Колтовської, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Управа 65 Відділу СУА
Нью Брансвик, Н. Дж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Грдлічка-Мельник складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

А. Плаксій, Меррік, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ірини з Левицьких Семенюк складаю 5 дол. на Фонд Дому для Старших

А. Плаксій, Меррік, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. інж. Романа Рондяка складаю 15 дол. на Фонд Мати й Дитина

Неоніля Мечник, Петерсон, Н. Дж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Антона Заплітного, чоловіка п-ні Стефанії, членки 26 Відділу СУА, складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Леонтина Галяженко
членка 63 Відділу СУА,
Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Теодозії Галібей, складаю 10 дол. на Фонд Мати й Дитина

Дзвінка Вітанович-Пономаренко
Форт Лі, Н. Дж.

ПО Д Я К А

Нашим друзям та Управам Відділів і членству СУА складаємо сердечну подяку за вираз співчуття з приводу відходу у вічність нашої найдорожчої мами і тещі бл. п. Камілі з Радзиковичів Токарської. В її пам'ять складаємо 20 дол. на Фонд П'ятсот.

МАРІЯ і Д-Р ВОЛОДИМИР
КОГУТЯКИ з ріднею

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ
ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

По Конвенції СУА

ШИКАГО, 5—7 ЛИПНЯ 1968

П'ЯТНИЦЯ, 5. ЛИПНЯ 1968 Р.

Вже в год. 8-й рано розпочалась реєстрація делегаток у готелі Конрад-Гілтон. Усе проходило справно так, що в год. 10-тій можна було проголосити відкриття Конвенції. Делегатки зайняли призначені для них місця, що були впорядковані за Округами. П'ять хвилин по 10-тій увійшла на залю Головна Управа, попереджена прапором Централі. При повній тишині голова п-ні Стефанія Пушкар відкрила XV. Конвенцію СУА.

Гимн СУА відспівала Ія Мацюк, член Конвенційного Комітету, при супроводі п-ні Валентини Хвостик.

Вперше наш громадський іспит відбувається в цьому великому нашому осередку — сказала голова. — І в незвичайну хвилину зійшлися ми для наших найвищих нарад. Не тільки живемо вістками про те, що на Батьківщині виросло нове покоління борців за свободу. Покоління, що мужньо й безстрашно обґрунтовує права українського народу. Але й тепер у цю хвилину на американському континенті перебуває найвищий наш духовний достойник, Верховний Архієпископ Кардинал Йосиф Сліпий. А він, що перейшов 18 літ каторги за віру, є для нас символом страждальної Батьківщини. Радіємо вісткою, що зможемо його незабаром і в цій країні повітати. Від імені Конвенції СУА вишлемо йому відданий привіт і заяву підтримки в усіх його змаганнях.

Дальше голова привітала п-ні Олену Лотоцьку, почесну голову СУА. Нам особливо приємно вітати її, говорила, на XV. Конвенції СУА, як основницю й довголітню провідницю нашої організації. Ми гордимся тим, що наша почесна голова є даліше з нами. Своїм досвідом і впливом вона допомагає нам у розбудові СУА.

На це п-ні Олена Лотоцька відповіла коротким словом. Воно було пройняте любов'ю до організації, що її оснувала 43 роки тому. З радістю ба-

чить вона ріст її. Розмах, що його вносять нові сили, великі завдання, що їх собі накреслює СУА — це все є етапи того великого шляху, що стелиться перед ним. Вона вітає всіх Союзнок і радіє, що їй Господь Бог дав дожити тієї хвилини.

Слідував **вибір Конвенційної Президії**. Її мали провести містоглови Гол. Управи — пп. Лідія Бурачинська, Анастасія Вокер, Ірина Падох. Секретарками обрано пп. Марію Савчак та Стефанію Карапінку (укр. мовою), а пп. Розалію Полчій і Ольгу Левчик (англ. мовою).

Провід того дня обняла перша з них. Відчитано привіт-благословення від Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа, що присутні прийняли бурхливими оплесками. Рівнож надіслали своє благословення Митрополит Кир Амврозій і Єпископ Ярослав Габро. Не було привіту від православних Владик, але виявилось пізніше, що це мало свою причину в їх участі в ювілею Укр. Прав. Церкви в Канаді. Натомість пастор Євангелицької Церкви о. В. Боровський надіслав своє привітання.

Черговою точкою було представлення делегаток, що його довершила п-ні Стефанія Пушкар, голова. Кожну з 72-ох заля вітала оплесками. Особливо приємно було привітати тих із далекого Заходу, що майже ніколи не беруть участі в Конвенціях. Найбільш численно була заступлена округа Дітройту (22 делегатки), даліше округа Шикаго (12 делегаток), округа Нью Йорку (10 делегаток), округа Філадельфії (9 делегаток), округа Рочестеру (7 делегаток), округа Ньюарку (5 делегаток), округа Клівленду (4 делегатки). Від Відділів, неохоплених Окр. Радами, прибули 3 делегатки.

Слідував вибір Комісій:

Програмова: п-ні Іванна Рожанковська, голова, пп. Надія Попель, Надія Дзидзан, Софія Крупка, Люба Тарновецька, Валентина Хринівська, члени.

Статутова: п-ні Ірина Падох, голова, пп. Оксана Рак, Дора Рак, Ірина Руснак, Дарія Бойчук, Уляна Білецька, Надія Дзидзан, члени.

Організаційна: п-ні Лідія Колодчин, голова, пп. Олімпія Гайдучок, Марія Химинець, Ольга Мартинюк, Софія Єдинак, Марія Баб'як, Євгенія Дубас, Марія Воскрес Марія Наваринська, Анастасія Вокер, Н. Дмитришин, Дарія Камінська, Наталія Каменецька, члени.

Культ.-освітня: пп. Наталія Чапленко і д-р Євгена Єржківська, голова й заступниця, пп. Тереса Царик, Марія Головей, Ірина Запаранюк, Фалина Войтович, Дженні Материн, Людмила Кодельська, Оксана Салдит, члени.

Нар. мистецтва п-ні Марія Ржепелька, голова, пп. Лідія Бурачинська, Оксана Шур, Марія Савчак, Ярослава Сена, Анна Сіпсок, Христина Плав'юк, члени.

Виховна: п-ні Олена Климишин, голова, пп. Емілія Панасюк, Анна Слободян, Марта Ярош, Оксана Салдит, Люба Гречна, Марта Білінська, члени.

Сусп. опіки: п-ні Анна Білінська, голова, пп. Анна Макух, Марія Честух, Стефанія Карапінка, Лариса Дончук, Юлія Федорович, Софія Хамуляк, члени.

Зв'язків: п-ні Марія Душник, голова, пп. Марія Івахів, Ольга Левчик, Іванна Бенцаль, Катерина Соснецька, Маргарита Рутецька, Анна Васильовська, Оксана Добровольська, Анна Бойко, Лукія Візняк, Розалія Полчій, члени.

Господарська: п-ні Ірина Кашубинська, голова, пп. Люба Тарновецька, Анна Сивуляк, Катерина Колодій, Марія Бортник, члени.

Фінансова: п-ні Ірина Качанівська, голова, пп. Ольга Ковальчук, Ярослава Зарицька, Ольга Муссаковська, Павлина Будзол, Марія Слупецька, Софія Голуб, члени.

Пресова: п-ні Ірина Пеленська-Пасіка, голова, пп. Осипа Грабовенська,

Леонтина Боднарук, Дарія Бойчук, Еля Ван Ден Гойвел, члени.

Мандатна: п-ні Анна Сивуляк, голова, пп. Оксана Рак і Надія Дзидзан, члени.

Резолюційна Комісія мала створитись із голів усіх Комісій після проведення нарад і ухвал.

Черговою точкою Конвенції була доповідь п-ні Ірини Пеленської „Наша постава до подій в Україні“. У цьому короткому слові накреслено майстерно суть теперішнього спротиву. Терор сталінського часу зломала не смерть диктатора, а завзята вивольна боротьба України. Теперішні борці опираються на Деклярації Прав Людини і ми їй теж взяли за гасло нашої Конвенції та під цим гаслом вестимемо нашу роботу. У збереженні молодого покоління, у плеканні української культури, в опіці над українською людиною, в освідній праці серед нашого довкілля — лежать напрямні нашої дальшої праці.

Предсідниця Конвенції привітала присутніх на залі представників установ і організацій. УВАН заступав д-р Ілля Витанович із дружиною, від Пласту прибула Краєва Командантка Пластунок п-ні Христина Нароцька, від Клубу Львов'ян п. Роман Яценків. Українську пресу заступав п. Микола Денисюк.

Слідував звіт голови СВА п-ні Стефанії Пушкар. Він обіймав цілість праці цієї каденції і відбитку того звіту делегатки дістали у своїх течках. Тому пані голова відчитала тільки уривки з нього, спиняючись зокрема на ділянках організаційній і сусп. опіки, що не мали окремих звідомлень. Натомість поширила свої підсумки окремими моментами, що не являються осягами, а радше проблемами нашої організації. Це є — перебудова нашої програми, що мусить достосуватись до цілоти нашого членства. Дальше намагання СВА перебрати на себе певні функції нашої громади, як дошкільне виховання дитини, суспільну опіку над українською людиною та плекання української обрядовості й нар. мистецтва. Врешті поглиблення й використання зв'язків з американськими жіночими центрами для інформації про нас та просування нашої справи у світі. Згадала також про недоліки, що утруднюють працю й подала кілька прикладів того.

Звіт голови дав повну картину праці й змагань Союзу Українок Америки за останнє тримісяччя. У ньому насвіт-

лено працю поодиноких ділянок чи то в виконанні референтур, чи то в засязі Округних Рад СВА. Відкрились напрямні, за якими діяла наша організація і дорога, яку всіла разом перейти за звітний час.

Святочний обід того дня був спільний для всіх делегаток. Його відкрила п-ні Ірина Падох, містоголова Гол. Управи. Делегаток привітала п-ні Олена Лотоцька. Представила гостей-американок, що прибули на цю зустріч. Це були п-ні Олівія Ремінгтон-Голдмен з Асоціації Об'єднаних Націй з Урбани, Ілл., і п-ні Зайо Шровдер, із Федерації Жіночих Клюбів у Дітройті. Обидві пані — це досвідчені громадські діячки, що погодились виступити на нашому англомовному панелі того ж дня.

Зчерги промовила п-ні С. Пушкар, голова СВА. На шляху кожної організації трапляються одиниці, що вірно їй служать. Таку саме хотіла б вона представити присутнім в особі п-ні Анни Сивуляк, довголітньої касієрки Централі. Близько 40 літ вона є членкою СВА і впродовж того часу все виконувала відповідальну роботу. Довгі роки була у проводі 41 і 42 Відділів СВА, кільканадцять літ очолювала Округну Раду СВА у Філадельфії, багато праці вложила у завдання Екзекутиви СВА. За це Конвенція висловлює їй щире подяку та йменує її почесним членом. Із захопленням присутні сприйняли ці слова і рясними оплесками та овацією висловили своє признання заслуженій Союзанці. На знак вдячності п-ні Пушкар пристігнула п-ні Сивуляк чудову китичку квітів.

Другим виступом у часі обіду було проголошення вислідів Конкурсу на сучасний припис. Це провела п-ні Ірина Кашубинська, госп. референтка Гол. Управи. Цей Конкурс був проголошений у вересні 1967 р. В дев'яти числах Нашого Життя поміщено 10 приписів на українські страви, що їх надіслали учасниці Конкурсу. Не надто багато, але для початку радіємо й такою участю. Приписи випробувала Комісія, що створилась при референтурі у Клівленді в складі — пп. Тамара Крижанівська й Іванна Яремко. Трудно було признати нагороду, коли приписи не були однорідні. Однак висловлено признання за їх якість.

П-ні Кашубинська підкреслила вагу цього першого Конкурсу приписів. Ми хотіли б зберегти смак і вартість українського харчування. Тому шука-

ПОДЯКА

Провівши з успіхом Виставку Української Народної Творчості й Мистецтва дня 25. травня 1968 р. у Шорт Гіл Молс, Н. Дж., вважаємо своїм милим обов'язком подякувати всім, що нам у тому допомогли.

За ласкаву позичку експонатів із Музею Нар. Творчості СВА в Нью Йорку дякуємо Централі СВА, а за виведення показу історичних строїв 64 Відділові СВА. За мистецьке оформлення народної творчості дякуємо п-ні Мирославі Гординській, мист. керівникові Музею Нар. Творчості в Нью Йорку, а п-ні Ярославі Геруляк-Туркевич і п. п. Юрієві Туркевичеві за влаштування образотворчої виставки. П-ні Ользі Соневицькій дякуємо за випозичення картин із Галерії та всім поодиноким особам, що випозичили свої картини. Пані Бакум дякуємо за гарно виконаний коровай, а п-ні Христі Гординській за показ писання писанок.

Рівнож дякуємо всім, що своєю порадою чи своїми послугами причинились до влаштування цього небувалого мистецького показу.

Управа 86 Відділу СВА
в Ньюарку, Н. Дж.

емо охочих, що працюють у тому напрямку й хотіли б удосконалити наше куховарення.

На цьому товстмастер п-ні Падох закрила спільний наш обід і заповіла початок пополудневої Сесії.

Слідував фінансовий звіт, що його виголосила п-ні Ірина Качанівська, фін. референтка Гол. Управи. З перегляду оборотів, що знаходились у течці кожної делегатки, видно було ріст фондів, що можна приписати збільшенню Відділів у звітному часі. Однак поширення засягу праці вимагає також підвишки наших влат. Тому референтура пропонує збільшення обов'язкових фондів — організаційного, зв'язків і репрезентації та виховного на 5 дол. кожен.

Голова Контр. Комісії п-ні Катерина Пелешок повідомила про вислід контролю книг, проведеної в днях 2. і 3. червня ц. р. у Філадельфії. Книговодство знайдено в повному порядку, перегляд рахунків свідчить про доцільне використання фондів. Господарка Централі є ведена правильно і тому збільшення згаданих фондів є потрібне. Іменем Контр. Комісії ви-

словлює признання за виконану працю.

Предсідниця Конвенції — а нею була п-ні Ірина Падох — відкрила **дискусію над звітами**. Вона розгорнула у двох напрямках — виховному й суспільній опіки. Дискутантки (пп. М. Ярош, Д. Бойчук, О. Ковальчук, Г. Пісецька) підкресливали потребу поширення Світличок і скріпленої праці в напрямі виховання матерів. Їм відповіла п-ні І. Пеленська-Пасіка, заповідаючи, що Виховна Рада СФУЖО плянує згуртувати всі виховні представництва для студій завдань української матері.

У ділянці сусп. опіки обговорено справу висилки пачок до Німеччини й Польщі та створення Дому для Старших (пп. О. Муссаковська, А. Макух, А. Білінська, Є. Дубас, М. Янів). Окрему увагу присвячено фаховим силам. Відповідала п-ні Олена Лотоцька, що провадить Бюро Сусп. Опіки у Філадельфії.

Дальші завваги були до ведення Музею Нар. Творчості США в Нью Йорку (п-ні О. Щур), до приписів і куховарських назв Нашого Життя (п-ні М. Ярош), до книговодства Централі (п-ні Н. Попель), до стилю об'їзників (п-ні У. Білецька). Поодинокі члени Гол. Управи на ці запити відповіли.

Зчерги звітувала **Мандатна Комісія**. П-ні Оксана Рак подала, що є заступлених 49 Відділів із 73 делегатками. Як кожної Конвенції, так і тепер виходить питання кумуляції голосів. Ухвалено признати делегаткам східних Відділів один додатковий голос, якщо їх Відділи мають підставу до того (більш як 25 членок).

На бажання Конвенції Мандатна Комісія погодилась переглянути протокол попередньої Конвенції. Іменем її п-ні Оксана Рак ствердила згідність протоколу з дійсністю. Протокол прийнято без змін.

По вичерпанні тих формальностей Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що Конвенція одногослосно уділила.

О год. 6-й вечора була намічена **англомовна Дискусійна Лава** на тему „Підтримуймо боротьбу за права людини тут й у світі“. Її відкрила п-ні Анастасія Вокер, містоголола Гол. Управи, що була й модератором.

Промовцями були пп. О. Р. Голдмен із темою „Боротьба за права людини у світі“, п. Мирон Куропась, що говорив про „Нарушення прав людини в

Україні“, п-ні З. В. Шровдер із темою „Американське жіноцтво в боротьбі за права людини“ і п-на Ольга Шустер, яка говорила про „Завдання американської українки в боротьбі за права людини“.

Перебіг цієї дискусійної лави, що дала багато нових думок, подамо в черговому числі.

О год. 8-й веч. відбулось відкриття **Виставки Жіночої Творчості й Образотворчої Виставки мистецької сім'ї Мошинських**. Вони були розміщені в окремих залах готелю. Господинею цього відкриття була Окружна Рада США, що приймала гостей пончем та смачним солодким печивом.

Відкриття обох виставок провела п-ні Рома Турянська, член Конвенційного Комітету. У своєму слові вона присвятила велику увагу жіночій творчості, яка впродовж віків відзеркалювала мистецькі почування українського народу. Це були ті невідомі вишивальниці, ткалі, писанкарки, ганчарки, що творили в своїх душах зариси українського орнаменту і передавали його наступним поколінням. А їх творчий інстинкт закривали стародавні символи й різні мистецькі течії, що продівались в Україні.

Мистецька сім'я Мошинських віддано й невідомо служить своєю кистю українському мистецтву вже багато літ. Батько Володимир Мошинський заслужений в іконописі, портретах і краєвидах показав тут картини й ікони з різних часів своєї творчості. Дочка Оксана особливо сильна у краєвидах і син Юрій у своїх етюдах. Українське громадянство ще не обізнане з життєвим шляхом цих мистців, і їх слід пізнати й оцінити.

Публики прибуло дуже багато й трудно було протовпитись. Та часом можна було оглянути обидві виставки, щоб оцінити й мистецький осяг Конвенції. Люди оживлено гуторили, а товариський настрій скріплювали гостинні господині, пані з Окружної Ради США, своєю увагою для кожного гостя. Обидві виставки мали свої каталоги.

СУБОТА, 6. ЛИПНЯ 1968

Уранці від 8—11 год. радили **Конвенційні Комісії** в різних кімнатах. До участі в Комісіях запрошено референток місцевих Відділів США, враховуючи те, що з обміну думок вони зможуть скористати. Ухвали Комісій мали дати підставу для пляну праці на майбутнє.

О год. 11-й почалась **Молодеча Сесія**. Нею проводила п-ні Марія Наваринська, орг. референтка Окружної Ради США в Шикаго. Темою Сесії було „Роля молодого жіноцтва в США“. Доповідницями були — інж. Наталія Даниленко, референтка молоді Окр. Ради США у Філадельфії, з темою „Наше членство, ідеал і характеристика“, та д-р Людмила Кодельська, культ.-освітня референтка 84 Відділу США, з темою „Напрямні програми США для молодечих Відділів“.

Обидві доповідниці Сесії обширно насвітлювали свою тему. Перша доповідь дала погляд на молоду членку США, що володіє українською мовою в слові й письмі, живо цікавиться українською культурою, хотіла б зберегти українську ідентичність у себе і своїх дітей та змагає до ознайомлення американського світу з українською справою. Та в неї вже є деякі прикмети, прищеплені американською школою. І тому ця членка вимагає іншого підходу, як загал членства США. У другій доповіді з'ясовано дбайливо все, що могло б цікавити і захопити молоду членку в праці США. Окрім давно випробуваних починів доповідниця висунула кілька нових ідей, що можуть себе оправдати в праці.

Обидві доповіді знайдуть місце в нашому журналі, отже немає потреби їх точніше реферувати. Дискусія, що її відкрила ведуча, не вийшла від обох згаданих тем, а торкнулась радше труднощів, що виривають у праці молодечих Відділів. Наприклад, порушено потребу двомовності, що вже назриває. Обговорено представництво молоді у провіді США, великі проекти, що поривають членство за собою і т. д. Виміна думок дала багато вражень, хоч дискутували більше членки середнього віку, а не молоді.

Слідувала перерва на обід. О год. 2-й по пол. провід Конвенції перейняла п-ні Анастасія Вокер і заповіла звідомлення Комісій. Перед тим відчитала телеграму від посадика міста Шикаго, що щирими словами вітав нашу Конвенцію у своєму місті.

Розпочалось **звідомлення Комісій**. Ухвали Орг. Комісії відчитала п-ні Лідія Колодчин, Статутової п-ні Ірина Падох, Культ.-освітньої д-р Євгена Єржківська, Нар. Мистецтва п-ні Оксана Щур, Виховної п-ні Олена Климишин, Сусп. Опіки п-ні Анна Білінська, Зв'язків п-ні Марія Душник, Пресової п-ні Ірина Пеленська-Пасі-

ка, Господарської п-ні Ірина Кашубинська, Фінансової п-ні Ірина Качанівська. П-ні І. Рожанковська повідомила, що ухвали Програмової Комісії будуть виложені в організаційній дискусії, що має незабаром розгорнутись.

Ухвали Конвенційних Комісій уже розіслано Окружним Радам і Відділам СУА. Окрім того будуть подані в нашому журналі при пляні праці кожної референтури.

О год. 4-тій по пол. розпочалась **Дискусійна Лава на організаційні теми**. Її відкрила п-ні Дора Рак, модератор, і вказала на тему дискусії „Напрямі розвитку нашої організації“. Учасницями Лави були члени Гол. Управи — мгр. Ірина Падох, містоголова, п-ні Осипа Грабовенська, секретарка, мгр. Іванна Рожанковська, програмова референтка, і п-ні Марія Душник, референтка зв'язків.

Питання, що їх ставила ведуча, торкались побудови організації, її провладу, різноманітного складу її членства, її засягу праці й її фінансів. Учасниці Лави відповідали по черзі на кожне питання, при чому не раз себе доповнювали, а не раз і були відмінної думки про ту саму справу. Це оживляло хід нарад і навітлювало справу з різних сторін. Найдовше обговорювано перше питання, себто побудову організації, її доцільність та взаємозв'язок її організаційних клітин. Ця прилюдна дискусія провідних членок СУА дала багато цінних думок і з них виплинуть програмові висновки на майбутнє.

Слідував ще короткий обмін думок при допомозі запитів, що їх ставила зала до учасниць Дискусійної Лави. Запити йшли по лінії організаційних проблем, порушених у дискусії. Видно, що дискусія розворушила думки і зачіпила присутніх.

О год. 6-ій веч. предсідниця закрила Дискусійну Лаву. Настала перерва для перевдягнення, бо о год. 7:30 мав розпочатися бенкет.

Бенкет

Велика зала готелю заповнилась делегатками та представниками української громади Шикаго. Незабаром ввійшла на залю Гол. Управа СУА під проводом почесної голови п-ні Олени Лотоцької. Були два президіяльні столи — при вищому засіли промовці й Екзекутива СУА, при нижчому інші члени Гол. Управи. Найближчий ряд

столів був призначений для представників організацій.

Бенкет відкрила коротким вступним словом п-ні Люба Шандра, голова Конвенційного Комітету. Згадавши, що оце вперше у „Місті Вітрів“ відбувається Конвенція СУА, радіє змогою привітати делегаток та численних представників місцевого громадянства. Ця блискуча нагода зустрічі буде успіхом нашої Конвенції.

Провід бенкету передано в руки досвідчених „товстмастрів“ пп. Орисі Гарасовської і Марії Душник. По вечері, що слідувала, покликано до слова головного промовця о. д-ра Василя Кушніра, президента Світового Конгресу Вільних Українців. Зариси його промови торкались Міжнар. Року Прав Людини і були з'ясовані в нашому інтерв'ю, що появилось у попередньому числі. Отець Президент вказав на великі можливості, що їх має в тому напрямку організоване жіноцтво. Своєю громадською готовістю і плеканням міжнародних зв'язків воно може шукати нових доріг для скріплення прав людини.

Свій привіт виголосила єдина американська гостя п-ні А. Гендріксон, голова Федерації Жіночих Клюбів. Вона висловила признання для українського жіноцтва, яке пізнала із співпраці у місцевій Федерації. Зачарована мистецькою програмою, вона щиро вітає Конвенцію СУА в її місті.

Зчерги п-ні „товстмастер“ представила гостей та відчитала привіти. З приємністю треба ствердити, що церковні й громадські організації Шикаго були поважно заступлені. Усних привітів не виголошувано. Відчитано благословення наших Владик і письмові привіти організацій. Список їх подамо в черговому числі.

Почалась **мистецька програма**. Жіночий хор СУА під орудою п. Юрія Яримовича відспівав пісні „Соловейковий спів на весні“, слова Лесі Українки, муз. Недільського, „Тихо над річкою“, нар. пісню в обрідці Гр. Верйовки, а на кінці „Ой, дівчина Уляна“, нар. пісню в обрідці О. Кошиця. Під певною рукою диригента спів звучав вирівняно й гармонійно. Молоденька балерина Марта Городиловська відтанцювала з великим хистом клясичний танок, а потім жваву імпровізацію до пісні „А я люблю Петруся“. У руках танцюристки відчувається тонка інтуїція. Співачка Я Мацюк відспівала милозвучним голосом кілька пісень. Це були — арія „Гоя, гоя“ з

ПОДЯКА

Цією дорогою спішу зложити сердечну подяку всім нашим добрим членкам 59 Відділу СУА під управою п-ні Ганни Самутин у Балтиморі за сердечне співчуття в моєму горі з приводу смерти мого дорогого чоловіка Теодора. Сердечно дякую членкам Управи пп. Олі Сушко, Лідії Лемішківій, О. Блавацькій, О. Сенютювій, Д. Весоловській і о. Весоловському за відвідини і розраду мого чоловіка в шпиталі листовно чи особисто. Дуже щиро дякую всім, що взяли участь у похороні і парастасах та за молитви всіх наших парохіян і розраду в моєму смутку. Найперше моїй ближчій і дальшій родині, як кузинці Нусі Стельмах і її чоловікові, що найбільше помагали в часі недуги мого чоловіка й усім зайнялися. Щира дяка п. І. Захарків за поміч і відвідини, як і її братові Йосипові й її доні С. Моніці, що прийжджала із Словтсбургу відвідати вуйку у шпиталі за дозволом Матері Провінційальної, якій особливо сердечно дякую за те. Щиро дякую д-рові Лемішківій за лікування, пораду й опіку в шпиталі. Особливу подяку складаю о. парохіві Деканові за всі похоронні відправи, а найперше за відвідування Покійного в часі недуги вдома і в шпиталі та за доведення до поєднання з Богом. Це найбільша заслуга і найбільша ласка Бога і за те велика від мене вдяка Пресолодкому Серцю Ісусовому, що вислухало всіх наших молитов, як родини, наших добрих парохіян, Сестер Службениць і Сестер Василянок. Нехай Всевишній своїми ласками нагородить усіх за їх добре серце і за щире співчуття і відношення. Бо в біді пізнаємо приятеля!

У подяку за те складаю 35 дол., з того 25 дол. на Музей Нар. Творчости СУА, а 10 дол. на Осередок НТШ у Сарселі. Нехай Господь Бог усім винагородить!

Анна Чорній
Балтимор, Мд.

оперети „Гуцулка Ксеня“, муз. Барнича, пісня „Жита“, муз. А. Гнатишина, „Киптар“, гуцульська баллада, муз. Барнича і „Спать мені хочеться“, муз. Чижка. У кожній пісні співачка давала свою окрему інтерпретацію й чарувала публіку своїм голосом. В обох останніх точках фортепіановий супровід виконала п-ні Валентина Хвостик. На кінці виступила молода балерина Мотря Макар із Дітройту з

танком „Гомін степів“, муз. Китастого. Сюжет танку взятий із переживань Малуші з повісті Скляренка „Свято-слав“. Цікаво були інтерпретовані трагічні переживання й передані у танку. Всі виступи публіка винагородила рясними оплесками.

Кінцеве слово належало п-ні Стефанії Пушкар, голові СЧА. Заохота о. д-ра Кушніра, сказала вона, впала на приготований ґрунт. Союз Українок Америки вповні свідомий тієї відповідальності, що накладає на нього сучасна хвилина і боротьба в поневоленій Україні. Тому й оборону прав людини поставив собі за гасло Конвенції і найближчого часу. В цьому напрямку вже зробив певний крок, об'єднавшись із представницями жінок екзильних народів для виготовлення меморіялу. Заходи СЧА йтимуть далі й шукатимуть усе нових шляхів у здійсненні своєї мети.

НЕДІЛЯ, 7 ЛИПНЯ

Щоб делегатки Конвенції могли взяти участь у Богослуженні в українських церквах, Конвенційний Комітет подбав про автобус. На год. 9-ту всі були готові, щоб спільно помолитись Господу Богу.

О год. 11-й розпочалась недільна Сесія. Провід Сесії обняла містоголо-ва п-ні Л. Бурачинська.

Першою точкою нарад були **зміни статуту**, що їх запропонувала Статутова Комісія. Реферувала п-ні Ірина Падох, статутова референтка.

1. Зміна торкалась дотеперішнього способу вибору Головної Управи (гл. т. 39). За нашим статутом вибір був обмежений до членів уступаючої Гол. Управи і делегаток, а за новим можна вибрати до Гол. Управи кожну членку СЧА.

2. Відділам, що з уваги на велику віддачу не можуть вислати всіх своїх делегаток, прислуговує право кумуляції голосів (гл. т. 40). Зміна внесла додаток, що „Головна Управа подасть кожночасно, яку віддачу взяти за підставу при кумуляції голосів“.

3. При виборі до Управи і Контр. Комісії Окр. Ради зайшла теж зміна. За нашим статутом до Управи Окр. Ради можна було вибирати членок уступаючої Управи, Контр. Комісії й делегаток Відділів (гл. т. 93), а тепер тільки делегаток Відділів.

Запропоновані зміни прийнято більшістю голосів, при чому стверджено потрібне кворум (¾ присутніх делегаток).

Слідував розгляд **ухвал Комісії**, що були відчитані напередодні. Ширше спинилась дискусія над пропозицією Фінансової Комісії відносно підвишки обов'язкових фондів. Напевне всі були згодні з тим, що фонди Централі вимагають підвишки, однак дискусія розгорілась в обороні малих Відділів, що не всіли вив'язатись із дотеперішніх оплат. Врешті прийнято більшістю голосів ухвалу, якою збільшується Організаційний Фонд, Фонд Зв'язків і Репрезентації та Виховний Фонд на 5 дол. кожен. Разом збільшилися обов'язкові оплати на 15 дол. річно.

Наради Конвенції перервано для привітання о. Президента В. Кушніра, що завітав на залю. Присутні зустріли Достойного Гостя оплесками. У своєму короткому слові о. Президент знов пригадав Міжнар. Рік Прав Людини та зобов'язання, що впливають із того. Світовий Конгрес Вільних Українців плянує тепер творити клітинки Оборони Прав Людини і туди о. Президент гаряче запрошує наше жіноцтво. Своім запалом і вірою у свою справу воно найкраще поведе цю акцію. Бурхливими оплесками сприйняла залю цю ідею і попрощала нашого промовця.

Надішли **вибори Гол. Управи**. П-ні Катерина Пелешок, голова Номінаційної Комісії, відчитала запропоновану листу Гол. Управи. До неї делегатки Округи Шикаго висунули пропозицію — долучити ще пост містоголови в їх місцевості. Конвенція прийняла цю пропозицію і листу прийнято, як слідує:

П-ні Стефанія Пушкар, голова, пп. Лідія Бурачинська, Анастасія Вокер, Софія Крупка, містоголови, п-ні Осипа Грабовенська, секретарка, п-ні Ірина Качанівська, касієрка, п-ні Ольга Муссаковська, фін. секретарка.

Референтки: п-ні Іванна Рожанковська, програмова, п-ні Ірина Падох, статутова, п-ні Ірина Левицька, організаційна, п-ні Наталія Даниленко, молоді, п-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня, п-ні Марія Ржепецька, нар. мистецтва, п-ні Олена Климишин, виховна, п-ні Марія Химинець, сусп. опіки, п-ні Марія Душник, зв'язків, п-ні Ірина Пеленська-Пасіка, пресова, п-ні Ірина Кашубинська, господарська.

Голови Окр. Рад: п-ні Лідія Дяченко, Філадельфія, п-ні Оксана Рак, Нью Йорк, п-ні Ірина Левицька, Ньюарк, п-ні Марія Когутяк, Рочестер, п-ні

Марія Янів, Клівленд, п-ні Стефанія Дуб, Дітройт, п-ні Люба Шандра, Шикаго.

Контр. Комісія: п-ні Катерина Пелешок, голова, пп. Іванна Бенцаль, д-р Євгена Єржківська, члени, пп. Ольга Левчик і Анна Богачевська, заступниці.

Слідувало відчитання **резолуцій**. Привітання Конвенції і загальні резолюції відчитала голова Резолуційної Комісії п-ні Ірина Пеленська-Пасіка. Їх подаємо на іншому місці. Резолуційна Комісія працювала в такому складі: пп. Ірина Качанівська, Ірина Кашубинська, Олена Климишин, Ірина Падох, Дора Рак, Марія Ржепецька, Іванна Рожанковська, Наталія Чапленко, Анна Білинська. З дорадчим голо-сом була п-ні Софія Крупка.

Кінцеве слово голови порушило основне гасло Конвенції та нашу поставу до подій в Україні. Пані голова подякувала за перевибір і висловила надію, що спільними силами вдасться вивонити покладені на нас завдання. На кінці просила Конвенційний Комітет — виступити перед делегатками і прийняти заслужену подяку від Конвенції за блискуче проведену підготову до Конвенції та її впорядкований перебіг. Залю подякувала оплесками цьому гуртові відданих Союзянок, що тихо й дисципліновано провели таку велику роботу.

Молитвою і відспіванням національного гимну закінчилась Конвенція, що принесла стільки нових ідей і виявила стільки нових особистостей.

РЕЗОЛЮЦІЇ І ПРИВІТИ XV. КОН-ВЕНЦІЇ СЧА

І. Привіти

1. Конвенція СЧА, що відбувається в днях 5.—7. липня 1968 р. в Шикаго, шле свій гарячий привіт українській жінці на Рідних Землях, що так героїчно бореться за ідеал незалежної Батьківщини.

2. Конвенція СЧА клонить голову в пошані перед нескореним українським народом, що противиться наступові ворога в обороні національної незалежності.

3. Конвенція вітає Українську Церкву в Україні і в цілому світі, її Ієрархію та все духовенство.

4. Конвенція вітає з приїздом на американську землю Його Блаженство Верховного Архиепископа Кардинала Йосифа Сліпого.

5. Конвенція дякує за численні привіти і моральну підтримку представ-

Із Конференції Голов у Клівленді:

Перший ряд зліва на право: п-ні Таня Сілецька (Відд. 69), п-ні Дарія Городиська (Відд. 12), п-ні Віра Фінков'ят (Відд. 87), п-ні Іванна Яремко (Відд. 33), п-ні Марія Янів, голова Окр. Ради, п-ні Ірина Кашубинська, госп. реф. СУА, п-ні Джenni Бокар (60 Відд.), п-ні Анна Воляник (7 Відд.), п-ні Марія Грушкевич, містоголова Окр. Ради. — Другий ряд зліва на право: п-ні О. Тарнавська, секретарка Конференції. Дальші пані — це референтки Відділів, що були зацікавлені доповідями.

From the Conference of Branch Presidents in Cleveland, Ohio

никам нашого громадсько-політичного життя.

6. Конвенція вітає українське організоване жіноцтво у вільному світі з головою СФУЖО, достойною панею О. Залізняка на чолі.

II. Резолюції

1. Конвенція висловлює свій рішучий протест проти жорстокого гнету окупанта в Україні, що порушує основні права людини і народу.

2. Конвенція закликає членство СУА продовжувати всіма можливими засобами акцію оборони прав української людини, зокрема на міжнародному терені.

3. Конвенція стверджує, що збереження української національної самобутності є основним післанництвом української жінки на чужині і тому ставить виховні завдання організації, плекання української мови і культури, опіку над українською людиною та оборону української справи у світі, як головну напрямні її діяльності.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Конференція Голов Відділів

Дата: 30. березня 1968 р.

Відкриття Конференції провела молитвою п-ні М. Янів, голова Окружної Ради СУА.

Президія: п-ні Ірина Кашубинська, голова, п-ні Ю. Тарнавська, секретарка, п-ні Б. Сілецька, членка.

Вступне інформаційне слово Конференції відчитала п-ні Марія Грушкевич. Слідували доповіді.

Організаційна: „Приєднання членок та методи їх включення в працю“ відчитала п-ні Б. Сілецька (69 Відд.). Розгорнулася дискусія, що навітлила цю тему з різних сторін. У ній взяли участь пп. Дж. Бокар, Д. Городиська, С. Вільшанецька, К. Мураль. Висновки з дискусії провела предсідниця:

— Найкраще працюють Відділи не більші, як 50 членок.

— План праці повинен бути випрацьований наперед і затверджений заг. зборами.

— Ширші сходи повинні відбуватися щомісяця.

Культ.-освітня: Доповідь на тему „Наша обрядовість“ відчитала п-ні М. Грушкевич у заступстві несприутньої п-ні У. Білецької. Дискусія була дуже оживлена. Висновки:

— Пізнання й покази наших народніх звичаїв із докладним навітленням є конечні.

— Округа повинна започаткувати збірку виробів нар. мистецтва.

— Округа повинна влаштувати сти-

леву виставку нар. мистецтва і показ історичних строїв.

— Запитник народніх страв, що його надіслала Гол. Управа, треба виповнити.

Виховна: Дсповідь на тему „Нові методи виховання“ відчитала п-ні В. Фінков'ят. У дискусії висловилась п-ні С. Шевчук, вказуючи на те, що методи виховання змінюються і тому треба молодим батькам такі напрямні дати. Висновком предсідниці було — подати це як проект Виховної Порадні до опрацювання Гол. Управі СУА.

Господарська: Доповідь на тему „Сучасні течії в домашньому господарстві“ виголосила п-ні І. Кашубинська. Вона складалася з точок: 1. Відповідальність жінки за здоров'я родини, 2. Засади здорового харчування, 3. Зберігання і переховування харчів і варених страв, 4. Покази приладжування страв і печива.

Зокрема підкреслила потребу пізнання обрядових страв і печива. Це зацікавлення повинно знайти вияв у жіночих сторінках нашої преси.

Суспільна опіка: Тему „Суспільна опіка — основана на любові ближнього“ опрацювала п-ні С. Шевчук. Вона з'ясувала засади сучасної опіки над людиною і вказала на потребу відкриття Бюра Сусп. Опіки. Для цьо-

го треба, щоб об'єдналось кілька у-станов.

Предсідниця інформує про те, що при Окр. Раді слід створити Фонд Наглої Потреби для негайної допомоги.

На цьому закінчено наради Конференції, що торкались перебудови нашої програми. Висновки доповідей та дискусії ляжуть в основу дальших заходів у тій справі.

Предсідниця закликала до масової участі в Маніфестації проти переслідування культурних діячів в Україні, що мала відбутися 28. квітня 1968 р.

Подякою за участь та молитвою закінчено Конференцію Голов.

Ірина Кашубинська
предсідниця

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Конференція Голов Відділів США

Дата: 5. травня 1968 р.

Місце: Ютика, Н. Й.

Конференція Голов Відділів США Рочестерської Округи відбулася в гостинному домі Голови Окр. Ради п-ні Марії Когутяк.

Через далеко розкинені Відділи (200 миль Бофало — Ютика) того роду Конференції не можуть часто відбуватися і час нарад також мусить бути дуже обмежений. Та приємно згадати, що Відділи США розуміють вагу спільного обговорення біжучих справ і принайменше два рази до року стараються вислати своїх представниць на З'їзди чч Конференції Окружної Ради.

Заступлені були Відділи: ч. 6 Рочестер (п-ні С. Онуфрик), ч. 46 Рочестер (пп. Л. Шмігель і Алла Свантон), ч. 47 Рочестер (пп. І. Руснак і І. Мартинець), ч. 49 Бофало (пп. І. Дорошак і Н. Фіглюс), ч. 57 Ютика (пп. І. Запаранюк, В. Величко і М. Кропельницька), ч. 68 Сиракюзи (пп. Ф. Войтович, д-р Єржківська, мгр. І. Рубич і Г. Салій), ч. 97 Бофало (пп. Т. Бульба і М. Швель). Відділи ч. 9 Бінггемтон і ч. 19 Амстердам не вислали своїх представниць.

На Конференцію прибула Голова Централі США п-ні Стефанія Пушкар, що спричинилося до ще більш ділового характеру нарад.

По короткім, але дуже вичерпнім слові п-ні Пушкар, присутні, під умлим проводом п-ні Марії Когутяк, переговорили по черзі всі намічені точки, щоб опісля винести ухвали Конференції. На жаль, коротке пополудне не дало нам змоги докладніше приза-

думатися над деякими проблемами, але велике зрозуміння і щирість у дискусії доказували, що представниці Відділів Округи Рочестер ставляться до своєї організації, її проводу й членок із великою любов'ю і бажають знайти якнайкращу розв'язку у поліпшенні праці на місцях.

Щира подяка від усіх присутніх належить п-ву Когутякам за широке-сердечну гостину та створення дуже приємного настрою.

Ухвали Конференції обіймають широкий засяг і свідчать про те, що голови Відділів були зацікавлені в цілому комплексі справ. Передаємо лиш головні з них за окремими ділянками:

1. Сучасна політична ситуація:

Найкращу нагоду й обов'язок допомогти нашій Батьківщині та поінформувати вільний світ про потоптання елементарних прав людини окупантом України, маємо саме тепер у Міжнар. Році Прав Людини. Наше організоване жіноцтво повинно прилучити свій голос до голосу спротиву наших братів і сестер на Рідних Землях.

Наша Окружна Рада закликає всі Відділи Округи якнайкраще поінформувати наше членство про те, що діється в Україні та використати для того наші зв'язки з американським світом. Заходами Окружної Ради відбудеться восени ц. р. маніфестаційна імпреза в більших наших осередках.

2. Значення США в громаді:

Відділи США повинні включатися у важливіші почини своїх громад, а при нагоді окремих імпрез чи ювілеїв інформувати громадянство про працю й досягнення нашої організації. Це скріпить становище наших Відділів у громаді. Одначе треба пам'ятати, що статут США забезпечує нашому членству релігійну толеранцію і політичну понадпартійність, тому релігійні чи партійні спори не повинні входити на терен наших організаційних клітин.

3. Новий етап у праці Окр. Рад:

Окрім репрезентації та координування спільних дій Відділів, Окружні Ради мають обов'язок вглядати в хід праці та внутрішні проблеми своїх Відділів і допомагати їм у потребі. Для цього потрібні є періодичні наради з головами й референтками та часті відвідини Відділів.

4. Вишкіл членів Управ Відділів:

Для більш успішної праці Відділів слід провадити вишкіл членів Управи Відділів у формі конференцій, курсів,

показів ведення сходин і дискусій. Цей перевишкіл повинен поширити світогляд членки від Відділу до Округи та до організації, як цілості. Члени Управи повинні знати історію і статут своєї організації.

5. Увага для членки:

У підході до членства треба звернути увагу на індивідуальну психіку та обставини членки. Треба пізнати здібності й зацікавлення членства та відповідно до того добирати теми на ширших сходинах. Організувати Гуртки Книголюбів, у яких членки живаються і це переноситься позитивно на організацію. Ширші сходини Відділу повинні дати членці відпруження по праці й клопотах, а також поширити її світогляд.

6. Поступ у ділянках праці:

У наші ділянки праці — організаційну, культ.-освітню, виховну, суспільну опіку й господарську треба вносити елемент оновлення й поступу. Окружна Рада має найкращий перегляд сил свого терену і може впливати на плян праці своїх Відділів.

Марія Когутяк, голова
Ірина Руснак, пресова реф.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Свято Матері 1 Відділу США

Свято відбулося 11 травня ц. р. в залі Народнього Дому. Його відкрила голова Відділу п-ні Марія Головей. Програмою проводила імпрезова референтка п-ні Анна Сливка.

Реферат про „Завдання Матерів“ відчитала культ.-освітня референтка п-ні Михайлина Баран.

Дитяча Світличка під проводом своєї учительки п-ні Наталії Хомачук виконала деклямацію, що складалася із чотирьох частин: 1. „Під Покров Божої Матері“, 2. „Привіт далекій Україні“, 3. „Китиця весняних квітів“, 4. „Поклін рідній Матері“. Участь брало 28 дітей.

Сестри Варвара і Марта Біскуп виконали дві пісні укладу своєї мами Ірини Біскуп, яка акомпанювала їм на фортепіані.

Під проводом виховної референтки п-ні Марії Андрушків спільну деклямацію „Поклін Матерям“ виконали: Леся Бобак, Лідія Домбровська, Галя Весоловська, Наталія Весоловська, Ірина Весоловська, Віра Семущак, Юрій Гой та Ярослав Шуль. Поодинокі деклямації виконали: Христя Дармограй, Уляся Кекиш і Ніня Саяк. Слі-

дували дві пісні: „Левадов долинов“ та „Три віночки“. Акомпаніювали пп. Грина Біскуп та Юлія Весоловська.

Вигравкою зайнялася організаційна референтка п-ні Галина Дармограй.

Свято закінчено гостиною, яку приготували господарські референтки пп. Ева Кріль і Розалія Кріль.

Марія Зубрицька
пресова референтка

ЧЕСТЕР, ПА.

Привітальний обід у честь наших вояків із В'єтнаму

Ми, українці, стоїмо перед фактом, що там у далекому В'єтнамі є багато наших хлопців, що в трудних умовах воюють в обороні свободи південно-в'єтнамського народу проти комуністичних військ Півн. В'єтнаму.

Ті, що мають синів у призовному віці, розуміють, як тужно їм там за родиною, сусідами й знайомими та як кожна вістка з дому приносить їм велику радість. Тому з нагоди Різдвяних і Великодніх свят наш Відділ висилає нашим хлопцям привітання та невеличкі пакунки, щоб цим повідомити їх, що крім батьків, братів і нареченої, є ще багато українців, що пам'ятають про них.

Цього року виринула в нас думка привітати їх із нагоди повороту. Показалося, що було багато зацікавлених і ми взялись за влаштування прийняття. Воно й відбулося 26. травня ц. р. в залі Укр. Нар. Дому. Вправді багато праці й терпеливості це вимагало, але дало нам велике задоволення, бо імпреза нам уповні вдалась.

Около 300 осіб засіло при столах, що були прикрашені квітами та українськими й американськими прапорами. Окрім вояків, їх родин, приятелів і знайомих прибули представники місцевих і позамісцевих організацій. Смачний обід підготували членки Відділу під проводом госп. референтки п-ні М. Вейлін, а подавала молодь Укр. Православної Ліги.

Банкет відкрила вступним словом п-ні Т. Захарків, культ.-освітня референтка і передала провід п-ні А. Івахів-Вадімо, яка знаменито вив'язалася з цього завдання. П-на Пастернак відспівала американський гімн при супроводі п-ни М. Вейлін, а двох пластунів, американський і український, провели присягу перед прапором. Настоятель укр. прав. церкви о. Митр. Прот. О. Мищик провів молитву і ви-

Представниці 2 Відділу США передають телевізю для ранених у військовому шпиталі Веллі Фордж:

Зліва на право: пп. Ю. Тершавська, П. Рубаш (не видно), П. Пецюх, А. Глив'як, М. Вейлін, Т. Захарків, С. Єдинак, А. Урбан. Подає руку ветеранові п-ні М. Івахів, голова.

Board members of UNWLA Branch 2 in Chester, Pa., present a television set to the Valley Forge General Hospital

голосив коротку промову. Однохвилинною мовчанкою вшановано двох наших вояків, що полягли.

Товстмастер представила всіх гостей і покликкала кожного вояка до слова, яких обдаровано золотим пером. Осібно відзначено тяжко раненого Р. Бандреського, якому голова Клубу В. Крамар вручив 100-доларовий щадничий бонд.

Українська громада в Честері на числює 14 ветеранів в'єтнамської війни, з чого двох убитих. Приявних на обіді було 6-ох: д-р Є. Єдинак, Д. Біяньський, Г. Фірко, Р. Бандреський, В. Сулик і Т. Івахів.

Головну промову виголосив Степан МекІвен, що знайшла гарний відгук у присутніх. Свято закінчено відспіванням українського гімну, а по вечері д-р Є. Єдинак показав серію фільмів із Таї, Японії і В'єтнаму. Щоб залишити добрий спомин із цієї зустрічі, Відділ постарався за пропам'ятну таблицю, де мають бути вписані прізвища всіх вояків укр. походження, що служили у В'єтнамі.

Не забули при тій нагоді і про ранених, що перебувають у шпиталях.

Завдяки подарункові п-ні Т. Захарків (Афган) улаштовано виграш, а за зібрані гроші закуплено кольорову телевізю. Її ми особисто передали для військового шпиталю у Веллі Фордж. Там це справило велику радість, а нам дало велике вдоволення, що ми могли ранених піддержати на душі.

Марія Івахів

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Роковини Закарпаття

Вечір 31. березня ц. р. присвятив наш Відділ 29-тим роковинам проголошення самостійности Закарпаття. Доповідь на цю тему виголосила голова Відділу п-ні Мир. Петришак. Спогад М. Степового „Сини Срібної Землі“ відчитала Ольга Луцик. За тим п-ні Петришак зreferувала точніше справу XV. Конвенції США в Шикаго, відчитала декілька обіжників із Централі і перейшла до ділових справ нашого Відділу, які необхідно треба поладнати, як: допомога виселенцям і переселенцям в Україні, фонд на літературні нагороди М. Бек, справа вкладки до Окружної Ради в Шикаго,

та ще деякі проблеми, зв'язані з нашою працею.

Збори закінчено дискусією на біжучі теми.

Ольга Луцик
пресова референтка

НЮАРК, Н. ДЖ.

Показ модерних вишиваних суконь

Як приємно — бути на добре підготованій імпрезі і з яким внутрішнім вдовolenням можна звітувати про неї у пресі! Напевне тієї самої думки є численні гості, що по береги вповнили велику залю Монт-Вернон школи. Імпреза ця здійснилася з ініціативи містоголови 28 Відділу СУА п-ні Марії Турко та після солідної 3-місячної підготовки. Понад шістдесят вишиваних моделів запрезентувалось присутнім.

З самого початку виступили діти у вишиваних суконьках або комплектах, потім юначки, згодом пані у пополудневих, а на кінець у вечірніх сукнях. Моделювали ті креації не професійні модельки, а переважно власниці отих днями й ночами вишиваних суконь.

Годі вичислити всіх учасниць того показу. Але деякі моделі були дуже цікаві і збирали рясні оплески, як наприклад вовняна сукня з пелеринкою, вишита сокальськими квітами п-ні Божени Ольшанівської, або біла вовняна сукня, вишита тільки на придолі чорним узором п-ні Тамари Стасюк. Дуже гарні сукні передала п-ні Галина Магмет з Елизабету, а їх моделювала п-ні Оксана Бокало. З довгих вечірніх суконь заслугувували на увагу золота сукня (вовна з шовком), вишита гуцульським узором, п-ні Галини Романів із Джерзі Ситі й чорна з болерком, вишита гуцульським узором, п-ні Людмилі Ладанай.

П-ні Марія Турко показала теж деякими моделями, що можна використати вишивки з серветок чи блюзок, вирізуючи їх і нашиваючи на сукню. До того найкраще надається матерія „подвійна тканина“ (дабел нит). Сама п-ні Турко появилась у двох креаціях. Перше в чорній сукні з білим вовняним жакетом, вишитим чорним буковинським узором, а вдруге в білій, більш спортовій сукні з нашитою вишивкою з блюзки (чорно-червоний взір).

Сцена показу теж була прикрашена вишиваними серветками, що були

зчіплені і з віддалі виглядали, як квіти.

Між поодинокими виступами ще була вплетена розвагова програма. Знаменитими дотепами й гуморесками бавили публіку артисти Оксана й Ярослав Пінот-Рудакевичі, легко й телераментно виконувала українські танки танцювальна група „Гопак“ під керівництвом В. і Д. Салабунів, співав квартет „Каравана“ при супроводі п-ні Марійки Гечі, а Оленка Іванців виконала акордеонове сольо. З питомою їй легкістю проводила вечором артистка Іванна Кононів.

Відкривала і при кінці вечора дякувала всім виконавцям голова Відділу п-ні Ольга Муссаковська. Висловила признання всім членкам Управи, а зокрема п-ні Е. Мартинець, секретарці, і п-ні М. Турковій, містоголови, яка об'їхала довколишні міста, вишукуючи найкращі вишивані моделі. Тільки при тісній співпраці всіх Союзянок могла мати ця імпреза такий великий моральний і матеріяльний успіх.

Тайса Богданська
пресова референтка

ТОЛІДО-РОСФОРД, ОГАЙО

Річні збори 31 Відділу СУА ім. Олени Завісної

Дата: 23. червня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Ірина Гнатчук.

Президія: п-ні Ірина Гнатчук, голова, п-ні Н. Когут, секретарка, пп. Н. Білос і Мельник, членки.

Протокол із попередніх річних зборів прочитала секретарка п-ні Н. Когут, як рівнож фінансовий звіт.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Анна Бобер ствердила, що книги Відділу є в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що прийнято одноголосно.

Нова Управа: п-ні Ірина Гнатчук, голова, п-ні Анна Бобер, заступниця, п-ні Соня Лагола, секретарка, п-ні Анна Василюшин, скарбник. Референтки: п-ні С. Луківська суп. опіки, п-ні С. Закорчемна господарська.

Збори закрила голова, дякуючи членкам за довір'я.

По зборах членки прощали секретарку п-ні Н. Когут, яка виїжджає з Толіда. П-ні І. Гнатчук сердечно дякувала секретарці за труд, а пані подарували їй гарну пам'ятку, яку п-ні Когут прийняла з вдячністю, обіцяючи ніколи не забути 31 Відділу СУА.

Неонія Когут, секретарка

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

З діяльності 47 Відділу СУА Ширші сходи

Дня 12. травня 1968 р. відбулися ширші сходи Відділу, які можна поділити на дві частини — ділову й святочну.

В діловій частині, окрім поточних справ, було звітування зі З'їзду Голів Відділів та референток зв'язків Окр. Ради в Ютиці. З нашого Відділу в нарадах брали участь пп. Ірина Руснак і Іванна Мартинець. Короткий інформативний звіт з поїздки подала п-ні І. Мартинець, а доповнила його п-ні І. Руснак.

Святочна частина була призначена матерям. Доповідь на тему „Жінка — мати“ виголосила п-ні Ірина Руснак. Реферат був ілюстрований піснями, награними на лентгах, частина яких була виконана на Україні. Це залишило помітне враження, а навіть сльози заблестили в очах присутніх.

Голова Відділу п-ні Марія Крамарчук подала внесок іменувати п-ні Ірину Юрків, членку нашого Відділу, **Матір'ю 1968 року**. Насвітлила життєвий шлях і труди матері, які прихотилося поборювати для добра своїх дітей. П-ні Ірина Юрків зуміла гарно виховати своїх дітей; її найстарша доня, Христя, цього року з відзначенням закінчила середню школу, стоїть на найвищому щаблі серед 32-ох студентів із 13 стейтів Америки та дістала повну стипендію на дальші студії. Цей внесок і його умотивування присутні прийняли сердечними оплесками.

Свято Матері

Свято Матері, що відбулось 19-го травня ц. р., улаштували разом два Відділи: 46 і 47. Вступне слово мала голова 47 Відділу п-ні Марія Крамарчук. Програму виконали діти Світлички при 47 Відділі, що її підготували пп. Стефанія Лаба і Анна Смеречинська; діти членок 46 Відділу, що їх підготувала п-ні Ліда Хом'як та діти членок 47 Відділу СУА й одна кляса Рідної Школи.

Виступ дітей витворив дуже милу атмосферу, повну зворушення і прототи любови до своїх матерів і до матері-України.

Свято закінчила коротким словом голова 46 Відділу п-ні Люба Шмігель.

Закриття Дитячої Світлички при 47 Відділі

Закриття Світлички відбулось 8-го червня ц. р. В гарно прибраній залі

Із показу вишиваного вбрання 28 Відділу СВА:

Перший ряд зліва: пп. Тамара Стасюк, Леся Ошудляк, Євгенія Леськів, Ольга Муссаковська, Дарія Стасюк, Марія Турко, Марія Герус, Таїса Богданська, Анна Одуляк, Оксана Бокало, Божена Ольшанівська. — Другий ряд зліва: пп. Маруся Стабелюк, Зірка Стебельська, Христя Ошудляк, Мотря Шараневич, Маруся Миськів, Ірка Шараневич, Олена Назар.

зібралось 24 дітей та їх батьків, щоб святочно закінчити навчання.

Садівничка п-ні Стефанія Лаба та п-ні Анна Смеречинська, що заступала п-ні Лабу під час її відсутності, приготували гарну програму. Діти пописувались, а лица батьків сяли задоволенням і гордістю за виступи їх найменших. Адміністрацією Світлички завідувала п-ні Анна Єйна, яка віддано й жертвенно присвячувала тому багато часу. У веденні Світлички допомагала теж молоденька студентка п-на Люба Юрків, що виказала великі здібності при праці з дітьми.

За солідарність з українським народом

Дня 9. червня ц. р. відбулись ширші сходи Відділу, що стояли під кличем солідарності з боротьбою українського народу на рідних землях.

Про актуальне положення на Україні звітувала голова Відділу п-ні Крамарчук, ілюструючи його статтями зі „Свободи“ та інших українських журналів.

На дальший хід програми зложились доповідь Іванни Верховинської: „В Україні зацвів «Ломикамінь»“, який відчитала п-ні Іванна Мартинець; пп. Віра Мотика, Миросія Приймак,

Марія Крамарчук читали вибрані твори В. Симоненка, а п-ні Ірина Руснак переплітала їх піснями, награними на ленті в Україні.

У нас уже ввійшло в звичай, що на кожних ширших сходах чи святочних імпрезах господарські референтки приготують чай і солодке. В нашому Відділі такою гостинною господарською референткою є п-ні Ірина Шмігель.

Іванна Мартинець
пресова референтка

СИРАКУЗИ, Н. Й.

Вистава оперетки „Коза-Дереза“

Довший час дехто з членів 68 Відділу СВА носився з думкою показати дітям відому оперетку „Коза-Дереза“, що її скомпонував композитор Микола Лисенко.

Та цю ідею змогла зреалізувати лише наша молода, музикально обдарована та енергійна виховна референтка — Оксана Федорович. Вона поборола всі труднощі для досягнення цієї мети: об'єднала всі наші мистецькі сили, перемогла нехіль дітей і молоді до українських імпрез, підбрала відповідні голосові персонажі та своїм

запалом і настирливістю досягла того, що 26. травня ц. р. наші діти, молодь і дорослі насолоджувались виставою „Коза-Дереза“, яка поставлена була на сцені парохіяльної школи і пройшла з великим як моральним, так і матеріальним успіхом.

Ролі Кози виконала Ганя Мазурик, Лисички — Марта Шаран, Вовка — Марта Грина, Ведмедя — Ліда Косяк, 1. зайчика — Роман Федорович, 2. зайчика — Ірка Возняк, Рака — Маркіян Федорович, Діда — Володимир Мазурик.

Всі учасники знали досконало свої ролі, поводитись на сцені вільно, начебто дорослі співаки, за що були нагороджувані бурхливими оплесками глядачів, правда, — найменші виконавці викликали цілу овацію.

На цьому місці слід зазначити, що цей успіх ми завдячуємо також дорослим мистецьким силам.

Інк. О. Галій керував музичною частиною. Проте первісне розучування роль провадили: пп. Ярослава Галій, Марта Крауз та найбільше п-ні Оксана Федорович. Музичний супровід спочивав у руках п-ні Марти Крауз.

Маски для звірів досконало виконав п. Лев Бачинський, дуже гарну деко-

рацію намалював п. Теодор Костюк. А все оформлення сцени, як технічне, так і мистецьке провів п. Ігор Гапій.

Сподіємось, що на цьому наші молоді культурні сили не спинять своєї діяльності і спроможуться ще на якусь постановку, щоб привчити наших дітей і молодь цікавитись та любити наші українські театральні виступи.

Є. Єржківська
пресова референтка

ВАШІНГТОН, Д. К.

З діяльності 78 Відділу США ім. Олени Степанів

Останні **Заг. Збори Відділу** відбулися 27. січня 1968 р. До нової Управи обрано: головою — Христину Пацлавську, заступницею — Ольгу Рибак, секретаркою — Тересу Царик, скарбничкою — Марію Кормелюк. Референтками стали: організаційною — Оксана Лев, культ.-освітньою — Емілія Процінська, пресовою — Євгенія Шарко, зв'язків — Софія Задорецька, виховною — Роксоляна Яримович, господарськими — Ярослав Оришкевич і Софія Малиновська, імпрововою — І. Лис, суспільної опіки — С. Дячок і С. Копко.

До Контр. Комісії обрано: Мирославу Скасків, Олену Кандову і Софію Кушнір.

Збори висловили особливе признання дотеперішній голові Мирославі Скасків за її надзвичайний вклад у розбудову Відділу й наділили її почесним головством. П-ні Скасків залишила пост голови внаслідок поганого стану здоров'я.

Збори накреслили рамки для праці Відділу в новій каденції і призначили 250 доларів на різні суспільні цілі.

Відділ начисляє 58 членок. По Заг. Зборах приєднано 2 нові членки.

Новообрана Управа відбула, в часі від 1. лютого до 1. липня ц. р., два засідання, на яких були обговорені доручення Централі, біжучі організаційні справи, проблеми змісту праці, добору форм і методів праці.

В цьому ж часі відбулися двоє **ширших сходин** членів, 17. березня і 8. червня ц. р., яких завданням було активізування членства в різних ділянках праці Відділу. Незалежно від того, ширші сходи членів були кожнорчасно пов'язані з доповідями. На перших — проф. д-р Р. Смал-Стоцький доповідав на тему: „Ідеологія Т. Шевченка і сучасна криза еміграції“.

На других — п-на Люба Абрамюк мала доповідь про свої враження та спостереження з подорожі до Індії, ілюстровану фільмом і прозірками.

З уваги на уступлення п-ні Євгенії Шарко з посту пресової референтки, ширші сходи доручили п-ні Софії Кушнір вести цю ділянку.

Відділ має **Світличку**, яку дуже успішно веде п-ні Анна Гаврилук. Зайняття в Світличці ведеться один день у тижні, впродовж шкільного року. В цьому шкільному році Світличка охоплювала 19 дітей.

Дня 12. травня ц. р. відбулося **Свято Матері**, одержане з **Дитячою Вишиваною Забавою**. Імпреза, що притягнула велике число дітей, була під кожним оглядом вдатна. Програма свята була проведена в трьох аспектах: поклін Небесній Матері, поклін Матері-Україні і поклін своїй рідній матері. Виконавцями програми, на яку зложилися: інсценізація, деклямації, гагілки, вручення китиць квітів найстаршій і наймолодшій мамі на залі та дефіляда дітей у вишиваних одягах, — були діти зі Світлички, діти з „Рідної Школи“ та пластунки, новачки й юначки.

Святочне **закінчення праці Світлички** в шкільному році 1967-68 відбулося 15. червня ц. р. П-ні Анна Гаврилук перевела показову лекцію для батьків, а опісля батьки й діти оглянули фільм із Дитячої Вишиваної Забави. Крім того Відділ обдарував батьків спільною знімкою дітей у вишиваних одягах. Свято закінчено спільним сніданком дітей, під час якого п-ні Роксоляна Яримович, референтка виховних справ, подякувавши садівничці за її успішну працю, вручила їй малий подарунок від батьків і дітей.

Відділ започаткував і відкрив **дитячу бібліотеку**, яку веде п-ні Х. Кебузинська.

Реферат зв'язків під проводом п-ні Софії Задорецької, подбав про те, щоб у вашінгтонському часописі „Ди Івнінг Стар“ із 11. квітня 1968 р. була поміщена стаття про український великодний стіл і звычай, ілюстрована кольоровими знімками, з обширним додатком приписів українського печива, особливо української великодньої паски.

Знову ж дня 29. березня ц. р., під час **Міжнародного Великоднього Фестивалю**, що був спонзорований Стейтовою Федерацією Жіночих Клубів Вашингтону, членом якої є 78 Відділ

США, Відділ виставив стіл з українськими вишивками, керамікою, писанками, великодніми картками та великоднім печивом. Були теж виставлені образи членки Відділу, малярки Дарії Кульчицької.

Український великодний стіл, виставлений на Міжнародному Великодньому Фестивалі, викликав небуденне зацікавлення і став центральною точкою Фестивалю, чого доказом відгуки столичної преси.

Публичні бібліотеки Вашингтону й околиці не мають **українських книжок**. Відділ перевів одноразову кампанію за введенням українських відділів книжок, яка закінчилася проломанням нехиті з боку центральної управи і закупом деяких українських книжок для головного відділу при „К“ вулиці.

Загально можна ствердити, що намагання Управи Відділу затіснити співпрацю між Управою і членством дали, як досі, помітний успіх. Треба сподіватися, що саме це буде й запорукою успіху в майбутній праці.

Софія Кушнір
пресова референтка

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні Збори 86 Відділу США

Дата: 20. лютого 1968 р.

Збори відкрила молитвою п-ні А. Твардовська, голова. Привітала пп. Левицьку і Герус з Окр. Ради та п-ні Н. Чапленко, культ.-освітню референтку Гол. Управи, що прибула з доповіддю.

Президія: п-ні Ірина Левицька, голова, п-ні Стебельська, секретарка.

Звіти Управи зложили: голова, секретарка і фін. референтка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 18 членок. Відбулося 6 ширших сходин і 4 засідання Управи. Голова й члени Управи Відділу репрезентували його в численних починах та імпрезах української громади.

б) Культ.-освітня: На ширших сходах були відчитані доповіді: „Олена Теліга, як жінка“ (п-ні О. Гнатейко), „Стан українського мистецтва в Україні“ (проф. А. Малюца), „Враження з подорожі по Україні“ (о. Сулик). Відчитано доповідь Л. Бурачинської на тему „Українське народне вбрання“.

Влаштовано дві більші імпрези — „Каравана співає“ з участю гумористів (Докінчення на обгортці)

Який чистий сніг!

Дієві особи:

ОСТАП, лікар
ОЛЕНА, його дружина
ІВАН, брат Остапа
ТУСЯ, Оленина кузина
КАТРУСЯ, прислуга

Дія проходить в Америці

Дія усіх актів відбувається в домі лікаря, в їдальні, комбінованій із вітальнею. В глибині двері на кухню та вікно. Праворуч і ліворуч двері.

АКТ ПЕРШИЙ

На сцені, праворуч, Олена за накритим столом. Ліворуч, при телефоні, Остап.

ОСТАП (у телефон): Хто? А, пригадую. Ні, це неможливе. Ви знаєте години прийнять? Так... Усього доброго. (Кладе слухальце, вертається до стола в їдальні). Подумайте! Знайомий! Мало що не приятель! (Сідає).

ОЛЕНА: Це ти про кого?

ОСТАП: А, той Бирецький, що жив колись в одному з нами будинку. Мав би претенсії бути прийнятим поза чергою. (Береться за їжу).

ОЛЕНА: Він виїхав був на Захід?

ОСТАП: А тепер повернувся й буде морочити голову своїм артретизмом.

ОЛЕНА: От, нещасна людина! Син пропав у большевицькій армії, жінку забила бомба...

ОСТАП (перестав їсти): І що тобі придумалося переповідати мені його життєву історію? Мене цікавить недуга, якщо можна допомогти. А тут — аспірину може брати й без мене.

ОЛЕНА: Кінчай уже те друге, бо потім знову не матимеш часу на овочі. (Через мить, наче мимоходом): А для старого ти міг бути трохи ласкавіший. Він робив на мене враження дуже порядної людини.

ОСТАП: Я не маю, на жаль, часу роздумувати над порядністю моїх пацієнтів. Я думаю над тим, як укласти мою практику і мій шпиталь у двадцятьчотири години — і ще трохи виспатися.

ОЛЕНА: Я не розумію, чому це має так бути.

П'ЄСА В ЧОТИРЬОХ АКТАХ

ОСТАП: Як саме „так“? (Зупинився в їжі).

ОЛЕНА: А так, щоб лікар не міг поставити якісь межі своїй практиці. Щоб не мав часу цікавитися й психікою пацієнта, що може бути важливим фактором його недуги. Таке відношення до хворих давало б і лікареві більше відпруження, вдовolenня. Воно оберегло б його від автоматичності.

ОСТАП: О, тут ми вже домовилися! Я став автоматом. Не цікавлюся пацієнтами. Роблю тільки гроші. (Відсунув тарілку).

ОЛЕНА: Якщо хочеш знати, то ти таки робиш гроші. І — зовсім непотрібно. Нам нема кому збивати маків.

ОСТАП: І це також моя вина, очевидно.

ОЛЕНА: Це вина нас обоїх, Остапе. Ми занадто довго керувалися практичними міркуваннями.

ОСТАП: І до чого те все говорення! Чи воно має допомогти мені „відпружитися“?

(Олена мовчки прибирає зі стола тарілки, виносить на кухню вглибині. Вертається, сідає. Мовчить).

ОСТАП: А Іван знову не з'явився до обіду. (Сягає по грушку, розрізує її). Я вважаю це великою нетактовністю.

ОЛЕНА: О, він просто захопився малюванням.

ОСТАП: Ну, так! Ти завжди знайдеш для нього виправдання. Навіть тепер, коли він не ходить до праці й міг би притримуватися обідової пори.

ОЛЕНА: Саме тому, що він тепер дома, він хотів би якнайбільше намалювати. І забуває про їжу.

ОСТАП: Певно, певно! Мистець! Вибрана людина! Чого йому рахуватися із звичайними смертниками.

ОЛЕНА: Я не розумію, Остапе, чому ти став такий... прикрий до Івана. І то саме тепер, коли він найшовся у таких несприятливих для мистця обставинах.

ОСТАП: Обставини — однакові для всіх. Треба тільки реально думати.

ОЛЕНА: Ну, добре. Він не вміє. Проте, він не перестав бути твоїм єдиним братом.

ОСТАП: Тому, я дав йому змогу жити у нас. Чи маю ще над ним плакати?

ОЛЕНА: Не плакати, але трохи розуміти. І, до речі: він платить мені дуже акуратно за утримання. Саме тому й бере час до часу якусь роботу.

ОСТАП: Тепер зроби ще з мене скупаря! Мені потрібні його гроші!

ОЛЕНА: Тобі непотрібні, але йому потрібне почуття самопошани. І незалежності. І тому, ми не можемо вимагати, щоб він стосувався в усюму до нашого способу життя.

ОСТАП: Одне слово — він може жити у нас, не рахуючись ні з ким, і ні з чим.

(У дверях праворуч стає Іван. Він дивиться хвилинку то на Остапа, то на Оленку; підступає ближче).

ІВАН: О, я спізнився, пробачте! Чи не скандальна поведінка з мого боку?

ОСТАП: Якщо хочеш знати мою думку, то таки — скандальна.

ОЛЕНА: Ну, що ти, Остапе!.. Іди, Іване, принеси собі обід!

(Іван виходить дверима вглибині. Остап споживає грушку).

ОЛЕНА: Тобі, Остапе, здається уже пора?..

ОСТАП (покинув їсти): О, я розумію! Пані не бажає, щоб я псував „мистецький настрій“!

ОЛЕНА: І до чого ці колючки? Я, просто, хочу заощадити тобі перед працею розмови з Іваном, що тебе останньо чогось так дратує.

ОСТАП: Я зформулював би це трохи інакше: ти хочеш заощадити Іванові моїх практичних завваг, що йому такі неприємні.

ІВАН (увійшов з тарілкою, дивиться на Олену, що похилила голову. Потім, наближаючись): А я, Оленко, таки дуже винуватий і прошу мені пробачити. Сьогодні мені здавалося... Ну, пустяки! Тільки попсував. (Сідає, починає їсти).

ОСТАП Я, очевидно, не розуміюся ні на яких „надхненнях“. Але,

мені здається, що коли людина живе в якомусь світі — вона мусить рахуватися з ним.

ІВАН (покинув їсти): Що ти думаєш під цим „рахуватися“? Конкретно, в моєму випадку? Малювати ляпки? Афіші?

ОСТАП: І чого такий патос? Адже ж і в академії вас учили підстав мистецького ремесла.

ОЛЕНА: І до чого ти договорився, Остапе! Хочеш, щоб...

ІВАН: Дозволь мені самому відповісти Остапові, Оленко. Твої, Остапе, думки про ці речі — даруй щирість — мені зовсім нецікаві. Я не думаю категоріями заробітків.

СОТАП: Я знаю, знаю! Ти думаєш категоріями мистецьких досягнень, слави! Чи ти не вважаєш, що твої шанси тут — навіть, коли б ти був генієм — жадні?

ІВАН: Мені не йдеться про „шанси“. Я не того пішов вчитися мистецтва.

ОСТАП: Але ж, ти хочеш, щоб твої твори находили визнання? Ти не малюєш для себе?

ІВАН: Ні, я не малюю для себе тільки. Саме тому, я не хочу знижувати рівень моїх шукань будь-якою псевдо-мистецькою діяльністю. Я, радше, як треба, працюю фізично.

ОСТАП: Таким підходом до життя ти себе добровільно деклясуєш. Чи ти того не розумієш?

ІВАН: Я не деклясую себе духово — і це мені найважливіше. А фізична праця, час-до-часу, — вона дає навіть радість іншої напруги. Ми, Остапе, таки справді думаємо різними категоріями, на це нема ради.

ОСТАП: Справді... Боюся тільки, що твої категорії не доведуть тебе тут ні до чого. (Глигнув на ручний годинник): Тепер мені, остаточно, треба вже піти. (Підводиться): Ну, бувайте! (Виходить дверима ліворуч).

ІВАН: Що сталося Остапові? Він не завжди буває такий... вимовний.

ОЛЕНА: А, він подратований якоюсь там дрібницею у своїй практиці.

ІВАН: У мене таке враження, наче б він конче хотів переконати мене у своїй повній бездарності.

ОЛЕНА: Ну, куди там! Він, просто, великий реаліст. Він мусить бачити безпосередні висліди своєї праці — і так само підходить до інших. Але, ти їж уже нарешті!

ІВАН (їсть мовчки, потім): Про що ви говорили і раптом змовкли, коли я надійшов?

ОЛЕНА (півжартома): Тепер ти не-

дискретний, як не був ще ніколи: чи можна питати про подружні непорозуміння?..

ІВАН: О! Прошу вибачення! (Хвилинку їсть, потім, відсунувши наглим рухом тарілку): Чи... чи Остап, може, страждає від заздрощів?

ОЛЕНА: Вигадав! Остапові не прийшло б таке й на гадку!

ІВАН: Він був колись дуже заздрісний...

ОЛЕНА: Це було — колись. А... звідки ти про це знаєш?

ІВАН: Від нашої мами, Оленко. Тоді, в сорокдев'ятому, як я добився до Мюнхену.

ОЛЕНА: Ми були вже в Америці!

ІВАН: Так... Мама розказувала мені багато про незнайому братову. Про те, який Остап закоханий. Заздрісний — навіть за твое писання.

ОЛЕНА: Мама перебільшувала значення моїх спроб пера... А Остап... (Задумалася, потім іншим, легковажним тоном): Це було, справді, дуже давно! Тепер я могла б писати зранку до вечора — і Остап навіть слова не сказав би.

ІВАН: А тимчасом, ти нічого не пишеш.

ОЛЕНА: Видно, у мене нема таланту. Коли б він був, я мусіла б писати.

ІВАН: Ні, це не те. Але, краще залишмо цю тему. Я маю тобі щось сказати.

ОЛЕНА (рвучко підняла голову, питально глянула): Що саме?

ІВАН: Я вирішив вертатися до мого кута в Нью Йорку.

ОЛЕНА: Якщо ти думаєш, що тобі буде там краще...

ІВАН: Я не знаю, чи мені буде там краще. Я так звик казати тобі про мої немудрі замисли, сповідатися з моїх невдач...

ОЛЕНА: У чому ж, тоді, справа?

ІВАН: Так буде розумніше, Оленко. Але, у мене прохання: ти пиши! Пиши, що там не було б. Це дасть твоєму життю виправдання.

ОЛЕНА: Виправдання? Ти вважаєш...

ІВАН: Ти сама так вважаєш, я знаю. І — твоя правда. Кожне людське життя мусить мати якусь об'єктивну вартість. Для тебе це — література, де ти мала вже осяги.

ОЛЕНА: Література — якщо я мала якесь відношення до неї — не дається мені на цьому ґрунті.

ІВАН (схопився з місця, обійшов стіл, став перед Оленою): Ґрунт, Оленко, у нас самих! У нашій крові. В соках нашого дитинства. Ми відбива-

ємо світ за власними, окремими законами, навіть, коли цього не усвідомлюємо.

ОЛЕНА: Те, що ти кажеш, — дуже гарне. Може навіть правдиве, коли стосується справжніх талантів. Але, у мене нема жадної такої сили, як ти думаєш.

ІВАН: У тобі є сила, Оленко, велика сила. Ти можеш писати так... інтроспективно, і, разом з тим, так, наче б дивилася з-далеку. Так, як ти вміла приймати моє недоладне говорення. Ти навчила мене читати мої власні думки.

ОЛЕНА: Не попадаймо в лірику! І не говори про все так — у минулому часі. Ти нікуди ще не їдеш. Ти не говорив ще навіть з Остапом!

ІВАН (повертається на давнє місце за столом): З Остапом?.. Ну, так, я йому подякую, розуміється. І ще я хотів тобі сказати: я не мав права висловлюватися так критично на твій виставці, останнього разу.

ОЛЕНА: Що це ти попав нагло у такий настрій самозаперечення?

ІВАН: Не самозаперечення. Самокритики. Я розумію недоліки у працях інших — і у моїх власних, але я не можу малювати так, як я розумію. Тому я так мучуся над моїми картинами і замучую їх.

ОЛЕНА: І починаєш наново. Чи не в тому вся суть досконалення? Самого, навіть, мистецтва?

ІВАН (знову оживлено): Так? Так? Це ти так сказала? І навіть не подумала, що воно стосується тебе самої?

ОЛЕНА: Ми говорили про твое малювання.

ІВАН: Ми говорили про мистецтво, а воно має ті самі вимоги, в усіх своїх ділянках.

ОЛЕНА (сміючись): Я бачу, що ти конче хочеш зробити з мене письменницю.

ІВАН: З тебе не треба „робити“ письменниці, ти є нею, принаймні в потенції. А от, що зробити, щоб у тебе зродилися бажання писати? І я знову договорився до того, чого хотів уникнути: тобі бракує атмосфери, от що!

(Дзвонить телефон. Олена йде в другу частину сцени прийняти його).

ОЛЕНА (у телефон): Гальо? Так, вона... Хто, хто? Звідки?! На станції? Очевидячки, зразу ж приїжджай! Таксі, дуже добре, чекаю. (Кладе слухальце, вертається до стола, задумано всміхаючись. Сідає).

(Продовження буде)

Увага!

(Докінчення зі ст. 38)

ста Миколи Понеділка й дитячу осінню забаву. Відділ також брав участь у численних імпрезах, улаштованих Окр. Радою і 28 Відділом СУА.

Окрім того Відділ провів великий почин, перевидаючи твір Василя Барки „Жовтий князь“. Великий вклад праці у зв'язку з тим вложила п-ні Софія Темницька, культ.-освітня референтка.

в) Сусп. опіка: Референтка п-ні Л. Стебельська збирала одяг для сиротинця у Філадельфії та для новопрйбулої української родини з Польщі. На Різдвяні свята вислала дарунки українським воякам у В'єтнамі.

г) Фінансова: Відділ мав 1,866.48 дол. приходу і 1,470.46 дол. розходу.

Нова Управа: п-ні Оксана Стеранка, голова, п-ні Н. Клапшак, заступниця, п-ні З. Воронка, рек. секретарка, п-ні І. Яворська, фін. секретарка: Референтками стали — п-ні Л. Стебельська організаційною, пп. О. Гнатейко і Л. Лапчак, культ.-освітні, пп. А. Твардовська і С. Темницька імпрезові, п-ні Т. Турянська видавничого фонду, п-ні Л. Пенчак сусп. опіки, пп. Н. Змий і Н. Хома зв'язків, п-ні Р. Гіліцінська господарською.

Контр. Комісія: п-ні М. Полянська, голова, пп. О. Кузьмак, Н. Буняк, О. Винник — члени.

У своєму слові п-ні І. Левницька висловила Відділові признання за пророблену працю, ставляючи його за приклад іншим, більш численним.

Доповідь п-ні Н. Чапленко торкалась письменниці Наталени Королевої. Вона подала її життєпис і огляд творчості та влаштувала виставку її книжок.

Збори закрила нововибрана голова, дякуючи присутнім за участь. Вечір закінчився живою дискусією при каві й солодкім.

О. Гунчак

пресова референтка

З-ПОМІЖ ЧУЖИХ КНИЖОК

Моріс Л. Вест: **ВАВИЛОНСЬКА ВЕЖА**.

Нюдна книжка, видана в Америці, не здобула такої популярності серед українських читачів, і не була так широко обговорювана, як „Черевики рибалки“. Автор її Моріс Л. Вест, уродженець Австралії, що постійно перебуває тепер у Римі, полонив був уже раніш увагу широкої маси американських читачів своїм романом „Оборо-

Увага!

З кінцем біжучого року підготовляємось до вибору молодого таланту за 1968 р. Прохаємо розглянутись між молодим жіноцтвом Вашої околиці! Молоді жінки, що проявились у ділянці мистецтва, літератури, професійної чи громадської праці або науки — можуть стати нашим молодим талантом 1968 року. Прохаємо присилати Ваші пропозиції з життєписом!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВІДДІЛ СУА

При Централі СУА існує Відділ, що гуртує членок, розкинутих по різних місцевостях ЗСА. Там, де немає можливості заснувати Відділ СУА, бо ще не об'єднались членки або задалеко від себе живуть, вони вступають до Центрального Відділу СУА.

Недавно тому зголосила своє вступлення в члени Центрального Відділу д-р Наталія Фединська з Блумінгтону, Инд. Щиро вітаємо нашу вчену в організованих рядах СУА.

ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

У часі від 29. вересня до 13. жовтня ц. р. відбувається в Нью Йорку друга Виставка Дитячої Творчості. Торік її заініціював 64 Відділ СУА і здобув собі признання за те. На першій Виставці зібрано поперх 200 експонатів, малюнків, скульптур, вишивок, різьби, мистецьких виробів із паперу й іншого матеріалу. Це дало перегляд молоденьких талантів, що гарно запопадаються в майбутньому. Треба сподіватись, що й цього року Виставка Дитячої Творчості в Нью Йорку покаже цінні спроби.

У червні ц. р. таку ж Виставку урухомила була Окружна Рада СУА у Філадельфії. З творами своїх членів виступили з'єднання Пласту й ОДУМ, школа СС. Василянок та інші парохіяльні школи, Укр. Мист. Студія й поодинокі талановиті діти.

ЛИСТУВАННЯ ДАЄ РАДІСТЬ

Ще в 1966 р. журнал Н. Ж. вмістив на мое прохання заклик до листування. Я живу в далекій Тасманії серед невеликої української громади. І мені хотілось нав'язати контакт із своїми. Відгукнулись дві українки, що пишуть до мене. Я вдячна їм за те, але я сподівалась більше!

Я ж бо листуюсь із жінками з цілого світу. Першого листа я одержала з Норвегії в Різдвяному часі. Лист був написаний на Різдвяній листівці з чудовим зимовим краєвидом. У нас в Австралії було літо та доходило до 100 ст. Ф., але дивлючись на той

нець диявола“. Цей роман появилсь в численних виданнях і був перекладений на багато мов світу. І дальші твори Веста завжди з'являються на листі „бестселерів“, як напр. „Амбасадор“, а в останньому часі „Вавилонська вежа“.

Малое він у тому широкому творі Середній Схід напередодні тієї 6-денної війни, що розгорілась була в 1967 році між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Він зупиняється в ньому на п'яти домінуючих персонажах, що грають головну роллю під час цієї грози, яка потрясла спокоєм цілого світу. З проникливою ясністю він навітлює їхне життя, родинне і громадське і йому вдається створити не тільки велику людську драму — його твір має також політичний характер. Він полонює увагу читача, відкриваючи йому двері до секретних хотів азійської політики та до умів людей, що беруть участь у тій небезпечній грі.

Не можна не захопитись романом, що його автор слушно назвав Вавилонською вежею, бо такою модерною вежею став тепер Середній Схід, зокрема Палестина з її сусідами. . . І. Л.

КУЛЬТ.-ОСВІТНЯ КОНФЕРЕНЦІЯ

Культ.-Освітня Комісія СУА працює тепер над розглядом українських обрядів. Її наміром є розглянути їх підложжя та вибрати з-поміж них форму, найбільш пригожу для сучасного нашого побуту. Окрім того пригадати обряди, що призабулись чи вийшли з ужитку.

Вислід своїх дослідів Комісія подає до відома на Конференціях нашого членства. Остання Конференція відбулася 12. лютого ц. р. в Нью Йорку і мала за тему Різдвяний цикл обрядів. Чергова Конференція відбудеться 6. жовтня 1968 р. у Філадельфії. В її програму ввійдуть дві доповіді: „Свято Івана Купала“ (п-ні Оксана Генгало) і „Дівчя-вечір“ (п-ні Володимира Ценко). Конференція призначена в першу чергу для культ.-освітніх референток Відділів. Але запрошуємо всіх членок, що зацікавлені нашими обрядами.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

краєвид із замерзлою рікою, мені здавалось, що й у хаті нібито похолодніло.

І так я стала переписуватись із жінками з Швеції, Фінляндії, Данії, Бельгії, Франції, Швейцарії, Німеччини, Канади, Аргентини, Індії, Філіппін. Хоч листування з деякими вже урвалося, проте відчуваю, що допомогла їм пізнати Україну, наші звичаї та народне мистецтво.

Я також багато дечого навчилася про інші країни та їх побут. Із нашого листування вийшов нераз обмін, бо деякі жінки люблять обмінюватись поштовими марками, приписами страв, картками з краєвидами чи народніми строями, світлинами та ляльками в народньому вбранні.

Писати до нової знайомої є завжди дуже хвилююче. Кожного тижня приходять до мене листи з різних кінців світу, повні цікавих новин. Мені пишуть про свої переживання, я відчуваю їхній смуток та поділяю їхні радощі. Бувають приємні несподіванки, коли приятелька з Англії повідомила мене, що моя „знайома“ зі Швейцарії пише і до неї! А „моя“ японка збирається відвідати Австралію, то вступить і до мене.

Може хтось застановляється, як роздобути адреси? У Нью Йорку є така станиця, що допомагає в тому. Листуватись треба англійською мовою, але це не значить, що її треба досконало знати. Багато з тих, що до мене пишуть, не знають її добре, але я розумію, що вони хочуть мені сказати. Я тільки бажаю, щоб мої листи давали так само багато приємности моїм друзям, як їхні дають мені.

Людмила Сиротинська
Тасманія

Mrs. Ludmyla Syrotynska
Bag 25 Launceston
Tasmania, Australia

Замовляйте збірник
ЗОЛОТА БДЖІЛКА
Упорядкувала Марія Юркевич
Ціна 75 ц.
Замовляти в Централі США

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золота Бджілка	0.75	Забавки Мартусі	1.00
Осіньне Листя	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Творчий шлях Л.	
Срібна Зірка	0.50	Українки	1.00
Сніжинки	0.75	Рівноапостоляна	
Соняшний Промінь	0.50	свята Ольга	1.00
Снігова Баба	0.50	На громадський шлях	1.00
Щебетали пташечки	0.75	Визначні жінки України	0.40
Для Малят	0.60	Городина й овочі	0.60
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

4936 N. 13TH ST.

PHILADELPHIA 41, PA.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Часто трапляється, що наші читачки — міняючи своє мешкання — не повідомляють нас про зміну своєї адреси. Тоді журнал іде на давнє місце й нераз пропадає. Частіше трапляється, що пошта повертає нам його у доволі знищеному стані й за цю службу каже собі платити зворотне порто. Щойно тоді можемо вислати число на нову адресу, оплачуючи ще раз пошту.

Чи не краще було б — повідомити нас вчас про зміну свого мешкання? На пошті продають готові листівки з повідомленням про зміну адреси і там треба тільки вставити давню й нову адресу. Це візьме кілька хвилин часу й заощадить роботи, гроша й розчарувань.

АДМІНІСТРАЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Вже вийшла книжка **ВИХОВНИЦЯ ПОКОЛІНЬ**

із життєписним нарисом

Константини Малицької

Вміщає численні спогади сучасників

Видання СФУЖО

Замовляти в канцелярії СФУЖО

Ціна 2 дол.

НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ **Українські Народні Вишивки**

Видання США

Серія 3

Десять таблиць узорів
Взори з Полтавщини, Київщини,
Буковини, Яворівщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі США